

Raftul
Denisei

„O CONSTRUCȚIE
IREPROȘABILĂ,
O CARTE MAGNIFICĂ
DESPRE DOLIU
ȘI CUNOAȘTEREA
CELUILALT.”

— L'EXPRESS —

YŌKO OGAWA

PARFUM DE GHEAȚĂ

TRADUCERE DE
RALUCA NICOLAE

ROMAN

HUMANITAS
fiction

YOKO OGAVA

PARFUM DE GHEAȚĂ

ROMAN

TRADUCERE DE RALUCA NICOLAE

Zborul Viena-Schwechat la Praga a avut cinci ore întârziere. Am întrebat în dreapta și în stânga ce se întâmplă, dar nimeni nu m-a lămurit pe deplin. Unii ridicau din umeri, exasperați, alții turuiau într-o limbă necunoscută.

Poarta de îmbarcare C-37 se afla la celălalt capăt al aeroportului. Nu era lume aproape deloc și terminalul era liniștit – fără muzică de fond, fără pasageri care să se foiască de colo-colo. Din când în când, tăcerea era întreruptă de câteva anunțuri sincopate. Difuzoarele nu funcționau prea bine și de-abia înțelegeam ce se spune.

Cafeneaua era la ora închiderii. Tânărul care acum câteva minute îmi făcuse sendvișul dădea deja cu mopul. Luminile de la bar erau stinse. Paharele, impecabil șterse, se odihneau cu gura în jos pe o cârpă de bucătărie.

Afară se întunecase. Pe pistă, luminile portocalii de semnalizare scliffeau vag. Un avion tocmai decola, făcându-se din ce în ce mai mic – un punct absorbit de bezna îndepărtată.

O bătrână căruntă se ghemuise pe banchetă cu o geantă sub cap, în chip de pernă. Doi chinezi – pesemne tată și fiu – ronțăiau prăjiturile chinezești getsube¹, împrăștiind peste tot firimituri. Un bebeluș se foia la sânul mamei sale. Toată lumea aștepta avionul.

¹ Getsubei, sau prăjiturile-lună, sunt consumate în China în timpul Festivalului de la Jumătatea Toamnei, care are loc în mijlocul lunii septembrie, în calendarul gregorian. Ideea centrală a festivalului este sărbătorirea recoltei și admirarea lunii, de aici și denumirea lor. O prăjitură are diametrul de 10 centimetri și grosimea de 3-4 centimetri și este în general umplută cu o pastă obținută din semințe de lotus.

De câteva ori m-am apucat să socotesc cât trecuse de când plecasem din Japonia, câte ore de somn prinsesem, dar n-am ajuns la nici un rezultat. Am adunat și am scăzut cele șapte ore de diferență de fus orar, însă n-am făcut decât să mă zăpăcesc și mai tare. Eram prea obosită și nu mă mai ducea deloc capul.

El era bun la calcule, chiar și la cele mai complicate. Izbutea să convertească în minte ziua de naștere în stil occidental², știa exact cât se cheltuisese într-o deplasare în interes de serviciu, ținea scorul la bowling și își dădea imediat seama când taximetristul încerca să-l tragă în piept cu restul.

Avea întotdeauna răspunsul pregătit. Pe când eu mă poticneam în socoteli, Hiroyuki, care aproape întotdeauna mă însoțea, făcea corect și rapid calculele și dădea răspunsul fără pic de aroganță, fără aere de superioritate, ca și cum și-ar fi cerut scuze: „Am văzut că te-ai încurcat și m-a luat gura pe dinainte. Te rog să mă ierți dac-am întrecut măsura.”

58, 37 400, 1 692, 903. Răspunsurile lui erau cifre. Pentru el, nimic nu era mai plin de sens ca numerele. În schimb, mie îmi plăcea mai mult felul în care rostea cifrele, pe un ton ferm, fără echivoc, care mă liniștea. Numai așa îl simțeam cu adevărat aproape.

Dintr-odată s-a auzit un tunet. Un fulger a strălucit chiar în locul de unde adineauri decolase un avion. Numaidecât s-a pornit grindina.

La început am crezut că s-au spart geamurile din sala de așteptare de la acel bubuit asurzitor, care reverbera pretutindeni, ca și cum ar fi căzut din cer un obiect enorm, tare. Bătrâna s-a ridicat de pe scaun, iar bebelușului i-a

² Perioadele japoneze se calculează în funcție de anii de domnie ai împăratului. De exemplu, actuala eră, Reiwa, a început în anul 2019.

căzut suzeta din gură. Privirile tuturor s-au îndreptat spre fereastră.

Grindina scliea ca sticla – fiecare ciob de gheață având parcă propria-i strălucire. Câteva boabe s-au izbit de geam, făcându-se fărâme.

Până să-mi revin din visare, avionul trăsesse deja la poarta de îmbarcare. Când ajunsese aici?

Pe fuzelaj scria CESKY. M-am ridicat în picioare și m-am apropiat de fereastră. Un șir lung de mașini cu bagaje serpuiau deja în direcția noastră. Grindina cădea fără conținere pe elice, pe roți, pe aripi. Ușa avionului s-a deschis, și personalul a instalat scara. Tuna parcă și mai tare, și bebelușul a izbucnit iar în plâns.

Biciuit de grindină, avionul intrase parcă la apă, aducând cu o păsăruică rănită și slăbănoagă. Pe tabela cu informații au început să clipească luminițe.

Călcăm rufe în camera de zi când asistenta medicală m-a sunat să mă anunțe că Hiroyuki murise.

— Cuum? Ce tot spuneți?! m-am adresat vocii necunoscute de la celălalt capăt al firului.

— S-a sinucis la serviciu. A băut alcool etilic.

M-am minunat cum de o femeie care nu-l întâlnise în viața ei pe Hiroyuki știa atât de multe despre el. Era nedrept!

— Vă rog să vă prezentați imediat la spital. Ne găsiți la centrul de primiri urgențe, la parter, chiar lângă intrarea de vest.

Alcool etilic! Sticla de pe raftul de jos! Îl zărisem folosind-o de nenumărate ori în munca sa. Știam aproape pe de rost fiecare colțișor al laboratorului. Se afla într-un recipient maroniu, cu capac roșu – o sticluță rotundă și grea, cu etichetă albă. Cred că mai rămăsese în ea alcool de un deget.

— M-ați auzit? a insistat femeia.

M-am întors la masă și am continuat să-i calc cămașa albă. Știam că ar fi trebuit să plec imediat. Nu trebuia decât să-mi îndes portofelul în buzunar și să sar într-un taxi până la spital.

Și totuși, mâna mea continua să miște fierul cu o voință proprie, de parcă cel mai important lucru din lume ar fi fost să termine de netezit gulerul cămășii unui mort...

Morga se găsea la subsol. Am traversat un coridor lung și îngust, cu linoleumul scârțâindu-mi sub picioare. Dimineață, când îl condusesem la ușă, nu sesizasem nimic nelalocul lui. Avea, ca de obicei, servieta de parfumer pe umăr. În hol s-a uitat în oglindă, verificând dacă nu cumva are cravata strâmbă, apoi m-a salutat cu o mână în aer și a plecat.

Cu o seară în urmă sărbătoriserăm un an de când eram împreună. Numai noi doi. Pregătisem o ruladă cu carne – mâncarea sa preferată – și, la desert, o plăcintă cu mere. Deschiseserăm și o sticlă de șampanie, dar numai eu băusem din ea. Mă refuzase când îl îmbiasem cu un pahar. Așa era de fiecare dată. Nu se atingea de alcool, ca să nu-i afecteze simțul mirosului. În schimb, își pusese mai multe felii de plăcintă.

Era prima dată când îmi făcea cadou un parfum, îl crease special pentru mine. Până la urmă reușise să-și țină promisiunea făcută cu ceva timp în urmă.

De fiecare dată când aduceam vorba de parfum, îmi zicea stânjenit, ferindu-și privirea:

— Nu-i chiar așa ușor pe cât îți închipui. Trebuie să te cunosc mai bine.

Numise parfumul Izvorul memoriei. Tot el concepuse și sticluța – un recipient subțire, semitransparent, fără prea multe brizbrizuri, având curburi inegale, cu brobonele care, ținute în lumină, îți dădeau senzația că lichidul dinăuntru se trezește la viață și freamătă. Spre deosebire de sticluță,

capacul, bogat ornamentat, avea gravate pe el niște pene de păun.

— Păunul este mesagerul zeului memoriei, a ținut el să mă lămurească.

Mi-a dat părul la o parte, a scos capacul și mi-a picurat un strop de parfum în spatele urechii.

Era de-a dreptul halucinant să-și curme viața după o seară atât de frumoasă petrecută împreună. Dacă ideea sinuciderii îi încolțise mai demult în minte și așteptase doar să termine parfumul, atunci mai bine nu-l crea deloc! În felul acesta nu făcuse decât să mă umple de regrete.

Morga era friguroasă și înghesuită, abia dacă aveam loc lângă masa pe care era întins Hiroyuki. În afară de mine, mai veniseră Reiko, maestra lui de la atelierul de parfumuri, și un tânăr necunoscut. Reiko s-a uitat lung la mine, ca și cum ar fi vrut să-mi zică ceva, dar în ultima clipă s-a răzgândit.

În cele din urmă a scos un oftat profund, pe care n-a mai apucat să-l preschimbe în cuvinte.

Mi-am pus mâna pe fruntea lui Hiroyuki. Avea o expresie atât de blândă, că pur și simplu nu mă putusem abține să nu-l ating. Nu-mi venea să cred că acesta e chipul unui mort, fața cuiva care în curând are să putrezească.

— îmi pare rău, a zis Reiko. Ar fi trebuit să-mi fi dat mai demult seama... Plecasem de dimineață și l-am lăsat să aibă grijă de atelier. Când m-am întors, l-am găsit pe jos. Nu-mi vine să cred că s-a otrăvit! Dacă aș fi știut, m-aș fi întors imediat. La început am crezut că voia să-mi joace o festă. Uneori mai făcea glume pe seama mea. Nu mi-a răspuns nici când l-am strigat, nici când l-am zgâlțâit. La picioarele lui zăcea sticla goală de alcool etilic. M-a apucat tremuratul de îndată ce-am dat cu ochii de ea. Răsuflăm greu, de parcă eu aș fi luat otrava. Hiroyuki n-a suferit, crede-mă. L-am surprins cu gura închisă, cu ochii pironiți în gol, ca și cum

adulmeca o mireasmă nemaiîntâlnită ce se plăsmuise în interiorul său. De parcă, tocmai când era pe cale să-și aducă mai aproape amintirea acelui parfum îndepărtat, inima i s-a oprit.

Reiko turuia neîntrerupt, cuvintele îi curgeau unele după altele ca lacrimile. În morgă se auzea numai vocea ei.

El avea obraji calzi încă — pesemne de la pielea care-i fusese atinsă de prea multe ori. Știam însă că-l doar o iluzie. În realitate era dureros de rece. Mai mult ca sigur că palmele mele păstrasera o brumă de căldură de când îi călcasem cămașa.

— De ce să fi băut lichidul acela dezgustător?! am murmurat.

O spusese pe un ton calm, fără lacrimi, fără țipete de disperare, după cum aveam să aflu mai târziu de la Reiko. Eu nu-mi mai aminteam...

— Ce bine că ați venit, i-a spus ea fratelui mai tânăr al lui Hiroyuki. Dacă am fi fost doar noi două, Ryoko și cu mine, nu știu ce ne-am fi făcut. Ar fi fost trist să nu fi venit și cineva din familie.

Părea îngrozitor de singur, exilat într-un colț al atelierului, învăluit în mirosul parfumului la care lucrase până mai ieri.

Nu se putea opri din vorbit, îi era imposibil să îndure liniștea.

— Izvorul memoriei, am zis, fără ca șoapta mea să răzbată până la Reiko.

Ar fi fost oare posibil să-i păstrez corpul așa, neatins, neschimbat? Bineînțeles că nu l-aș mai fi putut readuce la viață, dar nici nu voiam să-l văd prefăcut în cenușă și oase. Mi se părea oribil ca trupul să-i fie condamnat la dispariție. Mai teribil ca moartea însăși. Nu-mi păsa că are obraji atât de reci. Mi se părea că, atâta vreme cât mâna mea mai

păstra senzația pe care o încercasem când îi atinsesem obraji, reușeam și eu să rezist.

Însă pentru aceasta trebuia să fac rost de o bucată curată de mătase din cea mai bună. Un sul mare, să-l pot înfășura straturi-straturi. Nu voiam să mă zgâresc. Apoi aveam nevoie de smirnă. Mai demult, Hiroyuki îmi spusese că „mumie”³ provine de la cuvântul „smirnă”.

— Acum mai bine de șase mii de ani, zeilor li se aducea drept ofrandă smirnă. Avea proprietăți antibacteriene și antiseptice, ba chiar era considerată un medicament sacru, care putea învia morții.

Habar n-aveam de ce vorbeam tocmai despre mumii. Hiroyuki știa o sumedenie de astfel de povești cu tâlc legate de parfumuri. Mereu îl ascultam cu admirație, cu bucurie, ba chiar cu solemnitate.

— Defunctul era golit de sânge și eviscerat — o operațiune extrem de migăloasă. I se scotea absolut tot — de la cel mai neînsemnat pliu al intestinelor până la cea mai fină membrană a creierului. Apoi I se umplea trupul cu smirnă și i se trăgea de piele ca să i se păstreze forma inițială a corpului. Fără a uita, desigur, de interiorul obrăjilor. În cele din urmă înfășurau mortul într-o pânză înmuiată în smirnă și așteptau ca țesuturile să i se îmbibe cât mai bine de această substanță. Să nu te gândești la ceva scârbos, dimpotrivă. De pildă, Lenin și Eva Peron au fost mumificați.

Oare mai era în atelier sticluța cu smirnă? De ce Reiko perora verzi și uscate și pierduse din vedere ceva atât de important? Aveam mare nevoie de smirnă!

— Ne telefonam de două ori pe an, a zis o voce necunoscută.

³ În japoneză, *mira* (mumie) derivă din portughezul *mirra* (smirnă).

Surprinsă, am ridicat privirea. Mâna îmi mai zăbovea încă pe obrazul lui Hiroyuki.

— Eu sunam de ziua morții tatei, iar el, de ziua de naștere a mamei. Stabiliserăm asta dinainte, ca să nu ne luăm fiecare cu treburile și să uităm, a spus tânărul de lângă Reiko.

Se ținea de marginea mesei mortuare, rostind fiecare cuvânt cu prudență. Când și-a lăsat capul în jos, profilul i-a fost inundat de o lumină difuză.

Semăna atât de bine cu fratele său, că aproape aș fi jurat că-i Hiroyuki! Însă momentul acela m-a adus brusc la realitate. Degetele cu care-i mângâiasem obrații erau acum ca un sloi de gheață.

Acela era fratele lui mai mic? Hiroyuki avea un frate?! Nu prea vorbea despre familia lui. Îmi zisese că muriseră cu toții. Tipic lui Hiroyuki! Mi-l închipuiam înconjurat de pereți și rafturi de sticlă, adulmecând felurite esențe îmbătătoare, fără să se urnească din atelierul lui de parfumier, ca și cum ar fi fost acolo de când lumea.

Dacă s-ar fi schimbat puțin unghiul în care bătea lumina, i-aș fi putut vedea mai bine fața. Mi-am întors în grabă privirea de la necunoscut. Buzele lui Hiroyuki erau încă proaspete, părul de-abia spălat de dimineață era moale, iar nasul, care îmi plăcea atât de mult, nu-și pierduse din frumusețe, chiar și sub sclipirile palide ale becului.

— Azi se împlinesc mai mulți ani de când a murit tata. Era rândul meu să-l sun. Poate că special a ales ziua aceasta, ca să-mi dau seama că i s-a întâmplat ceva, a zis tânărul, fără să i se adreseze cuiva anume.

Mi-am luat mâna de pe obrații lui. Reiko hohotea de plâns. Deși nu era nici o fereastră în încăperea, se simțea un curent rece.

Se prea poate ca, de fapt, să fi ales ziua aceasta nu din cauza parfumului Izvorul memoriei, ci din considerație

pentru fratele lui. Pesemne că voise să moară în aceeași zi cu tatăl său.

Mi-am dat seama că eram geloasă pe fratele lui, pe care nu apucasem să-l cunosc prea bine. Era un sentiment nelalocul lui, care m-a nedumerit, m-a tulburat și m-a descumpănit în același timp. Hiroyuki nu mai era! La gândul acesta, inima mi s-a strâns de durere și de teamă.

Un tânăr – mai mult un puștan –, cu o figură copilăroasă, a venit să mă ia de la aeroportul din Praga. Stătea puțin cocoșat, cu mâinile în buzunarele jachetei vechi de piele. După ce a dat cu ochii de mine, mi-a strâns sfios mâna, cu un surâs pe buze. Era chipeș, bine făcut și purta niște cercei mici și rotunzi de aur.

— Îmi pare rău. Mă aștepți de mult? Avionul a avut întârziere, am zis.

Tânărul a mormăit ceva, fără să ridice privirea.

— Credeam c-ai plecat. Mă gândeam cu groază c-o să rămân singură în toiul nopții. Mulțumesc că m-ai așteptat.

Tânărul a dat din cap imperceptibil, s-a încheiat la jachetă și mi-a făcut semn din ochi că ar trebui să plecăm. Părul ondulat avea exact aceeași nuanță ca ochii săi căprui.

— Sper că ești ghidul de la agenția de voiaj Cedok!

De data asta m-am adresat în engleză, să mă asigur că a înțeles, însă el n-a avut nici o reacție. Am dat să-i zic câteva cuvinte în ceha mea de baltă. Din gesturile sale am dedus că voia să se scuze, că încerca să-mi spună să nu-mi fac probleme.

— Am rugat insistent să-mi trimită un ghid vorbitor de japoneză... Nu rupi nici măcar patina engleză?

În loc să-mi răspundă, a apucat mânerul valizei și a întins discret mâna spre geanta mea de voiaj, de parcă ar fi vrut să-mi zică „dacă vreți, v-o duc eu”. Am clătinat din cap, și el și-a retras imediat brațul.

— Ce mă fac eu cu tine?! Văd că nu înțelegi o boabă. Și eu, care îmi pusesem nădejdea c-o să mă însoțești prin Praga, să mă ajuți să aflu mai multe informații... Să știi că n-am venit aici pentru turism. Azi ar fi trebuit să stabilem programul pe următoarele zile. Sigur, nu mă așteptam ca avionul să aibă așa o întârziere... Sper ca mâine să vină ghidul pe care l-am cerut.

Deși eram conștientă că nu pricepe nimic, nu mă puteam abține să nu dau glas îngrijorării mele. Eram cu nervii la pământ din cauza nesomnului.

Tânărul m-a ascultat cu luare-aminte, ca și cum chiar ar fi înțeles ce-i spuneam. Mi-a zâmbit tăcut, fixând o clipă un punct imaginar din aer. Apoi mi-a așezat cu grijă valiza pe bancheta din spate a dubitei. Neavând încotro, am schițat și eu un mic zâmbet. Ce altceva era să fac?

Trebuie să fi plouat la Praga, căci străzile erau ude. Copacii de pe marginea drumului, asfaltul și șinele tramvaiului sclipeau de la stropii de apă. Luminile palide ale felinarelor luceau în întuneric. Deși ne apropiam de centrul orașului, abia dacă se zăreau câțiva trecători. La un moment dat, în fața noastră s-a profilat silueta mătăhăloasă a unui spital înconjurat de un zid de cărămidă și un șir de copaci înalți, veșnic verzi. În apropiere se afla o benzinărie atât de părăginită, că mai avea puțin și se prăbușea. Totul era cufundat în somn – pădurea întunecată, autogara, fântâna arteziană din parc, magazinul alimentar, poșta... Dubita a virat la câteva intersecții, apoi a prins iar viteză. De pe bancheta din spate se auzeau din când în când bufnituri – valiza mea se lovea de o cutie neagră, ce-i aparținea, pesemne, ghidului.

— Cum te cheamă? m-am adresat tânărului care stătea cu spatele la mine.

Am repetat întrebarea și în engleză. El a întors capul, m-a privit cu ochi rotunzi și a strâns și mai tare volanul.

— Eu sunt Ryoko. Mă cheamă Ryoko. RYO-KO.

Pricepi?

L-am împuns cu arătătorul în spinare. El s-a foit puțin, de parcă l-aș fi gădilat, apoi a încuviințat.

— RI-YO-KO.

Mai avea de lucru cu pronunția, dar măcar mă înțelesese.

— Iar tu ești...?

— Jeniak.

A dat semnal și a virat la stânga. Din pricina hurei motorului nu i-am prea înțeles numele.

— Je-ni-ak, a repetat el încetisor, de parcă s-ar fi jenat.

Ce nume complicat! La cât eram de obosită, mi-ar fi fost imposibil să-l rețin.

Jeniak a arătat cu degetul afară. Surprinsă, mi-am apropiat fața de fereastră. Dinaintea mea apăruse, pe nesimțite, râul Vltava – o imensă curgere lină de apă ce se topea în bezna nopții. Puțin mai în față se vedea Podul Carol, deasupra căruia se ridica semeț, ca o santinelă, pe buza unui deal, Castelul din Praga. Podul și castelul se aflau în bătaia unor reflectoare speciale. Deși lumina lor nu era foarte puternică, ornamentele complicate ale turnurilor și siluetele sfinților de pe marginea podului se vedeau cât se poate de clar. Peisajul părea desprins dintr-un univers abisal, care izbutise cumva să scape din ghearele întunericului. Ghidul meu a încetinit ca să mă lase să mă bucur de priveliște.

— Jeniak, a zis el din nou.

— Da, da, am înțeles. Ai un nume foarte frumos, i-am răspuns.

Hotelul se găsea ceva mai la nord, la două-trei minute de mers pe jos pe o străduță ce dădea spre o latură a Bisericii Fecioarei din Tyn, aflată într-o piațetă din centrul istoric al orașului. Era o clădire veche, cu trei etaje, cu toate luminile

stinse, în afara celor de la recepție. Am început să urcăm. Fiecare treaptă a scării abrupte scârțâia. Mocheta vișinie de pe jos era roasă și acoperită de o sumedenie de pete.

M-am așezat pe marginea patului și am scos din geantă parfumul Izvorul memoriei. Am ridicat sticluța în lumină și am cercetat-o atent, să văd dacă nu cumva se zgâriase în timpul călătoriei mele îndelungate. O mireasmă plăcută s-a răspândit în aer. Aducea cu mirosul de rouă de pe o frunză de ferigă într-o pădure deasă. Sau cu miresma vântului ce se stârnise la căderea serii, după ploaie. Sau cu aroma vremelnică a unui boboc de iasomie de-abia trezit din somn.

Sau poate nu era decât amintirea parfumului cu care mă dăduse Hiroyuki în ultima noastră noapte împreună. Și totuși, de unde venea mirosul?

Camera înaltă, mult prea mare pentru o singură persoană, era destul de golașă – un pat, un dulap și un șifonier cu o ușă stricată, ce se închidea doar pe jumătate. Perdeaua cu desene compacte, plină de falduri, se decolorase de la soare.

Mi-am plimbat degetul pe penele păunului încrustat pe capacul sticluței. De când murise Hiroyuki, n-o mai deschisese. Mi-era frică să nu se evapore parfumul și, cu timpul, să dispară pe de-a-ntregul. Mi-am adus aminte de vârful degetelor lui atingându-mi scobitura din spatele urechii. Mai întâi scosese capacul cu mișcări bine exersate. Putea deschide rapid și cu grație orice: capacul alb al apei de trandafiri, dopurile cu picurător ale uleiurilor esențiale de flori, și chiar și capacul roșu al sticlei cu etanol...

Își pusese pe arătător o picătură de parfum, și, cu cealaltă mână, îmi ridicase părul și-mi atinsese cel mai fierbinte punct de pe trup. Inchisesem ochii și rămăsesem nemișcată, adulmecând parfumul cu toată ființa mea. În felul acesta îl simțeam și mai aproape pe Hiroyuki. Îi

auzeam bătăile inimii, și respirația sa mă gâdila pe frunte. Parfumul i-a stăruit o vreme pe deget.

Am rămas întinsă în pat, strângând în mâini flaconul. Știam că trebuie să dorm, dar nu reușeam să-mi amintesc cum. Am încercat să mă liniștesc, însă în minte îmi revenea mereu atingerea aceea. O clipă mi s-a năzărit că, dacă îmi lăsam capul într-o parte și îmi duceam mâna în spatele urechii, l-aș fi putut cumva atinge. Că i-aș fi putut prinde degetul cu care îmi mângâia obrazul, gura... Ce amăgire! În palmă nu aveam decât sticla cu parfum.

Valiza zăcea în mijlocul camerei. Schimbasesm niște bani și din buzunar mi se revărsaseră câteva bancnote străine. Jaluzelele erau trase, și, oricât mi-aș fi ciulit urechile, nu izbuteam să aud tumultul orașului. Abia atunci am realizat cât de departe sunt de casă.

2

— Nu vă jenați. Căutați în voie oriunde poftiți, dacă asta vă aduce puțină alinare. Lucrurile lui Hiroyuki se află în sertarele de la birou și pe raftul acesta al dulapului, ne-a instruit Reiko.

— Mulțumim, am răspuns eu și Akira aproape la unison.

La prima vedere, la morgă, Akira mi se păruse leit fratele său, însă acum, privindu-l mai atent, mi-am dat seama că nu semănau atât de mult. Era mai înalt și mai slab, iar părul drept îi ajungea până la jumătatea urechilor. Când îmi vorbea, mă privea drept în ochi, fără să clipească.

— Bine, atunci eu o să arunc o privire prin dulap, iar tu, cumnată, uită-te la sertarele biroului.

Akira mă numise „cumnată” atât de firesc, de parcă ne-am fi cunoscut de când lumea. Mă simțeam destul de aiurea, pentru că eu și Hiroyuki nu eram căsătoriți cu acte

și, până nu demult, nici măcar nu avusesem habar de existența unui frate mai mic.

Franchetea lui dezarmantă cu care continua să-mi vorbească era o altă trăsătură de caracter pe care Hiroyuki nu o avea.

Ne-am împărțit sarcinile și ne-am apucat să sortăm lucrurile lui Hiroyuki, încercând să găsim îndicii asupra morții sale. Laboratorul condus de Reiko era într-un apartament de bloc. Un salon de aproximativ șaisprezece tatami⁴ fusese transformat în atelier de parfumuri. În colțul estic, unde soarele nu ajungea niciodată, se afla o zonă separată de un perete de sticlă, unde se preparau parfumurile. În restul apartamentului se mai găseau câteva mese de lucru și o canapea. Pereții erau tapetați cu rafturi ticsite cu felurite ingrediente pentru parfumuri. Arăta ca un laborator de chimie în care domnea o ordine desăvârșită.

Mă așteptasem să găsesc ceva important, dar n-am scos din birou decât niște mărunțișuri: piuneze, un baton de lipici, un calendar, creioane colorate, un mojar, un dicționar franțuzesc, o oglinjoară, hârtie de filtru, un voucher de la un cabinet stomatologic, o enciclopedie ilustrată a plantelor, niște dropsuri din plante medicinale...

Totul era pus la locul lui, nimic în dezordine, nimic neobișnuit, nimic care să-ți sară în ochi.

Atmosfera era de un calm imperturbabil, ca și cum un cuțit ascuțit ar fi decupat o felie de timp.

— Mereu a fost așa de ordonat? a întrebat Akira în timp ce trecea în revistă dosarele din dulap.

— Mereu, a răspuns Reiko. Nu cred că a făcut dinainte ordine. Mi-aș fi dat imediat seama. Avea un talent nemaipomenit la sortat, aranjat și grupat lucrurile: de la

⁴ Rogojină de paie cu lățimea de 0,9 metri și lungimea de 1,8 metri. Se folosește ca unitate de măsură pentru suprafața camerelor japoneze.

esențele pentru parfumuri – și să știți că sunt mai mult de patru sute de tipuri – până la ultima agrafă de birou. Așa-i? a zis Reiko, întorcându-se spre mine.

— Așa-i, am încuviințat, dând din cap.

— Când era mic, nu era deloc așa. Isi lăsa în ghiozdan feliile de pâine mucegăită, rămase de la gustarea de la școală, iar biata mama făcea criză de nervi când dădea peste ele.

Inima îmi bătea mai tare de fiecare dată când Akira povestea despre acest Hiroyuki necunoscut mie. Nu știu ce-mi doream mai cu ardoare: Să aflu mai multe despre el, sau să-mi astup pur și simplu urechile. Oare care dintre noi îl cunoscuse mai bine – el, sau eu? Aveam aceeași reacție de gelozie ca atunci când îl întâlnisem la morgă. Era un sentiment căruia n-aș mai fi vrut să-i cad vreodată pradă.

Am strâns fiecare lucrușor aranjat cu mîgală de Hiroyuki și l-am pus în cutii de carton. Era ca și cum aș fi cojit o fărîmă lunecoasă de timp. Cu toate astea, îmi doream foarte mult să aflu de ce se sinucisese.

— L-am angajat tocmai pentru că era atât de organizat, a continuat Reiko în timp ce răsfoia actele dintr-un dosar, ca să-l ajute pe Akira. E esențial pentru un parfumiер să țină minte un număr cât mai mare de parfumuri. Există aproximativ 400 000 de tipuri de mirosuri. Cum un parfum nu are o formă specifică, parfumiерul trebuie să-i asocieze imagini și cuvinte ca să-l poată așeza cu meticulozitate într-un sertar al memoriei, și, la nevoie, să știe exact de unde să-l ia. Am fost convinsă că această capacitate a lui Hiroyuki de a pune la locul lui fiecare obiect în parte îi va prinde extrem de bine în lumea parfumurilor.

— Fratele meu a fost un parfumiер bun?

— Ar fi putut deveni unul excelent. Însă era la jumătatea drumului. Mai avea până să ajungă la capăt, a oftat Reiko, deschizând un alt dosar.

Încă de când ne mutaserăm împreună, observasem și eu mania lui Hiroyuki de a sorta și aranja fiecare flecușeț – făcuse ordine nu numai în hainele și cărțile sale, ci și în documentele de serviciu și în fardurile mele. Această operațiune migăloasă i-a luat mai bine de zece zile.

— Spune-mi dacă nu vrei să-mi bag prea mult nasul și o să mă potolesc, mi-a zis el, ca să-mi ceară permisiunea.

Eu îi dădusem mână liberă fiindcă avea un stil extrem de logic și de organizat, care îți înfrumuseța viața. Și era atât de serios când se apuca de treabă!

Deschisese ușile dulăpiorului suspendat și masca de la chiuveță și se holbase la lucrurile îngrămădite acolo, măsurând din ochi spațiul, mărimea și numărul obiectelor. Apoi își făcuse un plan de bătaie. Schimbase locul sticlulelor de farduri, așezase pe culori oja și mutase în trusa de prim-ajutor medicamentele pentru dureri de cap. Grupase condimentele în trei categorii și pusese uleiul de măsline în locul celui de rapiță.

Nu se plângea niciodată de dezordinea pe care o lăsam în jurul meu. Pentru el nu era atât de importantă ordinea, ci acțiunea de a sorta și de a pune totul în compartimentul potrivit. Strângea din buze, rămânea cu privirea în gol, apoi începea să aplice în minte diverse formule matematice, ca și cum și-ar fi făcut o datorie de onoare în a aranja și ordona toate obiectele din lume.

Datorită firii lui organizate, n-a trebuit să scotocesc prea mult prin lucrurile sale. N-am găsit, bineînțeles, nici un testament, nici vreun bilet dubios, scris în grabă, nici scrisori, nici numere de telefon, nici vreun jurnal. Am dat în schimb peste o agendă în care erau notate câteva însemnări de serviciu. Dacă mă gândesc mai bine, în afară de Reiko, n-aveam alți prieteni comuni.

Am început să răsfoiesc filă cu filă dicționarele. Am verificat întâlnirile însemnate în calendar. Am format

numărul de telefon de pe voucher, de la cabinetul dentistului. Totul a fost în zadar.

— Aș vrea să mă uit puțin pe astea. Se poate? a întrebat Akira, cu câteva dischete în mâini.

— Da, sigur.

Ne-am strâns în jurul calculatorului și ne-am pironit privirea pe ecran, unde au apărut o serie de cuvinte necunoscute, cifre și formule chimice.

— Sunt rețete, a intervenit Reiko, butonând la calculator.

— N-ar fi putut lăsa vreun mesaj printre ele?

— Era felul lui de a-și nota rețetele, ca să le memoreze.

Erau doar niște însemnări despre dozaj și ingredientele necesare.

— Nimic original. Doar niște analize ale parfumurilor deja existente pe piață.

Când Reiko a deschis ultimul document de pe cea de-a treia dischetă, pe ecran au apărut niște frânturi de propoziție. Toți trei am scos exclamații de surpriză aproape în același timp.

— „Picuri de apă izvorând din crăpăturile stâncilor. Aerul jilav al peșterii”, a citit Akira primul rând.

— „Bibliotecă bine ferecată în lumina prăfoasă”, am continuat eu.

— „Lac în zori, de-abia poleit cu o pojghiță fină de gheață.”

— „Părul unui defunct unduind într-o buclă largă.”

— „Străveche catifea decolorată, încă molatică la pipăit.”

— Ce naiba sunt astea? Scria poeme? am răbufnit eu, recitind iar de la început, cuvânt cu cuvânt.

— Nu cred. Sunt imaginile unor parfumuri transpuse în cuvinte.

— Adică niște însemnări de lucru?

— Și totuși, imaginile sunt atât de intime, că i-ar putea modela iremediabil mintea celui care le-a creat.

Ar putea fi niște bune indicii despre cum gândea Hiroyuki.

Într-un final ne-am hotărât să le tipărim și să le luăm cu noi acasă.

— E firesc să vrei să afli de ce a murit, dar nu lăsa ca asta să te acapareze cu totul, mi-a spus Reiko în holul de la intrare.

— Da, am răspuns eu, ținând la piept o cutie de carton.

— Akira, să știi că ești mereu binevenit aici. A fost o plăcere să te cunosc.

„Lac în zori, de-abia poleit cu o pojghiță fină de gheață”, a bombănit Akira în loc de „La revedere!”, citând din versurile rămase de la Hiroyuki.

L-am condus pe Akira la hotelul unde se cazase pentru funeraliile fratelui său. După fuga de acasă a lui Hiroyuki, rămăsese să locuiască împreună cu mama sa, într-un orășel de pe malul Mării Interioare Seto. Mama lui, fire bolnăvicioasă, nu putuse veni în Tokyo să-și petreacă fiul pe ultimul drum.

Tatăl lor murise în urmă cu doisprezece ani de o tumoare la creier. Pe atunci, Hiroyuki avea opt-sprezece ani, iar Akira paisprezece. Fusesse profesor de anestezie la un spital universitar. Hiroyuki plecase definitiv de acasă la scurt timp după decesul tatălui său. Cei doi frați rămăseseră în legătură și își făgăduiseră să-și telefoneze măcar de două ori pe an. Când și când se întâlneau și luau masa împreună.

După ce Akira terminase liceul se angajase într-un magazin de bricolaj, unde asambla rafturi de depozitare, livra cărămizi și pământ de flori și schimba bateriile de la drujbe.

Habar n-avusesem de toate astea. Le aflasem acum de la Akira.

— Până când mai poți sta? l-am întrebat.

— Mi-am luat vreo cinci zile libere, mai e timp, mi-a răspuns.

Am băut un ceai în holul hotelului, un loc întunecos, fără ferestre, în centrul căruia trona un vas chinezesc de prost-gust. Canapelele erau prea moi și, în scurt timp, a început să mă doară spatele.

— Știi ceva de mine de la Hiroyuki?

— Nu mi-a vorbit nimic de tine, nu știu de ce, a zis el stânjenit, scuturând din cap.

Părul i-a mângâiat obrajii.

— A ținut multe lucruri ascunse. Nu știam mai nimic despre el – nici cu ce se ocupă, nici unde locuiește. .. Poate nu mă crezi...

— Ba da, te cred. De pildă, nici eu nu știam de tine. Am aflat de-abia după ce s-a dus.

Am luat ceașca, dar, dându-mi seama că e goală, am pus-o la loc.

— Nu era prea vorbăreț din fire. Avea mereu aerul că nu vrea să discute despre chestiuni personale. Când ne întâlneam, mai mult eu vorbeam. Îi împuiam capul cu tâmpeniile mele: îmi bârfeam șeful, îmi dădeam cu părerea despre liga profesionistă de baseball, îi povesteam de-a fir a păr cum mă certasem cu iubita. El se mulțumea să mă asculte. Uneori izbucnea în râs sau dădea din cap, aprobator. Dar de zis, nu prea zicea nimic, parc-ar fi fost surdomut.

— Atunci vă înțelegeați de minune...

— Știi și eu? Tu mai ai frați?

— O soră mai mică. Nu ne-am mai văzut de mult. E căsătorită. Trăiește în Malaysia.

— Da? Fratele meu a fugit de acasă când aveam paisprezece ani și atunci relația noastră s-a întrerupt brusc. Am rămas cu mama. M-am simțit singur, părăsit. Ne-am revăzut abia după șase ani... Eram mereu în gardă, mi-era

tare teamă să nu-l pierd din nou. De aceea m-am ferit să-i pun prea multe întrebări.

Akira a luat o gură de apă.

— Și uite că tot s-a întâmplat ce s-a întâmplat...

Gheața i-a clincănit în pahar. O vreme, Akira a rămas privind spre interiorul paharului.

Bineînțeles că am fost din cale-afară de surprinsă când am aflat că Hiroyuki își pusese capăt zilelor. Mi-am dorit din tot sufletul să fi fost o greșeală! Însă, mai mult decât cruda realitate a sinuciderii sale, mă izbise faptul că asemenea lucruri încă se mai puteau întâmpla.

Cât locuiserăm împreună, nu mi-am pus niciodată problema că și-ar fi putut lua singur viața. Și totuși, în clipa aceasta, într-un colț al conștiinței mele, deja recunoscusem semnele... De pildă, într-o sâmbătă seara, târziu, l-am găsit stând în întuneric în fața dulapului din bucătărie. Era cu spatele la mine și aranja pe mărimi lingurile și furculițele. Nu părea să-și fi dat seama că eram acolo. Îl mai văzusem la fel de stingher și în atelierul lui, pe când mirosea hârtiile-tester, încercând parcă să deșire firul memoriei. În momentul acela mi se făcuse teamă – teamă că l-aș putea pierde. Era aceeași senzație de frică pe care o încerca și Akira la fiecare întâlnire cu el.

— Când l-ai văzut ultima oară?

I-am făcut semn chelnerului și am mai cerut o cafea.

— Acum jumătate de an, pe la începutul verii.

Purta o cămașă polo portocalie, cu mâneci scurte, îmi amintesc de ea fiindcă era o culoare țipătoare. Nu era deloc genul lui.

Era un cadou din Franța de la Reiko. Se afla în al treilea sertar al comodei.

— Ai mai observat și altceva?

— M-am gândit la asta de zeci de ori. Mi-am adus aminte de fiecare întâlnire a noastră, cadru cu cadru, de la început

până la sfârșit – fiecare vorbă, fiecare gest. M-am tot întrebat dacă nu cumva îmi scăpase ceva, dar... nimic...

Akira desena forme fantasmagorice din stropii de apă căzuți pe masă. Avea mâinile bronzate, parcă lipsite de apărare, brăzdate de mici cicatrici, cu pielea de pe vârful degetelor bătătorită și crăpată. Erau atât de diferite de cele ale lui Hiroyuki, care mânuiau cu delicatețe pipeta cu picăturile de parfum.

— Stai liniștit, nu era un reproș.

— Venisem în capitală pentru un târg de articole de bricolaj de import și ne dăduserăm întâlnire la statuia lui Hachiko⁵ din Shibuya. „La coada câinelui”, cum glumeam noi. De fapt, era singurul loc din Tokyo pe care îl știam. De obicei luam prânzul la un restaurant chinezesc. Apoi, el mă conducea la gară, unde ne despărțeam făcându-ne cu mâna. Obişnuia să-mi cumpere o doză de bere ca s-o beau pe tren. Mi s-a părut ciudat că ultima dată, la plecare, a ținut să dea mâna cu mine. Apoi mi-a zis că mâinile îmi mirosoa a fier. Normal, fusesem la un târg cu articole de feronerie! „la nu mai face pe copoiul cu mine!” i-am spus și l-a pufnit râsul. Și ușile trenului s-au închis.

— Apropo, ce l-a făcut să fugă de acasă?

— Poate că moartea tatei. Dar nu ăsta a fost motivul principal. Nu cred nici c-a fost un impuls de moment. Mai degrabă a fost o decizie luată la rece, după o îndelungă perioadă de chibzuință. Ca o dună de nisip erodată de vânt. Ca și cum n-ar mai fi avut încotro. Nu știu cum să-ți

⁵ *Hachiko (1923-1935) este numele unui câine japonez din rasa Akita, simbol al fidelității. Se spune că în fiecare zi venea în gara Shibuya și își aștepta stăpânul să se întoarcă de la serviciu. Chiar și după moartea celui care l-a crescut, Hachiko a continuat să îl aștepte în același loc, la aceeași oră, timp de aproape nouă ani. A fost înmormântat în cimitirul Aoyama din Tokyo, alături de stăpânul său.*

explic... Pe atunci eram un copil andru, iar el avea optsprezece ani – vârsta la care un bărbat e deja pe picioarele lui. Îmi amintesc că, în ziua plecării sale, mamei i se făcuse poftă de smochine. Hiroyuki a zis că dă o fugă la prăvălia cu fructe din cartier. Era încălțat cu niște teneși și luase cu el ceva mărunțiș. Și dus a fost. Bărbatul de la magazin mi-a confirmat că Hiroyuki cumpărase într-adevăr opt smochine. Câte două de fiecare, inclusiv cele pentru altarul familiei, pentru sufletul tatei. În cele din urmă, vânzătorul l-a văzut plecând în direcția opusă. De atunci, mamei îi e mereu poftă de smochine.

— Seamănă atât de mult cu ce s-a întâmplat acum! S-a dus dintr-odată, fără să ne dea nici un semn, fără să ne lase nici o scrisoare de rămas-bun.

— Așa-i, a oftat Akira.

Apoi a clipit de două-trei ori și și-a pus picior peste picior. Arcurile canapelei au scârțâit greoi. Muzica din hol era dată atât de încet, că n-aș fi putut spune dacă erau acordurile unui oboi sau torcea o pisică. Din spatele tejghelei, un chelner lustruia plictisit o zaharniță. La masa din apropiere cineva a râs scurt, în surdină.

— Uite, a zis Akira, scoțând din buzunarul hainei o bucată de hârtie și așezând-o pe masă. Mi-a dat-o Reiko adineauri.

Era CV-ul lui Hiroyuki de la interviul de angajare.

— Numele și adresa sunt corecte, dar o serie de informații sunt eronate, ca, de pildă, data nașterii, educația, experiența de muncă, familia, competențele, premiile...

Akira mi-a pus în față CV-ul. L-am recunoscut scrisul inconfundabil al lui Hiroyuki, cu litere rotunde, armonioase, ușor de citit.

— Nu-i născut pe 20 aprilie, ci pe 2 martie. N-a urmat nici o facultate. S-a lăsat de școală în penultimul an de liceu. „După obținerea licenței a urmat cursuri de teatru la

Universitatea Yale. La întoarcerea în Japonia a predat educația civică în regim de plată cu ora la un liceu privat. A participat cu liceul la concursul național de teatru și a obținut premii trei ani la rând. Tatăl – vopsitor, iar mama – funcționară la o cresă. În urmă cu zece ani, autovehiculul li s-a răsturnat într-un lac și amândoi părinții au murit înecați.” La abilități a scris instrumente cu coarde! „În școala primară a cântat la violoncel în orchestra de copii a cartierului...” L-ai văzut vreodată cântând la violoncel?!

Am scuturat din cap în tăcere.

— La noi în casă n-a existat nici măcar o muzicuță, darămite un violoncel.

O vreme am rămas amândoi împietriți, holbându-ne la CV.

— Mie mi-a zis că a lucrat într-o fabrică de pesticide înainte să se angajeze la Reiko.

— Foarte ciudat!

— De ce să fi mințit? Nu cred că voia să impresioneze pe cineva...

— Cum ar fi reacționat dacă i s-ar fi cerut diploma de la Yale? Nu avea nici o tangență cu educația civică sau cu vreo fabrică de pesticide, a zis Akira, băgând foaia înapoi în buzunar.

Nu părea nici deranjat, nici oripilat de scornelile lui Hiroyuki, ci mai degrabă copleșit de tristețea pierderii fratelui său. Sau cel puțin așa mi s-a părut, văzându-l cu câtă atenție împăturește CV-ul.

— Când era mic, Rooky nu a fost niciodată un mincinos!

L-am fulgerat privirea.

Rooky?!

În afară de mine, nu mai auzisem pe nimeni altcineva folosind acest nume. Așa îl alintam pe Hiroyuki când rămâneam doar noi doi.

Când era mic, nu-și putea pronunța corect numele. Nu izbutea să zică decât Rooky. Era numele lui secret, îmi mărturisise odată Hiroyuki.

— Și eu îi spuneam așa!

— În sfârșit, ceva în comun! De data asta, conform cu realitatea! a spus Akira, sorbind dintr-o singură înghițitură apa din pahar.

3

A doua zi m-am dus în vizită la un magazin de bijuterii care se deschisese de curând. O revistă de modă cu care colaboram mă rugase să merg să iau un interviu. De fapt, mi-aș fi dorit să mă odihnesc câteva zile, dar nu aveam energia de a-mi schimba programul. Mi se părea mai simplu să-mi îndeplinesc obligațiile imediate fără să mă gândesc la ele, fără să mă scuz, să ofer explicații sau să primesc cuvinte de consolare.

Mi-am pus în poșetă reportofonul, bateriile de rezervă, caietul și ceva de scris, m-am dat cu ruj și am ieșit pe ușă. Era ciudat să văd că lumea nu se schimbase deloc, deși Hiroyuki nu mai era. M-am urcat într-un metrou aglomerat. Vântul bătea vijelios printre clădiri. Ca de obicei, plecasem fără să-mi trag bine fermoarul la geantă.

Eram cumva ruptă de peisaj și aveam impresia că, oricât aș fi întins brațul, nu l-aș fi atins niciodată. Trupul mi se destrăma în linii distorsionate și nu reușeam să mă ancoriez de nimic. Am rămas locului pe scările de la metrou, ținându-mă strâns de balustradă. Atingerea nu-mi dădea deloc senzația unui obiect solid, anorganic, ci mi se părea că degetele îmi rătăceau printr-un univers întunecat, în spatele meu, un tânăr în costum s-a ciocnit de mine. A țâțâit enervat, apoi și-a văzut de drum, urcând în grabă scările.

Pe când fotograful făcea poze bijuteriilor din magazin, eu am intervievat-o pe femeia responsabilă de relațiile cu publicul. Care este tema noii colecții? Căror femei i se adresează? Care este rolul bijuteriilor în istoria omenirii?

Femeia cu inel cu safir, în formă de puma, se exprima cu lejeritate, ca o profesionistă. În timp ce vorbea, a deschis un catalog, a descuiat o vitrină și a etalat pe masă bijuteriile. Coada din aur alb a pumei îi era încolăcită de câteva ori în jurul inelarului. Fotograful făcea poze una după alta. Peretele, proaspăt zugrăvit, mirosea pătrunzător a vopsea, iar vitrinele străluceau orbitor în lumina candelabrelor. Pleoapele au început să-mi tremure, tâmpile să-mi zvâcnească. De-abia îmi mai țineam ochii deschiși.

„O să izbucnesc în plâns!”, mi-am zis. Mi-am apăsât un punct între ochi, ca femeia să nu observe că nu mi-e bine, și am încercat să mă concentrez asupra casetei care mergea. Pipăindu-și degetul cu puma, angajata a continuat să vorbească despre broșele inspirate de arta europeană a anilor '20.

Imediat ce am ajuns la hotel, a venit un bărbat de la curățătorie cu o jachetă de-a lui Hiroyuki. Și-o cumpăraseră la sfârșitul verii și o purtase toată toamna.

— Am găsit ceva în buzunar. Îmi pare rău, ar fi trebuit să verificăm înainte să luăm comanda, s-a scuzat, plecându-și capul și scoțând din sacoșa de plastic o bucată de hârtie.

Am agățat jacheta de galeria de la perdea. Pata de pe manșetă ieșise și materialul era foarte moale la pipăit. Mi l-am amintit pe Hiroyuki îmbrăcat în jachetă. Ah, dacă aș fi putut să alung somnul și să stau trează toată noaptea, gândindu-mă la el!

Foaia de hârtie se rosese pe la colțuri și literele se cam șterseseră. Cu toate astea, mi-am dat seama că este un bilet de intrare la patinoar pe care scria: „Adult, jumătate de zi, 1 200 de yen.”

— Alo...

I-am telefonat lui Akira la hotel.

— Alo, da. S-a întâmplat ceva?

Telefonul nu funcționa prea bine fiindcă pe fir se auzeau pârâituri.

— Nu, nimic. Ce făceai?

— Citeam cu voce tare regulile hotelului.

— De ce?

— N-aveam altceva mai bun de făcut.

— Aha. Azi a venit de la curățătorie o jachetă de-a lui Rooky. Și-a recăpătat forma de dinainte, parcă înăuntrul ei ar mai fi încă un trup pe care să-l îmbrace.

Akira nu zicea nimic.

— Ți s-a terminat concediul?

— Îmi mai pot luat niște zile libere.

— Poate te așteaptă mama ta.

— Aș mai sta puțin. Te deranjează? Tonul lui firesc m-a descumpănit puțin.

— Ei, cum să mă deranjeze? Stai cât poțtești. Pe fir se tot auzeau păcănituri.

— În buzunarul jachetei era un bilet la patinoar. Știi ceva de asta?

— La patinoar? a repetat Akira de parcă ar fi vrut să reflecteze asupra acestor cuvinte. Era doar un bilet?

— Da, unul singur.

— Ai fost vreodată la patinoar cu fratele meu?

— Nu, n-am patinat niciodată împreună. Nu prea avea stofă de sportiv. Mi-a spus că în copilărie și-a dislocat articulația soldului.

Din partea cealaltă a firului mi s-a părut că-l aud pe Akira cum se așază greoi pe pat. Am întors biletul pe toate fețele și l-am ținut în lumină.

— Crezi că și-a dat întâlnire cu cineva pe la spatele tău? m-a întrebat Akira pe șleau, alegându-și cu atenție fiecare cuvânt.

— Și eu m-am gândit la asta, am răspuns cu sinceritate.

De fapt, a fost primul gând care mi-a trecut prin cap când am văzut biletul. Îl sunasem pe Akira tocmai pentru că voiam să dau glas acelor bănuieli, însă nu avusesem destul curaj să aduc vorba de asta.

— Un bărbat de treizeci de ani nu prea merge singur la patinoar.

— Da, puțin probabil.

— Uneori mai pleca în oraș duminica sau venea acasă târziu fără ca peste zi să-mi fi dat vreun semn de viață, dar nimic care să-mi trezească suspiciuni. Rooky nu era un fustangiu. Și ce dacă mai ieșea din când în când cu o fată pasionată de patinaj? Ce mai contează? Acum e mort.

Reveneam mereu în același punct. Moartea lui Rooky. Mă treceau fiorii de fiecare dată când rosteam cuvântul „mort”.

— Vrei să mergem la patinoarul de pe bilet mâine dimineață, la prima oră? a spus Akira.

— Pentru ce? S-o căutăm pe fata cu care își dădea întâlnire?

— Nu. Ca să patinăm.

— Scuze, nu prea am chef... De fapt, nici nu știu să patinez.

— Îți arăt eu. Mai știi ce-a scris Rooky? „Lac în zori, de-abia poleit cu o pojghiță fină de gheață.”

Nu era nimeni la patinoar. Periile rotative ale unei mașini de lustruit gheața se mișcau încontinuu.

Îmi părea rău că nu-mi pusesem un fular. Nu mă așteptasem la așa un frig.

Știam de existența patinoarului dărăpănat de vizavi de gară, dar nu avusesem niciodată curiozitatea să intru.

Judecând după firma ruginită și intrarea întunecoasă și dosnică, tot timpul am crezut că-i închis.

Pista de patinaj era micuță și ovală, înconjurată de bănci de beton – un spațiu sobru, fără nici un fel de decoratiuni. Nu se zărea nici un chioșc cu băuturi calde, nici un magazin de suveniruri, nici un patinator în costum sclipitor de gală. Tavanul era împânzit de bare înnegrite de fier. Lumina era atât de slabă, că de-abia vedeam pe unde pășeam. Ici-colo, pe pereți, erau afișe cu un circ ambulant, cu un târg de plante, sau cu un bazar organizat în scopuri caritabile de o grădiniță – toate extrem de vechi.

— Mai întâi hai să luăm niște patine. Ce număr porți?

Cu un aer de expert, Akira m-a tras spre ghereta de închirieri.

— 37.

— Bine. Atunci o pereche 37 și una 43.

Fără să ne răspundă, vânzătoarea a pus pe tejghea două perechi de patine. Akira purta același număr ca Hiroyuki.

M-am dezechilibrat cum am pus piciorul pe gheață, așa că m-am prins imediat de bară. Balustrada avea un luciu negricios, căpătat de la atingerea a mii de palme unsuroase.

— Se vede că-i prima dată.

Akira m-a lăsat pe margine și s-a dus pe gheață. Patina foarte bine, ca un patinator adevărat, aplecându-se în față, lăsându-și greutatea de pe un picior pe altul, înclinându-și cu pricepere lama patinei ca să ia curbe strânse, schimbându-și brusc direcția sau făcând piruete. Aluneca fără nici un efort, atât de repede, că părul îi fâlfâia în vânt.

Eram în continuare doar noi doi. Lamele patinelor scoteau un hârșăit plăcut pe gheață.

— Du-te mai pe mijloc! Dacă stai agățată de bară, n-ai să înveți niciodată să patinezi! mi-a strigat Akira din celălalt capăt al pistei.

Vocea învăluită în aerul rece i s-a lovit de tavan, reverberând în nenumărate ecouri.

Am înaintat cu chiu, cu vai, dar nu eram deloc stăpână pe mine. Mă poticneam la fiecare pas, iar picioarele nu mă prea ascultau. În plus, dădeam atât de tare din brațe, că de-abia îmi mai țineam echilibrul.

— Nu-ți fie frică și apleacă-te în față. Așa, picioarele o să ți se miște de la sine. Uite-așa.

Și Akira mi-a arătat ce trebuia să fac. Uneori se prostea, glisând pe un singur picior, dar de căzut, nu cădea.

Purta aceleași haine ca atunci când ne-am întâlnit la morgă: niște raicfti rufoși și un pulover negru, cu buline. Din pricina gheții, tenul îi era parcă și mai alb, iar profilul îi era ascuns pe jumătate sub părul moale și fin.

M-am întrebat ce caut în mijlocul patinoarului, scâlâmbăindu-mă în fel și chip. Akira a dat mai multe ture în sensul acelor de ceas. Era în elementul lui. Incet-încet, lumea a început să-și facă apariția pe pistă și cineva a dat drumul la muzică, făcând să răsunе coloana sonoră dintr-un film demodat. Nimeni nu venise neînsoțit. Fiecare patina de mână cu un iubit, cu un părinte sau cu un amic. Mă simțeam pierdută în spațiu...

Să fi venit și Hiroyuki aici? Și-o fi luat și el o pereche de patine numărul 43? Și-o fi băgat în buzunar biletul de intrare? S-o fi ținut și el de bara asta slinoasă?

— N-are nici un haz dacă stai pe loc. Hai să patinăm, a zis Akira cu respirația întretăiată, făcându-și loc lângă mine.

— N-am venit să mă simt bine, am zis. Nu cred că voi mai avea vreodată parte de distracție.

Mi-am ferit privirea și am izbit cu vârful botinei în panourile din acrilic ce delimitau gheața. Spre surprinderea mea, lovitura s-a auzit destul de tare. Văzându-mă că voiam să ies de pe pistă, Akira m-a prins de umăr și m-a oprit.

— Asta ar fi mult prea trist.

Din gură îi ieșeau aburi albi.

Mi-a luat brațul și mi-a desprins mâna de pe balustradă. Nu era un gest brutal și, treptat, corpul a început să mi se miște fără voie.

— Dă mai tare din picioare. Bravo, așa!

M-am văzut nevoită să-l prind de mână să nu cad. Mă clătinam greoi, însă Akira nu se clintea. Ceilalți treceau perechi-perechi pe lângă noi.

— Mergi puțin mai repede. Centrul de greutate trebuie să-ți cadă mereu înainte. Vezi că poți?! Ținând cont că-i prima dată, chiar te descurci.

Am dat câteva ture împreună. Akira nu mai prididea cu laudele. Ori de câte ori era pe punctul să mă lovesc de un alt patinator, mă trăgea repede într-un loc ferit, unde nu era nimeni. Deși nu ne țineam decât de mână, simțeam că-i încredințasem toată ființa, toată puterea ce-mi traversa corpul.

Am observat fără să vreau un băietei cu o căciulă de lână, care-i aluneca mereu pe ochi. Doi îndrăgostiți, rezemați de balustradă, își apropiaseră capetele unul de altul. O elevă s-a rostogolit pe gheață și a țipat panicată. Unii au râs și au ocolit-o.

Hotărâsem că nu aveam de ce să-mi amintesc de Hiroyuki văzând gesturile și expresia feței lui Akira.

Însă parfumul lui... Akira mirosea exact ca Hiroyuki!

Îmi dădusem mai demult seama de asta, dat refuzasem să accept. Mi-era de ajuns să închid ochii ca parfumul să-mi revină în minte, ca mai apoi, deschizându-i printr-o zbatere a pleoapelor, realitatea să năvălească decepționant de dureroasă peste mine.

Sincer, nu știu dacă era parfumul sau prefigurarea unui sentiment nedefinit care-mi străfulgera mintea. Era mai mult o boare călduță, liniștită, aducând cu mireasma copacilor. Când o simțeam, mi se perindau pe dinainte

momentele în care mergeam unul lângă altul, iar el se întorcea brusc să mă privească, clipele în care își aranja părul ciufulit de vânt sau în care eu îmi lipeam urechea de pieptul lui.

Zăpada de pe patinele lui Akira mi-a ricoșat pe glezne. M-am ciocnit cu umărul de brațul lui, iar țesătura pulloverului negru mi-a mângâiat obrazul. Fără doar și poate, era același parfum!

— Văd că patinezi bine, am zis în timp ce alunecam pe gheață.

— Rooky m-a învățat când eram mic, a răspuns Akira.

Uimirea mi se citea pe față.

— Rooky era un patinator neîntrecut. Nu-i plăcea să se laude cu zecele de la matematică sau cu premiul întâi la concursul de eseuri, dar era foarte încântat de fiecare dată când mergeam să patinăm. Știa să facă și piruete, și sărituri, chiar dacă nu-l arătase nimeni. Toți erau impresionați când patina.

Și eu eram tare mândru de el! Încetul cu încetul, lumea făcea cerc în jurul nostru, iar noi ne pomeneam în mijlocul gheții, patinând ca niște profesioniști în lumina reflectoarelor.

Akira m-a strâns mai tare de mână și a virat brusc într-un colț al patinoarului.

— Atunci nu-i adevărat că și-a dislocat articulația soldului.

— Nu, a răspuns el după o vreme. Dar nu-i o născocire atât de gravă ca atunci când a pretins că părinții noștri au căzut în lac și au murit înecați.

Avea dreptate. Aceasta nu era decât o minciună nevinovată, inventată de Hiroyuki.

— Patinoarul era la douăzeci de minute de mers cu bicicleta. O clădire micuță, lipită de o școală de șoferi. Era deschis și vara. Ca atmosferă seamănă puțin cu cel de aici –

culoarea pereților, intensitatea luminii, duritatea gheții. Ne puneam bani deoparte și ne duceam o dată sau de două ori pe lună, fără știrea părinților.

— De ce nu voiați să le spuneți?

— Mamei nu-i plăceau locurile friguroase. Îi era frică să nu răcim. Iar tata o ținea una și bună că „patinoarele sunt pentru derbedei”. De fapt, așa era el, indiferent despre ce ar fi fost vorba.

— Ați avut niște părinți cam severi.

— Tot ce se poate. Dar când era vorba de patinat, Rooky era de neînduplecat. Oricât s-ar fi pus ai mei de-a curmezișul, mergea să patineze pe furiș. Și mă lua și pe mine cu el. Ne era teamă să nu ne prindă. Acasă ne băgăm pe ascuns pantalonii uzi în uscătorul de rufe. Îl adoram pe Rooky când patina.

— Poate de asta nu mi-a spus nici mie.

— Ce vrei să spui?

— Îi intrase în reflex să meargă la patinaj în secret.

I-am dat drumul mâinii lui Akira și m-am sprijinit de balustradă. Frigul îmi pătrunsese până la oase.

— Ziceai că-ți plăcea mult să-l vezi patinând.

Eu n-am avut niciodată ocazia să-l surprind într-o asemenea ipostază.

Akira și-a dat din ochi părul ciufulit și a oftat prelung. Avea urechile foarte roșii. Era limpede că-i este frig.

— Hai să mai dăm o tură, te rog.

Akira mi-a întins teatral mâna, de parcă ar fi vrut să mă invite la dans.

— Ce impresie ți-a făcut prima dată fratele meu?

— Păi...

Mi-am agitat puțin paharul cu cafea, ca să-mi dau importanță, și am sorbit încet din el. Aș fi putut răspunde pe loc la întrebare. Cum să fi uitat ziua aceea?

— Sper să nu mă înțelegi greșit... Akira a scuturat din cap.

— Dar pur și simplu am simțit că mă alesese. Nu mai intrase și nu mai ieșise nimeni de pe gheață de ceva vreme. Fata de la închirieri de patine se uita în gol, cu aceeași figură plictisită. Era mai frig pe băncile de beton decât pe gheață. Akira mă măsura cu privirea, ca și cum s-ar fi așteptat să-mi continui povestirea.

— A fost un noroc nesperat să-l întâlnesc, ca și cum Dumnezeu m-ar fi ales numai și numai pe mine.

Sau cel puțin așa mi-am zis atunci. Ciudat, nu?

Am pus paharul de cafea sub bancă și m-am așezat iar picior peste picior. După ce mi-am scos patinele, cu care nu prea eram obișnuită, am descoperit că mă dureau vârfurile degetelor.

— Mă dusesem la atelier să fac un reportaj despre parfumuri, pentru o ediție specială a unei reviste pentru femei, și l-am găsit acolo pe Hiroyuki. Asta se întâmpla în urmă cu trei ani. Purta un halat alb, lung până la genunchi, și stătea în fața mesei de lucru, cântărind conținutul unei sticlute, ducându-și la nas o fâșie de hârtie îmbibată în lichid și notându-și niște numere.

El își vedea netulburat de treabă pe când eu o interviewam pe Reiko. Nu mi-a aruncat nici o privire, nu mi-a adresat nici un cuvânt. Cum nu știam pe atunci că era absorbit de munca sa din laborator, m-am gândit că era vorba de un perete special de sticlă prin care nu trecea nici un sunet și că el nu ne putea auzi. Și oricum el se așezase destul de departe de noi.

Peste câteva zile am revenit la atelier ca să-i arăt lui Reiko șpalturile pentru articolul din numărul următor. Ea era plecată. Rămăsese doar Hiroyuki.

— Fotografiile trebuie inversate. Numai că acesta nu este un heliotorop, ci un heliotrop. Se mai numește și arbore de vanilie. Are un parfum exotic.

După ce mi-a semnalat acele câteva greșeli, Hiroyuki a lăsat șpalturile pe masă și a tăcut. N-a încercat să facă nici un fel de conversație. N-a zis nici „Reiko trebuie să apară dintr-o clipă într-alta”, nici „Când iese revista?”, nici „Ce cald este!”. Nimic.

Era un soi de liniște pe care nu o mai trăisem până atunci. Nu era o tăcere glacială, ci una în care nu trebuia să te silești să cauți cuvinte, în care domnea un calm profund, ca și cum aerul îți curgea lin prin timpane ca un pârâiaș. Te făcea să te simți relaxat.

Trupul lui Hiroyuki părea și el înfășurat într-o membrană de sticlă specială, prin care nu treceau sunetele. Lângă el mă puteam cufunda pe deplin în tăcere, fără să fiu nevoită să ascult fel și fel de vorbe de prisos.

— Pot să miros hârtia aceasta parfumată? Am întrebat.

Am observat că vocea îmi e absorbită de sticlă.

— Te referi la mouillette? Sigur, nici o problemă.

Cuvântul rostit de Hiroyuki avea o rezonanță aparte, nemaiauzită. Mi-a întins testerul și toate simțurile mi s-au topit, mai puțin mirosul. Sângele mi-a fugit în mucoasa nazală – atât de tensionată, că aproape mă durea.

Isi ținea mâna chiar în fata ochilor mei. Am simțit imboldul să i-o miros, uitând că-i cerusem de fapt testerul.

— Mulțumesc pentru vizită, mi-a spus el la plecare.

— Dacă nu te deranjează, mi-ar face plăcere să mai trec pe la atelier.

Mi-era foarte frică să nu se termine totul aici, cu un simplu rămas-bun. El a încuviințat fără să mai zică nimic.

Usa atelierului s-a închis.

De îndată ce n-a mai fost în raza mea vizuală, realitatea din jurul meu s-a schimbat – culorile, temperatura, textura

aerului... Am rămas pe palier, clipind de mai multe ori. Firește, Hiroyuki nu mai era cu mine. Dispăruse de parcă n-ar fi existat. În urma sa rămăsese un vid copleșitor. Am încercat să mai ating o dată ușa, dar a fost un gest inutil.

Abia după ce l-am întâlnit am început să conștientizez diferența, de fapt, ruptura de falie, dintre lumea cu el și lumea fără el.

— Nu văd nimic ciudat în asta, a spus însoțitorul meu, strivind paharul gol și aruncându-l la gunoi.

Acesta s-a lovit de buza coșului, dar a căzut înăuntru.

— E exact așa cum ai spus.

Akira stătea cu mâinile sub bărbie și se uita în jos, la patinoar. Sub bancă erau îngrămădite ambalaje de gumă de mestecat, cutii goale de suc, bilete de intrare, ca acela pe care îl avea Hiroyuki în geacă. Muzica de fond devenise mai alertă și crescuse în intensitate.

— Toate patinoarele miros așa? am întrebat. Au mireasma unui lac peste care trece o boare străvezie de vânt, ca mai apoi liniștea să se pogoare peste ape și totul să înghețe într-o clipă?

— Și eu mă gândeam exact la același lucru.

Vocea noastră a fost înghițită de marea de glasuri ce reverberau pe pista de patinaj.

— Miroase la fel ca patinoarul la care mergeam cu Rooky.

Hiroyuki venise oare aici să se inspire pentru parfumul său? Sau pur și simplu i se făcuse dor de copilărie? De ce nu mă luase și pe mine?

— Domnule... s-a auzit pe neașteptate o voce.

Era o fetiță de șase ani, cu pompoane albe și vapoase, îmbrăcată în pantaloni cu carouri, la gât cu o pereche de mănuși roz de lână.

— Domnule, nu vreți să patinați legat la ochi?

Akira și-a luat mâna de la falcă, a bălmăjit ceva neinteligibil și s-a uitat când la mine, când la fată, de parcă

mi-ar fi cerut ajutorul. Micuța nu putea sta locului. Se ținea de balustradă și trasa cu patinele pe gheață mici opturi.

— Ce bine patinezi! Vii des aici? am întrebat-o.

— Mulțumesc. Da, în fiecare zi, a răspuns ea pe un ton de om mare.

Era îmbujorată, iar bretonul asudat i se lipise de frunte.

— Atunci rămâne pe data viitoare, bine?

Fetița s-a îndepărtat făcându-i cu mâna lui Akira.

Mănușile cu un singur deget atârinate de gât i se legănav în stânga și-n dreapta.

4

Nasul lui Hiroyuki era superb. Avea o formă perfectă și un simț al mirosului ireproșabil. Era frumos reliefat, bine proporționat, fin, cu pielea catifelată, oasele drepte, iar când lumina cădea pe el, umbrele ce se conturau de o parte și de alta căpătau o expresivitate aparte.

— Ce formă nemaipomenită i-a dat Dumnezeu corpului omenesc!

Îmi plăcea la nebunie să-i privesc profilul în timp ce stăteam în pat, ba chiar găsisem și unghiul ideal: o palmă pe claviculă, buzele lipite de umărul său și privirea îndreptată în sus, la fața lui.

— Exact același lucru îmi spun și eu când văd o girafă, a zis Hiroyuki. Cum de i-a făcut Dumnezeu un gât așa de lung?

Ne-a pufnit pe amândoi râsul.

La prima noastră întâlnire a întârziat o oră și jumătate. Urma să ne vedem la o cofetărie din zona gării, ca mai apoi să mergem la Muzeul de Istorie Naturală. În ora în care l-am tot așteptat mi-am zis că acesta este, de fapt, felul lui de-a mă respinge, de a-mi spune că nu mă place. În următoarea jumătate de oră, m-a copleșit senzația vagă că el nu se mai

află printre noi. Era mai greu de îndurat decât mi-aș fi închipuit. Dacă fusese călcat de o mașină pe trecerea de pietoni? Dacă îl îmbrâncise cineva în fața metroului? Dacă dăduse apoplexia peste el și zăcea pe te miri unde? În toate aceste scenarii sfârșea cu nasul zdrobit și însângerat. Îmi intrase în cap că, la moartea lui Hiroyuki, forma nasului său avea să dispară.

Asaltată de aceste idei sumbre, m-am ridicat și am pornit-o spre gară. Tocmai când îmi luam bilet, am simțit că mă bate cineva pe umăr.

Nici măcar nu-mi mai amintesc de ce întârziase. Știu doar că și-a cerut politicos scuze. Felul în care o făcuse m-a dus cu gândul la cineva care, din spatele peretelui de sticlă al atelierului, îmi oferea în taină un pumn de cuvinte.

— Nu mai erai când am intrat în cofetărie. Am alergat la gară, gândindu-mă că s-ar putea să te mai găsesc aici.

— Cum de-ai știut c-o să mă prinzi din urmă?

— Ți-am simțit parfumul la intrarea în cofetărie și mi-am zis că s-ar putea să nu fii prea departe.

— Parfumul? Îmi recunoști parfumul?

Mă găsisese chiar și când nu eram acolo – ceea ce mă umplea de fericire!

La morgă, nasul îi rămăsese neschimbat, ca și cum această parte din el continua să trăiască.

La Muzeul de Istorie Naturală dăduserăm peste o sală a mamuților. Doi mamuți, pesemne mamă și fiu, în mărime naturală, stăteau pe o pajiște. Dacă apăsați un buton, mamutul cel mare începea să mugească și să dea din urechi, iar cel mic se apropia de maică-sa de parcă voia să fie dezmiardat. Ochii de sticlă li se mișcau în cap.

Nu știu dacă arătaseră așa și în realitate, sau pur și simplu angajații nu prea se omorâseră să-i îngrijească, dar blana de pe ei aducea cu un mop ciufulit și plin de praf. Reiko recrease pentru muzeu mirosul din acea epocă.

— Ai ajutat-o și tu?

Hiroyuki a scuturat din cap.

— Producerea unui miros este o operațiune extrem de subiectivă. N-aș fi avut cu ce s-o ajut.

— Dar, până la urmă, cum s-a desfășurat întreaga operațiune? N-am idee cum se procedează în astfel de situații...

— În primul rând se studiază pielea și blana mamutului, se stabilesc compoziția solului și tipul de vegetație din acea perioadă, apoi se combină aceste două elemente pe baza informațiilor existente despre miros și propria viziune asupra erei glaciare.

— Nu miroase prea tare. Ar fi trebuit să-mi ajungă la nas măcar un iz slab, ținând cont de câtă muncă a fost în spatele acestei reconstituiri.

— Chiar nu simți mirosul?

Hiroyuki a mai apăsă o dată pe buton. Privindu-i mai de aproape, am constatat că mamușilor li se rosese părul de pe fese, lăsând la vedere o parte din scheletul metalic. Mugetul le suna răgușit și trist.

— Tu miroși ca o persoană care scrie.

— Nu-ți place cum miroș?

— Dimpotrivă. Nota dominantă este hârtia – un caiet vechi, plin de cuvinte, tomurile voluminoase dintr-un colț de bibliotecă, o librărie cu câțiva mușterii la primele ore ale amiezii. Și un iz de mină de creion și de radieră.

— Ai putea ghici profesia cuiva pe care de-abia l-ai întâlnit?

— Depinde. Câteodată, dacă stau în tren lângă cineva, pot spune ce a mâncat la micul-dejun sau cam în ce fel de loc a stat înainte. Ceva de genul: „Cucoana asta a mâncat de dimineață ouă ochiuri cu ketchup” sau „Domnul acesta tocmai a fost la saună după o noapte albă”.

— Parc-ai fi clarvăzător.

— Nu sunt, fiindcă nu pot prezice viitorul. Mirosul ține întotdeauna de trecut.

Puiul de mamut și-a mișcat iar ochii, privind spre mine. Tipa încontinuu, cu aceeași voce neschimbată.

Luni-dimineată m-am întors singură la patinoar. Ajunsesem înainte de ora deschiderii. Nu era nimeni la casa de bilete, dar, din moment ce ușa era dată de perete, am intrat tiptil, fără să zic nimic.

Pe patinoar se învârtea o mașină de lustruit gheața ce trasa pe jos cercuri-cercuri, având grijă să nu rămână nefrecat nici un colțișor. Părea un animal pătrășos, cu capul în pământ, cufundat în propriile gânduri.

Jumătate dintre lumini erau stinse și nu prea ve-deam pe unde calc. Când și când, o pală de vânt făcea ca usa de la intrare să scârțâie. De data asta nu mai uitasem și îmi pusesem un fular la gât.

— Nu se poate patina înainte de ora zece, mi-a zis un bătrân care curăța băncile.

— Scuzați, n-am venit pentru asta. Eram în trecere. Am văzut usa deschisă și... Plec imediat.

M-am ridicat impacientată.

— A, nu-i nimic. Stați cât doriți. Nu v-am zis asta ca să vă gonesc.

Bătrânul freca băncile cu o cârpă veche și zdrențuită. Mie mi se părea că mai mult le murdărea decât să le curețe, însă el își vedea meticulos de treabă. Deodată s-a oprit din lustruit, ca străfulgerat de-o idee.

— Nu cumva ați venit și ieri cu Rooky?

— Cu Rooky?

Auzisem bine. îi rostise numele secret.

Inima a început să-mi bată nebunește. Trebuia să zic ceva, dar buzele îmi erau pecetluite. Mi-am înfășurat mai bine fularul în jurul gâtului.

— Nu, nu era Rooky.

— Zău? Ciudat! Aș fi băgat mâna în foc că l-am văzut pe Rooky din biroul meu. M-am mirat că mai e cu cineva, fiindcă de obicei vine singur. Stăteți amândoi cam în zona asta. Mi-am făcut griji, fiindcă în ultima vreme nu prea a mai trecut pe aici.

— Bărbatul de ieri nu era Rooky, ci fratele lui mai mic.

— Fratele mai mic? Carevasăzică, de asta l-am confundat.

— Nu prea seamănă.

— Ba seamănă ca două picături de apă.

Bătrânul și-a șters palmele ude pe părțile laterale ale pantalonilor de lucru. Era pe jumătate chel și avea mustața grizonantă.

— Îl cunoașteți pe Rooky? am întrebat.

— Da, suntem amici, a recunoscut el cu simplitate.

— Venea des aici?

— Hm... De două-trei ori pe lună, mai ales la sfârșit de săptămână, vineri seara sau duminica după-amiaza.

— Era singur?

— Da, era mereu singur.

— Dar ce făcea aici?

— Ce altceva să facă, domnișoară, decât să patineze?! Că doar de asta-i patinoar!

Mustața îi tremura în timp ce râdea. Fularul mă cam strângea, iar senzația de frig nu mă părăsise.

— Rooky era deosebit. Nu semăna deloc cu ceilalți. Era un artist al patinajului.

N-am reușit să mă dumiresc ce voia să spună prin „artist”. Mi-am scos mâinile din buzunarele hainei și am suflat în ele ca să mă mai liniștesc.

— La început patina normal, dar știa să facă fel și fel de acrobații. Oamenii începuseră să vorbească despre el. Șeful meu l-a lăsat să aibă un spectacol al lui. Rooky își făcea

apariția când poftea și termina în cincisprezece minute demonstrația de acrobație.

Spectatorii îi aruncau monede. Douăzeci la sută din banii adunați îi dădea șefului meu, pentru că îi permisesse să se folosească de acest loc. I se dusesse buhul. Multă lume venea special la patinoar în zilele în care avea spectacol. Nu numai că era un excelent patinator, dar era prezentabil și știa cum să le vorbească oamenilor ca să se facă plăcut. Habar n-am cu ce se ocupă în viața de zi de zi. Bănuiesc că-i agent de vânzări sau actor în devenire, nu?

— Nu chiar... Ce fel de „acrobații” făcea?

— Haideți, domnișoară, sunteți prietenă cu fratele lui și nu știți nimic de Rooky?! De exemplu, salturile înainte și înapoi erau pentru el floare la ureche. Punea unul peste altul câteva scaune ce se clătinau periculos și sărea peste ele ca un cal la proba de obstacole. Sau făcea piruete în timp ce ținea în echilibru o farfurie ce se rotea în vârful unui băț. Numărul cel mai popular era când punea un spectator să deseneze o figură pe gheață cu un spray colorat, iar el patina cu un singur picior, legat la ochi, urmând întocmai liniile desenului, fără să depășească nici un pic conturul, a explicat mândru bătrânul.

— Chiar putea să facă asta?!

— Bineînțeles că putea! Spectatorilor le plăcea la nebunie și se străduiau să facă desene cât mai complicate, mai alambicate, mai contorsionate. Rooky își scotea tacticos ceasul de la mână și i-l dădea unui spectator de lângă el, zicându-i: „Mă scuzați, îmi puteți acorda treizeci de secunde, timp în care voi încerca să memorez desenul?” Apoi privea concentrat figura, cu bărbia în piept și mâinile în sold. Cele treizeci de secunde de liniște stârneau și mai mult atenția publicului. Apoi venea punctul culminant. Isi scotea din buzunar o eșarfa, i-o dădea celei mai frumoase femei din public și îi zicea cu un glas dulce ca al lui Alain Delon:

„Domnișoară, vă rog să-mi faceți favoarea să mă legați la ochi.” I-am văzut numărul de zeci de ori, dar niciodată n-a depășit desenul cu mai mult de trei centimetri. Era un adevărat maestru. La început am crezut că-i vreun șiretlic, dar nu era deloc așa. Rooky chiar putea să patineze astfel. își întipărea în minte figura în câteva secunde și izbutea s-o reproducă întocmai pe gheață. Spectatorii izbucneau în urale și aplaudau frenetic. Rooky își dezlega eșarfa de la ochi, făcea o plecăciune teatrală, se ducea la domnișoara care-l legase la ochi și îi săruta ceremonios mâna ca unei regine.

Știa să se poarte ca nimeni altul. Cucoanele erau topite după el.

Bătrânul pomenea de Rooky cu o familiaritate dezarmantă, ba chiar a dat să-i imite gestul galant, sărutându-și mâna udă de la apa scursă de pe cârpa de curățat. Eu am aruncat o privire lungă spre lăturile murdare din găleată.

— Să nu crezi că asta-i tot ce știa să facă. Mai avea un talent! Spectatorii îi aruncau monede într-o șapcă, iar el reușea să ghicească dintr-o singură privire ce sumă se adunase. Nu dura mai mult de câteva secunde. Sigur, nu se pot strânge cine știe ce bani, cel mult 5 000 de yeni, numai că în șapcă erau amestecate și monede de zece yeni, și bancnote de 1 000 de yeni. O dată s-a întâmplat să fie câteva monede ascunse printre bancnotele împăturite. Rooky făcea de fiecare dată socoteala corect, până la ultimul bănuț. Și din nou mulțimea îl aplauda frenetic, ba chiar unii, mai cu dare de mână, îi aruncau iar monede.

Nu mai încăpea nici un dubiu. Eram ferm convinsă că era într-adevăr vorba de Rooky. în mintea lui, calculul nu fusese niciodată o simplă noțiune teoretică. Cifrele alcătuiau pentru el un fel de peisaj. Făcea adunări sau înmulțiri cu aceeași lejeritate cu care se uita cum o pasăre străbate

înaltul cerului sau cum privea florile de pe marginea drumului. — Felul în care tăia gheața cu lama patinei mă fascina de-a dreptul. Lucrez de ani buni la patinoar, dar pot spune cu mâna pe inimă că puțini patinează ca Rooky! A, scuze, m-am cam lungit la vorbă. Nu voiam să trag chiulul de la muncă. Puteți să vă mai plimbați puțin. Nu mai e mult și se deschide pista.

— Mulțumesc, am zis, înclinându-mi capul.

— Pentru puțin. La revedere.

Bătrânul a râs sfios și s-a aplecat să ridice de sub bancă un staniol de la o ciocolată. Tocmai când voiam să-i zic „Știți, de fapt...”, și-a luat găleata și s-a îndreptat spre birou, târșâindu-și picioarele sub povara pe care o purta.

Rooky patinase aici, înconjurat de necunoscuți, expus privirilor curioase, bucurându-se de aplauzele și ovațiile publicului!

M-am sprijinit de balustradă și m-am uitat la patinoarul pustiu. Mașina de pe pistă nu mai era. Părea că gheața proaspăt lustruită își ține respirația.

Să fi avut probleme cu banii? Nu cred. Duceam un trai mai mult decât decent din veniturile mele de ziarist independent și din salariul lui. Nu visam la produse scumpe și nici nu puteam zice că ne lipsea ceva. Așadar, la ce i-ar fi servit cele câteva mii de yeni câștigate pe furiș? Am clătinat din cap. Vârfurile degetelor îmi erau atât de amorțite, încât nu le mai simțeam.

Am făcut tot posibilul să mi-l închipui patinând, memorând desenele de pe gheață. Probabil că avea aceeași figură ca atunci când mirosea parfumuri la atelier. Concentrat la maximum, uitând până și să clipească, coborând în străfundurile conștiinței, într-un loc care mie îmi era inaccesibil. Apoi alegea cea mai frumoasă femeie din public și scotea din buzunar o eșarfă curată de mătase, fără nici o cută. Le ținea în sertarul din stânga al comodei.

Fâstăcită, fata o împăturea în trei și îl lega la ochi. Probabil că Rooky se lăsa puțin în jos pentru ca tânăra să ajungă la el. Aveau chipurile atât de aproape, că-și simțeau unul altuia răsuflarea pe obraz. Ea îi atinge ușor părul în timp ce îl lega la ochi.

În cele din urmă, patina pe contururile trasate de spectator. Patinele roase de vreme, numărul 43, îi îmbrăcau gleznele subțiri ca niște articole de lux, special făcute pentru el.

Glezele lui Rooky? Oare apucasem să le văd? Sigur că da, de multe ori. Dimineața, când își pune șosetele, când își tăia unghiile, în pat, când făceam dragoste... Și totuși, de ce nu-mi aminteam cum arătau?

Rooky își întindea brațele să-și țină echilibrul, schimbând unghiul în care lamele patinelor tăiau gheața, atent să nu depășească linia desenului. Era ca atunci când respecta cu strictețe legile propriului sistem de ordonare. În același fel în care nu confundase niciodată un parfum cu altul.

Se auzea cum patinele zgâriau gheața. Lumea își ținea preț de o clipă respirația, apoi, nemaipu-tând suporta tensiunea, scotea fel și fel de strigăte de surpriză. Cu spatele drept, cu buzele strânse, el patina lin pe urmele de spray colorat. Capetele eșarfei îi fâlfâiau la ceafă în timp ce gheața lui trasa ultima linie.

Chiar nu-l deranjase să fie în centrul atenției unui public aflat aici din întâmplare? Nu-mi venea să cred că se expusese atâtor priviri, că le zâmbise galant și le sărutase mâinile doamnelor cu gesturi teatrale.

M-am întors cu spatele la patinoar și am închis ochii. Aveam pleoapele înghețate. Dintr-odată mi s-a înfiripat în minte silueta lui Rooky în laborator, în spatele peretelui de sticlă, unde puțini aveau acces.

— Hei! Hei, doamna!

Mă striga cineva cu un glas sâsâit, de copil răz-gâiat. M-am întors și am văzut-o pe fetița de ieri, cu mânușile roz cu un singur deget atârnat la gât.

— N-ai mai venit azi cu domnul?

Își pusese deja patinele și gâfâia, ca și cum dăduse deja un tur-două de patinoar.

— Nu, am scuturat din cap.

— Păi de ce? a murmurat ea cu părere de rău și a izbit gheața cu vârful botinei. Spune-i că, data viitoare când mai patinează legat la ochi, vreau să fiu eu cea care desenează pe gheață cu spray colorat. Promiți? m-a rugat ea, aplecată peste balustradă.

— Bine. O să-i zic, i-am răspuns.

5

A doua zi de dimineață, bineînțeles că tot Jeniak a venit să mă ia de la hotelul din Praga. Purta aceeași geacă de piele ca aseară. Stătea rezemat de tejgheaua de la recepție, jucându-se cu urna de donații pentru UNICEF. Zărindu-mă, mi-a zâmbit din vârful buzelor.

— Unde-i ghidul meu de japoneză? am zis mai mult să mă aflu în treabă, căci era limpede că nu prea aveam șanse să trimită pe altcineva.

Proprietăreasa hotelului a bombănit ceva de după tejghea, jumătate în engleză, jumătate în cehă. Firește că n-am priceput o iotă.

Oarecum jenat, Jeniak a schimbat câteva cuvinte cu ea. S-a așternut tăcerea. Ghidul a început iar să-și plimbe degetele peste cutia cu donații – un gest fără nici un sens. Doamna de la recepție s-a uitat pe rând, când la mine, când la el.

Pe strada din fața hotelului staționa o mașină galbenă de livrat marfa. Pesemne că alături eTa intrarea din spate a

unui restaurant, fiindcă un bucătar a intrat cu niște lădițe cu legume. Recepția era mică și întunecoasă. Deși era dimineață, razele soarelui nu ajungeau înăuntru.

— Uite cum facem.

Sau cel puțin asta am presupus că îmi zice. Deodată, proprietăreasa a scos o hartă cu Praga, suficient de mare ca să acopere toată tejgheaua. Prin centru trecea râul Vltava, și pe stânga se întindea pădurea. Harta se rupsesse în locurile unde fusese pliată. Ici-colo se vedeau însemnări sau cercuri scrise cu creion roșu.

Femeia m-a prins de degetul arătător și mi-a indicat pe hartă diverse obiective turistice. Castelul din Praga, Strada de Aur, Palatul Wallenstein, Capela Maicii Domnului din Loreto, Muzeul Bedřich Smetana, Cimitirul Evreiesc, Turnul de Pulbere...

— Măcar pe astea să apucați să le vedeți. Îi arătați unde vreți să mergeți, și el vă duce acolo...

A dat de mai multe ori din cap, a împăturit harta și s-a pregătit să mi-o dea.

— Nu, m-ați înțeles greșit. Nu sunt aici să vizitez orașul, ci să mă interesez de iubitul meu. A venit în Praga acum cincisprezece ani. Aș vrea să aflu ce-a făcut în cele zece zile de ședere aici și dacă mai este cineva care să și-l amintească.

Crezându-mă din cale-afară de timidă, femeia mi-a îndesat cu de-a sila harta în buzunarul genții, m-a mângâiat pe mână și mi-a zis:

— Bine, bine...

Jeniak, discret ca de obicei, stătea în picioare lângă mine.

Azi-dimineată mă trezisem hotărâtă să fac o plângere la agenția de voiaj Cedok pentru că nu-mi trimisese ghidul pe care îl cerusem, dar, cu timpul, am constatat că-mi cam pierise chef de reclamații. Era amuzant să rostesc cuvinte

pe care oricum n-avea cum să le înțeleagă. De fapt și de drept, cred că îmi doream să-mi găsesc scuze pentru că bătușem atâta drum în căutarea unei himere.

— În regulă. Am înțeles. Mulțumesc pentru hartă.

Mi-am băgat harta în poșetă. Femeia a zâmbit mulțumită.

Nu prea existau dovezi că Hiroyuki ar fi fost invitat în Cehia la vârsta de șaisprezece ani, ca reprezentat al liceului. Împreună cu Akira răsturnaserăm cu susu-n jos casa părintească, doar-doar om găsi ceva. La vremea respectivă, Akira era elev la școala primară și rămăsese acasă cu tatăl lui. Amintirile sale erau cam încețoșate, iar mama lui, care îl însoțise pe Hiroyuki în Europa, suferea de o boală mintală și nu mai putea transpune în cuvinte ce se petrecuse atunci.

— Vreau la o bibliotecă, i-am zis lui Jeniak pe când ne duceam spre mașina oprită în piața din centrul vechi. La bibliotecă, pricepi?

Ghidul meu și-a îndreptat degetul spre geantă, dându-mi de înțeles că trebuia să-i arăt pe hartă unde voiam să merg.

— Păi tocmai asta e! Nu știu unde se află. Du-mă la o bibliotecă de stat, privată, universitară – nu contează. Un loc cu multe cărți, ziare și reviste din care să mă documentez, să-mi iau în voie notițe, înțelegi? Nu se poate să nu fi fost niciodată la o bibliotecă!

În piață se adunase deja lumea. Terasile se deschiseseră, iar porumbei ciuguleau de zor firimiturile căzute pe jos de la clienții din cafenele. Niște tineri care își dăduseră întâlnire în piață stăteau pe treptele statuii lui Jan Hus. Primele raze ale soarelui cădeau pe orologiul astronomic. Vizavi de turnul cu ceas, Biserica Fecioarei din Tyn rămăsese învăluită în penumbră. Am traversat jocul de lumini și umbre din piață și ne-am urcat în dubită.

— Uite, niște cărțile stivuite pe rafturi! Du-mă acolo!

Am ridicat ghidul turistic pe care-l țineam în mână și m-am prefăcut că-l așez pe o etajeră imaginară.

— Aaa..., ano, ano...

Jeniak a dat din cap și a bătut ușor în volanul mașinii, fericit că pricepuse.

Hurducându-se încolo și-ncoace, dubita a stră-bătut străzile pavate cu piatră cubică. La fiecare colțișor dădeai cu ochii de o biserică. Nici una dintre turle nu semăna cu cealaltă. Funinginea care înnegrea zidurile nu le știrbea cu nimic din frumusețea formelor. Chiar și cele mai mici turle erau bogat și minuțios ornamentate. Toate contururile din lume păreau să se fi regăsit în curburile acestor turnuri.

Era o zi senină și albastrul cerului se vedea până departe, în zare. Aerul care ieri îmi păruse încărcat de umezeală era acum uscat.

Un tramvai ne-a depășit. Am luat-o printr-un portic, am cotit într-o intersecție aglomerată și am trecut pe sub un pod de cale ferată. Am mers o vreme de-a lungul râului și am traversat un pod. Pe stânga se vedea Podul Carol. Vaporașele erau acostate la mal, poate fiindcă era prea de dimineață. Deși razele soarelui cădeau pe apă, nu se zărea fundul râului, iar suprafața îi rămăsese opacă precum sticla mată. În ciuda faptului că nu erau curenți, apa se izbea de stâlpii podului, împrôșcând totul în jur. Plescăitul era atât de puternic, că răzbătea până la dubita noastră.

Hiroyuki o fi auzit și el vuietul acestor valuri? Cufundată în gânduri, abia dacă am băgat de seamă că priveliștea s-a schimbat. Contururile turlelor, albastrul cerului, unduirea râului păreau să se îndepărteze de vârful degetelor mele lipite de fereastră.

Străbătusem o cale lungă până aici, însă golul dispariției lui Hiroyuki era mereu prezent. Nemișcat, ținându-și respirația, plin până la refuz de absența lui apăsătoare, asemenea unui ochi de apă stătătoare.

Mi-am lipit obrazul de geam și m-am uitat în altă parte, să mă liniștesc. Sticla era rece. Tot nu știam ce să fac când mă doboră tristețea. Uneori îmi venea să urlu, ignorând privirile uimite ale celor din jur, alteori simțeam imboldul de a-mi înfige un cuțit în inimă. Speram ca țipetele și sângele să-mi umple golul lăuntric. Dar la ce bun?

— Riry, Riry, a făcut Jeniak.

Mi-a trebuit ceva timp să mă dumiresc că pe mine mă strigă. Mașina se opri. Am pornit să urcăm o pantă lină care ducea spre o clădire mare, cu acoperiș cărămiziu, înconjurată de un zid bej. Nu era nici țipenie de om. Totul în jur era verde, iar păsările cântau fără încetare.

— Pe aici...

Jeniak a apăsat pe clanța unei porți înalte de trei metri, care s-a deschis imediat. Era biblioteca mă-năstirii Strahov.

Am aruncat o privire înăuntru. Biblioteca, ticsită de cărți, se întindea pe două niveluri care ajungeau până în tavan. În aer plutea mirosul hârtiei vechi. Am ezitat un moment, și Jeniak mi-a atins umărul cu blândețe.

Sub pașii noștri, parchetul de lemn scârțâia, iar aerul stătut ni se lipea de picioare. Nu rămăsese nici un locșor neexploatat. Tomurile, legate în piele de porc, erau atât de înghesuie unele într-altele, că aproape își pierduseră forma. Peste tot se zăreau cărți cu copertile zdrențuite, cu firele descusute ițindu-li-se din cotoare, îmbâcsite de amprente și de praf. De-abia dacă puteam citi jumătate din titluri.

Marginile rafturilor erau încadrate de sculpturi aurii, iar tavanul era împodobit cu fresce. Din candelabrul cu becuri în formă de lumânare se revărsa o lumină palidă. Razele soarelui ce se strecurau prin ferestrele opace nu ajungeau până în locul unde ne aflam.

Era, într-adevăr, un loc cu multe cărți, așa cum îi cerusem, însă am știut din prima clipă că nu-i genul de bibliotecă pe care o căutam. Aș fi vrut să plec imediat, însă

Jeniak se retrăsese în spatele meu, cu aerul că nu voia să stea în calea misiunii mele importante. Cuvintele lui Hiroyuki, salvate pe dischetă, mi-au revenit în minte: „Bibliotecă bine ferecată în lumina prăfoasă.”

În ciuda numărului mare de cărți, eram singurii vizitatori. Probabil că pe rafturi erau o mulțime de tomuri pe care nimeni nu apucase să le deschidă, îmi venea să cred că, dacă mi-aș fi ciulit urechile, aproape le-aș fi auzit respirația grea de somn.

Am mers încet, să nu tulbur straturile de timp așternute peste ele. Din când în când, Jeniak, îngrijorat, îmi arunca priviri furișe, să vadă dacă eram mulțumită.

Ici-colo am zărit globuri pământeste și astronomice, acoperite cu piei de animale. Într-un ungher îndepărtat erau expuse felurite mostre dezgustătoare:

un armadillo, un homar, un somn, un crocodil, stele de mare, viermi de mătase...

Pe pereți atârna un exponat bizar – nici pește, nici pasăre. Avea capul mic, buzele cornoase și niște ochi ca două găvane negre. Corpul pătrășos era spuzit de excrescențe tumorale ce aduceau cu o colonie de scoici parazite sau cu o încrengătură de globi oculari albi, măcinați de boală. Arăta ca și cum ar fi murit în chinuri.

Poate că, printre miile de cărți de aici, exista un volum putrezind pe un colț de raft învăluit în penumbră în care era scris motivul morții lui Hiroyuki, iar paginile sale dormitau ca niște fosile, fără ca nimeni să le fi citit vreodată.

Când am ajuns afară, am tras instinctiv aer în piept, pentru că mi se păruse că până atunci îmi ținusem respirația. Jeniak a făcut și el același lucru, apoi s-a întins.

Grădina din spatele mănăstirii, scăldată în razele soarelui, oferea o priveliște de-a dreptul fermecătoare – un pâlc de arbori veșnic verzi, plantați la distanțe egale, un petic de iarbă și câteva băncuțe. Metropola se întindea

dincolo de colina domoală, acoperită de verdeață. Marginile orașului și văzduhul se contopeau.

M-am așezat pe bancă. Deși era începutul verii, în aer se simțea o adiere răcoroasă de vânt. Văzute de sus, turlele bisericilor se profilau la orizont, decupând cerul în forme complicate. Acoperișurile brun-roșcate aveau toate aceeași culoare. O pereche de îndrăgostiți se plimba pe potecuța de la poalele dealului. O pasăre a țâșnit din desișul copacilor și mi-a zburat chiar prin față.

Hiroyuki în Praga... Să fi stat în avion ore în șir, înghesuit într-un scaun, numai ca să ajungă aici? N-am fost nicăieri împreună. Nici măcar o zi pe malul mării, pe plajă, sau o excursie cu mașina, să privim frunzele ruginii de toamnă. Avea fobie de mijloacele de transport.

La atelier venea întotdeauna pe jos. Ne dădeam întâlnire în parcul din apropiere, ne duceam la un film sau ne plimbam prin grădina botanică. Eu luam trenul, iar el mergea pe jos, chiar și cinci stații.

La început nu mi s-a părut că face un efort prea mare. Se trezea cu noaptea în cap și pornea la drum. Nu era nici obosit, nici transpirat după mai bine de două ore de mers, dimpotrivă, arăta proaspăt și odihnit, ca și cum de-abia coborâse din tren. Când aveam chef de o plimbare în parc, cu barca, sau când înclî»-nam să sar într-un taxi pentru că mă simțeam obosită, reușea întotdeauna să se eschiveze cât mai firesc și să-și găsească scuze bine întemeiate.

La prima noastră aniversare împreună, i-am făcut cadou un bilet – un zbor de noapte cu compania Cessna. Nu i-am zis nimic până în ziua plecării, pentru că voiam să-i fac o surpriză.

— Am făcut odată un reportaj despre această companie. Așa am aflat că are zboruri pentru îndrăgostiții care vor să se bucure de priveliștea nocturnă din avion în timp ce

servesc mâncăruri fine franțuzești. Au și limuzine care te iau de la scară.

La ora stabilită, în fata blocului modest în care locuiam s-a oprit o mașină neagră, care ocupa aproape toată strada și lucea de-ți lua ochii. Un șofer cu mânuși albe ne-a făcut o reverență exagerat de politicoasă. O ceată de țânci din cartier se strânseseră în jurul limuzinei să caște gura, iar vecinii pândeau pe la ferestre. Copiii ardeau de nerăbdare să pună mâna pe caroseria automobilului, așa că șoferul a fost nevoit să-i gonească.

Am pus pe seama surprizei expresia sumbră de pe chipul lui Hiroyuki. Am crezut că stătea încremenit la intrarea în bloc, fără să rostească nici un cuvânt, fiindcă apariția impunătoare a limuzinei îl intimidase.

— Stai liniștit, mi-au făcut o reducere datorită reportajului despre firma lor. E în regulă.

Șoferul a deschis portiera și a rămas cu mâna pe mânerul ușii, cu trunchiul înclinat într-o plecăciune, așteptându-ne să urcăm. Profitând de ocazie, copiii trăgeau ocheadă înăuntrul mașinii sau se hlizeau în oglinzile laterale.

— Haide, l-am îndemnat.

A făcut un pas înainte ca să se suie în mașină, dar s-a prăbușit cu un geamăt, încercând ca, în cădere, să se prindă de ceva. Cum nimeni n-a apucat să-i sară în ajutor, s-a lovit cu capul de pământ. Prichindeii roiau în jurul nostru. Deveniserăm, brusc, mai interesați decât limuzina.

— A făcut infarct?

— Ce-l doare?

— I s-a spart un vas la cap?

— E mort?

Rosteau cu calm acele cuvinte absolut înfiorătoare.

În cele din urmă, limuzina a plecat fără pasageri, croindu-și anevoie drum pe strada îngustă.

— De ce nu mi-ai spus?

— N-am vrut să-ți stric cadoul.

— Dacă aș fi știut de fobia ta, nu ți-aș fi făcut un dar atât de stupid.

— Nu m-a lăsat inima să-ți zic. Nu voiam să mă crezi un laș îngrozit de mijloacele de transport. Mi-a fost teamă că n-o să mă mai iubești.

— Ce prostie! Cum să nu te mai iubesc dintr-atâta lucru?!

S-a întins în pat să se odihnească și, încet-încet, și-a venit în fire. Îl țineam de mână. Avea vârfurile degetelor reci.

— De când ai problema asta?

— O am mai demult, dar nu știu să-ți zic de când.

— Nu poți merge nici cu metroul?

Hiroyuki a scuturat din cap. Părea mai mic, de parcă obrazii, pieptul, șoldurile și gleznela i se împuținaseră. O vreme m-a ținut de mână, fără să-și slăbească strânsoarea.

— Nu, simt cum mi se scurge tot sângele din mine și mi se pune o gheară în gât, de nu mai pot respira. Mi-e greu să mă urc în autobuz, telecabină sau carusel, iar să merg cu trenul sau cu avionul e de-a dreptul un chin.

Avea o zgârietură la coada sprâncenei. Părul îi mirosea a țărână. Și-a lipit capul de palma mea ca și cum s-ar fi temut să nu rămână iar captiv în vreo mașină. N-am îndrăznit să mă mișc până când nu a început să respire normal.

— De ce nu vii și tu aici?

Am luat loc pe marginea băncii. Jeniak s-a așezat docil alături de mine.

— Ce vreme frumoasă, nu?

De aproape, părea și mai tânăr, și mai necopt. Probabil că nici nu împlinise douăzeci de ani. Era numai fibră, cu umerii osoși, cu pantofii mult prea mari. Avea o mină rușinată de fiecare dată când intram în vorbă cu el și clipea des, ca să-și mascheze sfiala.

— Pe unde stai? Pe malul celălalt al râului? Peste deal?

— Riry...

Jeniak a arătat cu degetul drept înainte. Poate voia să-mi zică unde-i hotelul.

— Să știi că nu mă cheamă Riry, ci Ryoko. Nu-mele meu se termină cu litera O. Hai, spune și tu.

— Riry...

Jeniak s-a înroșit până în vârful urechilor, ca și cum i-ar fi făcut o declarație de dragoste alesei inimii. Am izbucnit amândoi în râs.

Pe poteca de pe deal se vedeau două siluete venind spre mănăstire – un călugăr înalt și o copilă mărunțică. Ea vorbea mult, aproape ridicându-se pe vârfuri, iar el o asculta cu atenție, aplecându-și urechea spre ea.

Fata avea în creștetul capului o fundă albă, care-i foșnea în bătaia vântului. Vocea copilăroasă îi răzbătea până la noi. Purta niște pantaloni în carouri.

Mi-am amintit de fetița de la patinoar. Parcă semănau puțin. M-am întors să văd dacă nu cumva are atârinate la gât mânușile roz, cu un singur deget, însă cei doi nu se mai vedeau, ascunși în umbra zidurilor mănăstirii.

6

La o lună după ce am descoperit că Hiroyuki lucra pe ascuns la patinoar, am fost să-i vizitez casa părintească. Am coborât din shinkansen⁶ și am mers treizeci de minute cu transportul local. Din tren am întrezărit spitalul universitar unde lucrase tatăl său.

Akira a venit să mă ia de la gară. Era un oraș ca multe altele, cu o zonă comercială relativ pustie, câmpuri de orez,

⁶ Tren extrem de rapid care poate prinde viteze între 200 și 300 km/oră.

un post de poliție și o școală. Deși nu se vedea, la sud ar fi trebuit să fie Marea Interioară Seto. Briza mai aducea din când în când un iz sărat de mare.

Am cumpărat niște smochine de la alimentara din drum – o caserolă cu opt bucăți. Mai mult ca sigur era aceeași prăvălie pe la care trecuse și Hiroyuki în ziua când fugise de acasă.

— Mamă, a venit prietena lui Rooky, a zis Akira.

Femeia mi-a strâns mâna, m-a mângâiat pe cap, mi-a luat fața în palme și m-a pipăit centimetru cu centimetru, asemenea unui nevăzător. Apoi și-a deschis larg brațele și m-a cuprins în ele. Nu mai fusesem niciodată îmbrățișată atât de tare. I-am simțit degetele osoase înfigându-mi-se în spinare.

— Să te porți frumos cu el, te rog. Băiatul ăsta obosește așa de ușor! Cât e ziua de luna nu-i stă capul decât la chestiuni complicate și la probleme încâlcite, profunde, de care nimeni altcineva nu are habar, a spus ea, netezindu-și bluza încrețită pe piept.

— Sigur, am răspuns.

Ți se rupea sufletul de cât de slabă era. Prin bluză i se ițeau claviculele ascuțite. Era îmbrăcată cu bun gust, cu părul îngrijit, strâns la spate. Părea total lipsită de vlagă, poate și pentru că era atât de puțintică la trup.

Cel mai mult îți sărea însă în ochi machiajul ei strident. La început am crezut că încerca să-și mascheze vreo vânătaie de pe față. Se dăduse cu fond de ten de la linia părului până pe decolteu, apoi își aplicase un strat generos de pudră albă. Sprâncenele, în întregime pensate, aveau conturul trasat cu creion dermatograf. Avea gene false de modă veche, pe pleoape își dăduse cu fard albastru, mov și portocaliu, iar buzele și le mânjise cu roșu.

Deși nu prea îi puteai distinge ttăsăturile pe sub stratul gros de machiaj, semăna destul de bine cu Hiroyuki.

Băgasem de seamă încă de prima dată, și, fără să vreau, m-am cam întristat.

Am mâncat smochinele în sufragerie. Nu prea știam unde să mă așez, fiindcă în jurul mesei lungi și înguste din lemn de stejar erau zece scaune. Pe masă nu era nimic — nici măcar o fată de masă, o vază sau un ziar pe jumătate citit. Akira a pus smochinele spălate pe mijloc. Amândoi am mâncat câte una, iar mama sa le-a devorat pe celelalte șase.

Razele soarelui în amurg luminau sufrageria. În vitrina împodobită cu sculpturi somptuoase, care părea să nu mai fi fost de mult deschisă, era rânduiește cu grijă veselă. Balamalele erau grozav de ruginite, iar geamurile înnegrite de praf.

N-am observat alte podoabe demne de luat în seamă. N-aș putea zice că odaia era din cale-afară de ordonată, ci că mai degrabă găzduia o sumedenie de spații goale care nu putuseră fi umplute.

— Musafira noastră le-a adus cadou, a zis Akira, însă mama lui nu i-a răspuns, continuând să se holbeze la o smochină de parcă voia s-o cântărească în palmă sau aștepta să-i dea și ei din căldura corpului. Nu-i mulțumești? Poți să le mănânci singură pe toate?

— Firește.

Și a și început să-și curețe o smochină. I-a îndoit codița și i-a apucat coaja între arătător și degetul mare, trăgând de ea puțin câte puțin, să n-o rupă. Celelalte degete i-au rămas într-o postură grațioasă, ca a unei balerine. Sucul i s-a prelins de pe arătător pe încheietura mâinii, apoi a căzut pe masă. Însă ea și-a văzut netulburată de treabă. După ce s-a asigurat că nu mai e pic de coajă, s-a aplecat în față, a deschis larg gura și a mușcat.

Avea o gură disproportionat de mare în comparație cu delicatețea mâinilor. Buzele vopsite în stacojiu au învăluit fructul și i-au supt suculele ce picura, îl înghițise aproape pe

nemestecate. După mișcarea tendoanelor, mi-am închipuit cum smochina îi alunecă prin străfundurile gâtlejului osos. O devorase cu atâta poftă, că mai-mai să-și mănânce degetele cu totul.

N-a trecut mult și rujul a început să i se întindă. Când își legăna capul, firișoare de pudră albă îi că-deau de pe obraz pe smochină, dar nu părea să se sinchisească. Vârful nasului îi lucea unsuros și stratul de fond de ten îi crăpase peste riduri. Pe sub machiaj i se întrezăreau sprâncenele smulse. Cât ai clipi, mama lui Akira a dat gata toate cele șase fructe.

„Oare ce făcuse Hiroyuki cu cele opt smochine în ziua când fugise de acasă? Să le fi mâncat singur pe toate?” m-am întrebat, cu ochii la grămada de coji.

Casa unde se născuse și crescuse Hiroyuki se afla chiar la capătul cartierului de blocuri de la nord de Conservator. Aleea în pantă era străjuită de tufe bine îngrijite de camelii, măslini parfumați și Photinie roșie. Era o zonă liniștită, departe de forfota drumului național din vale. Câteodată, vântul mai aducea de la Conservator zvonul unor instrumente de suflat.

Casa era puțin atipică. Clădirea principală, în stil japonez, se lega de o construcție cu un singur etaj, proiectată în stil occidental. Micul ansamblu avea forma unui L deformat. Acoperișul casei mai joase era tivit cu un strat de mușchi verde, iar pe sub streșini se mai zăreau câteva cuiburi năruite de rândunică. Veranda se afla într-un con de umbră din cauza anexei construite ulterior. Clădirea în stil occidental aducea cu o casă de păpuși, cu ferestre cu chenar turcoaz, în formă de arc, cu un horn fals și un cocoș-giruetă pe acoperiș.

Cele două clădiri fuseseră lipite între ele cu stângăcie, ca doi magneți prinși cu plastilină unul de altul. În zona în care punctele de îmbinare crăpaseră, zidul era mai gros din

pricina nenumăratelor straturi de zugrăveală menite să mascheze fisurile.

Grădina era mare, însă crengile copacilor, lăsate să crească în voie, te împiedicau s-o vezi de la un capăt la altul. În fața clădirii în stil occidental fusese construit un umbrar din cărămidă, iar lângă el se găsea un heleșteu semicircular, flancat de niște statuete de piatră.

Ansamblul nu arăta prea armonios, căci părea alcătuit din elemente cât se poate de distincte. Stâlpul care susținea umbrarul era împodobit cu sculpturi complicate, care imitau stilul corintic din Grecia antică. Iazul aproape secase, și în el stagna un lichid verzui și mâlos. Piciorul cocoșului ruginise, și girueta se înțepenise indicând vestul.

Statuetele erau și ele un talmeș-balmeș. Unele cărau amfore cu apă, altele aveau șerpi încolăciți în jurul gâtului. Pe o latură a verandei se zăreau doi gemeni îmbrățișați. Figurinele nu arătau ca niște decorațiuni, ci păreau să se fi târât afară din pânțelele pământului, unde fuseseră ținute prizoniere. Toate aveau capetele plecate, ca și cum se întrebau cum de nimeriseră acolo.

La început nu mi-am dat seama din cauza copacilor care îmi blocau vederea, dar în fata casei în stil japonez se înălța o seră din care nu se mai păstrase nimic, nici măcar un ghiveci sau o stropitoare.

Geamurile nu erau sparte, iar scheletul metalic rămăsese încă în picioare. Din toată grădina aceea alandala, sera părea singurul spațiu ce scăpase de eroziunea timpului. Aducea întrucâtva cu atelierul de parfumuri al lui Hiroyuki.

— Îmi pare rău, dar va trebui să te găzduiesc în odaia mea. Nu prea mai avem alte camere cât de cât bune de locuit. Am spălat lenjeria și am aerisit salteaua, m-a asigurat Akira.

— Nu mă deranjează. Pot sta oriunde. Dar tu unde o să dormi?

— În camera lui Rooky. A rămas așa din ziua în care a fugit de acasă. Sau poate vrei să te culci tu acolo?

— Mai bine la tine în cameră, am zis, după o clipă de gândire.

Eram îngrijorată că n-o să mă pot odihni într-un loc impregnat de aura celui Hiroyuki necunoscut mie.

— În regulă. Când eram mic veneam câteodată la el în cameră. Nu mă deranjează să dorm acolo. Sunt obișnuit... Atât cu patul lui, cât și cu faptul că el nu mai e acolo.

Apoi Akira a schimbat subiectul, ca și cum ar fi rostit ceva ce nu trebuia.

— Mai avem și alte camere, dar nu-s într-o stare prea bună. N-am mai avut de mult oaspeți care să rămână peste noapte... Ultima dată a fost acum douăzeci de ani, când a venit în vizită vărul meu.

Akira avea dreptate. Încă nu mă obișnuisem cu absența lui Hiroyuki.

— Avuseserăm cândva o cameră de oaspeți, în partea japoneză a casei, numai că acum locuiește mama acolo. În orice caz, nu-i un loc pentru musafiri. Ea îl numește „Sala Trofeelor”.

— De ce?

— Pentru că acolo sunt adunate diplomele și trofeeile câștigate de fratele meu.

— Ce fel de trofee? De la patinaj?

— Nu, cele de la concursurile de matematică.

Am încercat să diger informația. Nu mai auzisem niciodată de asta! Mi-am ferit privirea de Akira și mi-am dus mâna la tâmplă. Brățara mi-a alunecat spre cot.

— N-ai știut?

— Nu, am răspuns, jucându-mă cu închizătoarea brățării.

— Eram convins că știi. Fratele meu a fost un geniu al matematicii. Este cel care a spart gheața în familia noastră. Un rooky⁷ veritabil.

„Sala Trofeelor.” Rafturi, bufete, dulapuri, comode, șifoniere, dressinguri, măsuțe de telefon, mese pliante, cu alte cuvinte, mobilă de toate felurile. De aceea casa părusc neîncălzită de goală! Obiectele care inițial ar fi trebuit să stea în altă parte fuseseră abandonate acolo și înlocuite cu o expoziție.

În viața mea nu văzusem atâtea trofee, de toate formele și mărimile: mari sau mici, lunguiețe sau masive. Unele cu panglici, altele cu teoreme gravate pe ele. Aurii, argintii, din plastic, din alamă sau placate cu diverse metale. Erau infinit de multe, înșirate pe mobilă, fără nici un spațiu gol între ele. Ușile dulapurilor erau lăsate deschise, cu trofee la vedere. Nimic nu părea pus la întâmplare. Se vedea de la o poartă scrupulozitatea cu care fuseseră așezate ca să se păstreze echilibrul general. Se luase în calcul inclusiv adâncimea trofeului pentru ca acesta să încapă în cel mai potrivit spațiu. Fusesse nevoie de o pricepere deosebită ca întregul ansamblu să prindă contur într-o linie frumoasă și continuă. Nici un trofeu nu era ascuns în spatele celorlalte. Toate erau așezate cu fața, iar în spațiile libere dintre ele se înșirau medalii, diplome de onoare și fotografii, care dădeau viață întregii colecții.

Inițial, încăperea fusese o cameră în stil japonez cu suprafața de zece tatami. Orice locșor fusese folosit pentru exponatele perfect aliniate pe verticală. Toate erau premii câștigate de Hiroyuki.

— Incredibil! am zis, nestiind unde să mă uit mai întâi.

⁷ Boboc, novice, începător, tânără speranță (în engleza americană).

De dincolo de ușa glisantă de hârtie se întrezărea un petic verde de grădină, învăluit în lumina apusului de soare. Akira a aprins lumina.

— De ce să fi ținut secret un lucru atât de important?

— Chiar era atât de important?

— Fratele meu nu se putea exprima altfel decât prin matematică. Cel puțin până la șaisprezece ani. Tot ce știa despre viață a fost matematică și iar matematică.

Am dat să iau o cupă de pe raftul de sus al bibliotecii. Pe ea scria: „Hiroyuki Shinozuka (10 ani)-premiul I la Campionatul Național de Matematică pentru Copii.” Trofeul era atât de mic și de ușor, încât îl puteam ține într-o singură mână. Fusesse bine lustruit și strălucea de-ți lua ochii. L-am pus înapoi, atentă să-l așez exact în același loc.

Trofee de pe comodă erau ceva mai noi. „Premiul I, matematică – Concursul de Arte și Științe, organizat de Compania Japoneză de Radio și Televiziune din Regiunea de Vest a Japoniei”; „Premiul I, matematică — Olimpiada pentru Elevii de Gimnaziu din Regiunea Centrală a Japoniei”; „Premiul special, Diploma Consiliului de Promovare a Matematicii”; „Premiul I, Campionatul Cursurilor Radiofonice de Matematică pentru Elevii de Gimnaziu”.

— A ieșit mereu pe primul loc!

— O singură dată a luat premiul doi, când a făcut gripă și febră 40 de grade. Mama a pus pe foc diploma. În rest, a fost mereu primul.

— Sunt atât de multe concursuri de matematică?!

— Te surprinde? Cu toate că majoritatea oamenilor nu pun mare preț pe această știință, în fiecare zi are loc undeva un concurs de matematică.

Akira m-a împins ușor de la spate, ca să nu mă ciocnesc de ușile deschise ale șifonierului. Rogojinile tatami se roseseră și se lăsaseră sub greutatea mobilei.

— Mama ta are grijă de camera asta?

— Da. Atât i-a mai rămas după ce a plecat de acasă fratele meu. Face ordine printre trofeele lui, le ordonează, le aşază frumos pe raft şi le admiră. Le mângâie, le întoarce pe toate feţele, îşi freacă obrazul de ele sau le ia în braţe. E unica îndeletnicire pe care o mai poate duce la bun sfârşit şi singură. Akira mirosea exact ca Hiroyuki. Stând nemişcaţi într-un spaţiu atât de strâmt, parfumul lui se insinua până la mine. Însă el nu părea conştient de asta şi continua să vorbească.

— Ai văzut cum la prima voastră întâlnire ţi-a pipăit fiecare părticică din corp şi te-a îmbrăţişat mai să-ţi rupă oasele? Cred că ai fost şocată şi trebuie să te fi simţit tare stânjenită. Îmi pare rău, dar să ştii că în fiecare zi face acelaşi lucru cu trofeele. De mai bine de zece ani, lucrurile din această cameră sunt singurele care îi ţin companie. Numai că un trofeu nu se striveşte aşa uşor, oricât de tare l-ai strânge în braţe.

— N-am nimic, stai liniştit.

— În fiecare lună le asază altfel. Numai ea ştie de ce le tot mută de colo-colo. Pe mine mă depă-şeşte, însă pentru ea este o chestiune vitală. În ziua aceea se agită peste măsură. Uite, mai sunt lucruri şi în sertare: decupaje din ziare şi, bineînţeles, programele evenimentelor la care a participat Rooky, foi cu probleme de matematică, hărţi cu adresa sălilor de concurs, căşti de dus de la hotelurile la care au stat, numere de ordine, bilete de avion, clipboarduri, radiere...

Sertarul era împărţit în mai multe compartimente în care erau depozitate felurite obiecte ce zăceau ca nişte fosile de insecte înecate în formol, păstrându-şi forma pe care o avuseseră când fuseseră încă vii.

— Am văzut şi nişte bilete de avion. Până la urmă, putea merge cu avionul?

— Bineînțeles. El și cu mama au bătut Japonia în lung și-n lat ca să participe la concursuri. Au fost invitați chiar și în Europa. Așa au ajuns și în Cehia, la Praga.

— Nu se poate! Hiroyuki avea fobie de mijloacele de transport. Făcea atacuri de panică.

— Ce?

De data aceasta a fost rândul lui Akira să fie surprins.

— Poate că de aceea nu s-a mai întors acasă după ce a plecat...

Tânărul a închis sertarul, și obiectele dinăuntru au zăngănit.

— În orice caz, mama ta le-a grupat cum nu se poate mai bine! îmi amintește de stilul lui Hiroyuki – meticolos, eficient, fără să lase nici cel mai mic spațiu nefolosit.

— E așa de când a plecat fratele meu.

Cu toate că trăiseră separați, unul într-un loc, celălalt într-altul, îi unise aceeași pasiune pentru a sorta, aranja și ordona fiecare lucrușor.

Soarele era pe cale să apună. O vreme am rămas nemișcați, între bufet și șifonier.

Deși toate lucrurile din încăpere fuseseră atinse măcar o dată de mâna lui Hiroyuki, eu le-am perceput ca distante. Trofee care luceau palid în lumina rece a neonului mi-au amintit nu atât de copilăria lui Rooky, cât de moartea sa.

— Cu mine nu se exprima prin cifre, ci prin cuvinte, am intervenit eu.

— Da, știu, mi-a răspuns Akira, cu chipul pe jumătate ascuns în umbră.

I-am remarcat din nou parfumul. Era o senzație atât de densă, încât aș fi jurat că Hiroyuki se ascundea acolo, dincolo de tenebre. Mi-am ferit privirea, să scap de sentimentul acela straniu.

— Ce faceți? s-a auzit pe neașteptate o voce în spatele nostru. Ți-am spus de o mie de ori să nu mai intri aici fără să-mi ceri voie! De ce nu vrei să mă ascuți?

Era mama lui Hiroyuki, încă murdară la gură de zeama de la smochine.

— Mamă, am vrut să-i arăt musafirei noastre cât de nemaipomenit era Rooky, s-a grăbit să se scuze Akira.

— Să nu puneți mâna pe nimic! Abia le-am lustruit azidimează! O să le murdăriți cu degetele voastre unsuroase! Să vă văd atunci ce-o să faceți?!

A clătinat din cap cu vehemență, bătându-se cu palmele peste coapse. Mi-am dat seama că tremura violent. Din când în când, genunchii i se iveau de sub fustă.

— Scuză-mă, mamă. Nu trebuia să intrăm fără să-ți spunem. N-am atins nimic. N-o să găsești urme de degete, a asigurat-o Akira, luând-o pe după umeri și mângâind-o pe păr. Tocmai îi explicam musafirei noastre ce exerciții dificile a rezolvat Rooky, probleme care le-au dat bătăi de cap chiar și unor profesori universitari celebri. S-o fi văzut ce uimită a fost! Nu știa că Rooky era atât de deștept! Haide, iartă-mă, te rog.

Ridicându-și capul de pe pieptul lui Akira, doamna Shinozuka a mai răsuflat o dată greu și a încetat să se mai plesnească peste coapse. Apoi, îndreptându-se de spate, m-a ținut cu privirea.

— Știi că a luat prima notă maximă din istoria concursului la cea de-a XIV-a ediție a Cupei Pitagora? A ieșit pe primul loc! I-ai văzut trofeul?

Firește că îmi dădusem seama de predilecția lui Hiroyuki pentru numere. Câteodată îl surprindeam cum încearcă să dea de cap lucrurilor folosindu-se de cifre. Ținea minte

scena preferată dintr-un roman după numărul paginii, pune faianță în baie folosindu-se de elemente de combinatorică, observa păsărelele ce se adunau în grădină apelând la teoria mulțimilor. Reușisem să înjghebăm împreună o mică grădină de ierburi aromatice și încercam să plantăm niște rozmarin.

— Magazinul cu produse de grădinărit e sub orice critică. Jumătate din plante s-au ofilit. Le-am pus alaltăieri și nu s-au prins nici jumătate. În ritmul ăsta... boscorodeam eu, în timp ce întorceam pământul cu o lopățică.

La cuvintele mele, Hiroyuki a scris în grabă niște formule matematice pe spatele unei fițuici cu reclame pe care o avea la îndemână. Bombănea ceva, dar nu pentru urechile mele. Părea că vrea să se convingă singur de raționamentul său.

— Carevasăzică, dacă notez plantele de rozmarin cu n ... probabilitatea ca ele să se prindă după un număr k de zile ar fi... paranteză 1 minus k pe 2... la puterea n ... deci... obținem formula... sigma de k de la 0 la infinit... altă paranteză... Hm... și, dacă aș înlocui necunoscuta x egal 1 minus k pe 2...

— Nu cred că trebuie să calculezi până la virgulă... i-am tăiat-o fără menajamente, pentru că aveam impresia că acele operațiuni matematice complicate o să dureze o veșnicie.

Hiroyuki rămăsese cu mâna în aer, uitându-se undeva în sus.

— O să caut alt magazin.

— Da, cel mai bine.

Hiroyuki și-a lăsat capul în jos descumpănit, de parcă făcuse o greșeală fatală.

Pe spatele fițuicii cu anunțuri publicitare se înșirau simboluri care mie nu-mi spuneau nimic: E , Σ , ∞ , $\int$, $\log$...

— Ce formule frumoase! Arată ca niște dantelării, am zis.

— Sunt doar niște convenții de notare.

A rupt imediat hârtia și a mototolit-o.

De fapt, rozmarinul plantat atunci crescuse mare și frumos. Între timp s-a ofilit fiindcă n-am mai apucat să-l îngrijesc după moartea lui Hiroyuki.

Odată, când așteptam să traversăm strada la semaforul din cartier, am izbucnit agasată:

— Mereu stăm atât de mult la stopul ăsta!

— Timpul mediu de așteptare este de jumătate din 15 secunde, a răspuns rapid Hiroyuki.

— De unde știi?

— Semaforul își schimbă culoarea din roșu în verde la fiecare jumătate de minut. Dacă este verde, timpul de așteptare este 0. Dacă este roșu, timpul de așteptare variază liniar între 0 și 30 de secunde, adică, în medie, 15 secunde. Ținând seama de probabilități și de timpii de așteptare, obținem un total de $(0 + 15)/2$, adică 7,5 secunde.

De fapt, pentru el acesta nu era un calcul, ci o descriere, în propriile cuvinte, a realității din intersecție.

— Grozav!

Însă, oricât l-aș fi lăudat, nu izbuteam să-i insuflu mai multă încredere în sine. Nici măcar nu mai încerca să-și mascheze părerea de rău că zisese iarăși ceva ce nu trebuia.

— Rooky, cred că, dintre toți cei care stau și așteaptă în intersecție, tu ești singurul pe care îl preocupă timpul mediu de așteptare.

Stopul s-a făcut verde. L-am tras după mine și am traversat intersecția în fugă. Îl țineam strâns de mână ca să nu ne despărțim, fără să-mi pese că ne ciocneam de ceilalți. Mi se părea că se stârnise un soi de vânt, dar numai în jurul nostru. Mâinile îi erau calde și suficient de mari ca să mi le cuprindă pe-ale mele.

Așa era Hiroyuki și mă bucuram să-l am alături, căci putea risipi într-o clipă cele mai complicate mistere ale

lumii. Din păcate, nimeni n-a fost însă în stare să-i prezică propria moarte...

A doua zi, după ce Akira a plecat la serviciu, am pornit să explorez casa. Camera lui era la primul etaj, la capătul culoarului. Avea o formă ciudată, de pentagon, probabil din cauza adăugirilor ulterioare din arhitectura clădirii. Patul confortabil era curat și frumos aranjat. Lângă ceasul deșteptător se găsea fotografia unei domnișoare, pesemne iubita lui, și un radiocasetofon în care era o casetă cu un concert de vioară de Beethoven.

Biblioteca se întindea pe trei pereți. Am descoperit și o casă de păpuși cu un restaurant, un magazin de antichități, o menajerie, o prăvălie cu instrumente muzicale, o brutărie – toate realizate cu mare pricepere. O serie de obiecte încă neterminate erau-împrăștiate pe masă: un scaun cu un singur picior, niște farfuriuțe care urmau să fie vopsite, câteva bucăți de cârpă care aveau să servească drept perdele. Camera mirosea vag a lipici.

La parter, în salon și în sufragerie se mai simțea aroma de cafea de la micul-dejun. Akira se ocupase de farfurii, deși îl rugasem să mă lase pe mine să strâng masa. Ceasul mașinii de spălat vase se auzea ticăind.

Și în salon o parte din mobilă fusese mutată în „Sala Trofeelor”. Mai rămăsese o singură canapea de piele – ceea ce îi dădea încăperii un aer destul de neprimitor. Nimic nu arăta că spațiul acela ar avea cât de cât viață – nici o floare care să umple locul acela golaș, nici un tablou pe perete, nici o factură sau o scrisoare rătăcită în vreun ungher.

Am început să caut pretutindeni dovezi că Hiroyuki locuise cândva acolo. Poate adâncitura din canapea îi mai păstrase căldura corpului? Sau poate pata aceea apăruse după ce vomitase lapte pe covor când era bebeluș? Zgârieturile de pe pereți cu siguranță fuseseră făcute când

cei doi frați se încaieră-seră și aruncaseră unul în altul cu jucării.

Numai că nici unul din scenarii nu se potrivea... Nu era ușor să fac legătura dintre băiețelul pasionat de patinaj, adolescentul care rezolva fără nici un efort probleme de matematică și bărbatul care se închidea ore în șir în atelierul de parfumuri. Deși venisem aici în căutarea trecutului, mă pomenisem visând cu ochii deschiși la o altfel de realitate. Poate că, într-o altă lume, necunoscută mie, Rooky ar patina legat la ochi, urmând conturul desenului făcut de fetița cu mânușile roz legate la gât. Sau poate că, după ce ar lua iar nota maximă la un concurs de matematică, ar primi un trofeu fabulos și s-ar urca pe podium a nu știu câta oară.

Astfel, lucrurile ar avea mai mult sens. Poate că, de fapt, în această logică, Hiroyuki murise cu mult înainte să ne fi cunoscut.

De la fereastra salonului se întrezărea umbrarul în stil grecesc. Sculpturile erau acoperite de un strat de murdărie, iar ploaia lăsase pe stâlpi dăre gălbui. Cârceii lungi de akebie crescuseră haotic, împletindu-se cu cei de vită sălbatică.

Era limpede că mama lui Akira nu mai ieșise afară după ce se retrăsese în partea japoneză a casei. Tocul ușii de la „Sala Trofeelor” se strâmbase, iar podeaua scârțâia sinistru. Mi-aș fi dorit să mai intru o dată și să mă uit pe îndelete la trofee, însă m-am lăsat păgubașă, pentru că mi-era teamă să nu o supăr pe doamna Shinozuka dacă m-ar fi găsit acolo.

Camera în stil occidental de lângă holul de la intrare fusese biroul tatălui lui Hiroyuki. Părea că până acum câteva clipe cineva scrisese ceva la maș. Am dat peste niște fișe de la bibliotecă, bătute la mașină, stând una lângă alta,

un stilou lăsat la întâmplare pe birou și o sugativă prinsă între foile unui caiet.

La o inspecție mai atentă, am constatat că totul era plin de praf. Colbul și mizeria se așternuseră peste obiectele ce dormitau în crisalide ca niște viermi de mătase, fără ca nimeni să le tulbure somnul adânc și să le scoată afară din cocon.

Tomuri, în mare parte de medicină, zăceau claie peste grămadă pe podea, întrucât raftul pe care ar fi trebuit să stea fusese mutat în camera dedicată premiilor lui Hiroyuki. În vârful acelei stive de cărți trona stingher un trofeu.

Când l-am atins, s-a ridicat un norișor de praf. Vopseaua aurie se cojise, panglica roșu cu alb se pleoștise și se ferfenișise, iar moțul în formă de bulb de ceapă mai avea puțin și îi cădea, fiindcă abia se mai ținea în șuruburi.

„Premiul I, Expoziția de orhidee, ediția a XLIV-a, Societatea de Dezvoltare Agricolă.”

De-abia dacă puteam citi literele acelea neclare. Din camera tatălui lui Akira se vedea sera goală.

Am stat puțin în cumpănă, apoi m-am întors la primul etaj și am intrat în odaia lui Hiroyuki – o încăpere luminoasă și bine aerisită, cu un birou cu rafturi suspendate, un pat și o oglindă. Posterele de pe pereți reprezentau niște avioane și secera lunii. Balustrada de pe balcon era plină de găinați întăriți. Am deschis șifonierul, unde am găsit mai multe haine decât mă așteptam: o sumedenie de cămăși și hanorace de bumbac, din acelea pe care le poartă de obicei liceenii. O parte din îmbrăcăminte era neglijent împăturită. Cămășile, unele cu mânecă lungă, altele cu mânecă scurtă, atârnav de-a valma pe umerase. Nu semăna deloc cu șifonierul lui Hiroyuki. Hainele nu erau nici aranjate, nici grupate pe categorii, așa cum fusesem obișnuită. M-a uimit că lucrurile erau de mărimi mici. Să fi crescut în înălțime abia după ce a plecat de acasă?

În fața oglinzii erau înșirate cosmetice pentru bărbați. Etichetele li se decoloraseră și conținutul se evaporase. Un fohn vechi, pe care îl folosea pro-babil ca să-și usuce pantalonii uzi după ce se întorcea de la patinoar, zăcea abandonat lângă priză.

Nici măcar obiectele din sertarul biroului nu fu-seseră puse în rânduială. Înăuntru domnea dezordinea tipică oricărui adolescent – mine de creion mecanic, amulete, rigle gradate, carnetul de elev, poze cu cântăreții preferați, lupe, brelocuri, țigări, cartonașe cu cuvinte în engleză, cupoane de reducere la hamburgeri. Am închis încetișor sertarul.

Doar titlurile cărților din bibliotecă nu se potriveau cu gusturile unui puștan. Volumele, pline de hârtii post-it, fuseseră citite, conspectate cu minu-țiozitate și subliniate cu carioca: Tratat de algebră liniară; Analiză nonstandard, mulțimi, locuri geometrice și intervale; Manual de serii de numere raționale; Spații vectoriale euclidiene. Nu pricepeam o iotă din notițele lui Hiroyuki.

Nu m-am putut abține să nu întind mâna spre pat, deși știam că aveam să găsesc cearșafurile șifonate de Akira, care se culcase acolo cu o seară în urmă. Mi-am plimbat degetele peste fiecare cută, încercând să trezesc căldura trupului lui Hiroyuki, care dormise cândva acolo. Am stat și am așteptat, dar vârfurile degetelor mi-au rămas în continuare reci și țepene.

— Sper că ți-a arătat Akira Cupa Pitagora, a comentat doamna Shinozuka, molfăind șunca dintr-un sendvis.

— Desigur, am încuviințat, deși nu-mi prea aminteam la ce trofeu se referă.

— Akira vorbește ca o moară stricată și mai are și prostul obicei să uite de la mână pân' la gură. Ei, cum ți s-a părut? Nu-i așa că-i frumoasă? A obținut primul punctaj maxim din istoria concursului, și membrii juriului au pregătit un premiu special, ca să marcheze evenimentul.

A pus înapoi pe farfurie sendvișul pe jumătate ronțait și a luat o gură de ceai cu lămâie. Mâncase foarte elegant, spre deosebire de ziua de ieri, când aproape înghițise pe nemestecate smochinele. În schimb, se fardase la fel de strident și lăsase urme de ruj pe felia de pâine.

— Ai văzut subiectele de la concurs? Am înră-mat foaia cu exerciții și am pus-o în cel de-al treilea sertar al comodei.

— Scuze, n-am apucat...

— Credeam că ți-a arătat-o Akira! Nu-mi pot pune nici o bază în el!

Începuse să se agite. Din greșeală, a dat cu mâna peste cana cu ceai negru și a răsturnat-o.

— Rooky a terminat în numai patru ore exercițiile la care truseră două zile trei profesori universitari specializați în teoria numerelor. Unde mai pui că le-a rezolvat perfect! Nici nu știi cât de frumoasă-l o foaie pe care este scris pas cu pas raționamentul care duce la aflarea răspunsului. Nu găsești acolo nimic de prisos. Totu-i într-un echilibru perfect, într-un flux neîntrerupt. Rooky ar fi putut transforma matematica în artă, așa cum alții au făcut cu muzica sau cu sculptura.

— Da, așa-i, am zis eu, amintindu-mi de foaia ruptă și mototolită, pe care scrisese ecuațiile cu plantele de rozmarin.

— Ce-o fi și în capul băiatului ăstuia? Cum să nu-i pomenească nimic musafirei noastre despre ceva așa de important?!

Doamna Shinozuka a înghițit o bucată zdravănă din sendvis și s-a șters la gură cu șervetul.

— Akira nu uită niciodată să vă pregătească prânzul, deși are destule pe cap la serviciu. Aveți un fiu foarte bun, i-am spus.

— Da, în fiecare zi îmi dă să mănânc sendvișuri. Sendvisuri ieri, sendvișuri azi, sendvișuri de Ziua

Constituției, sendvișuri de Crăciun. E drept că mai schimbă din când în când salata verde cu un castravete, sau înlocuiește muștarul cu o lingură de maioneză, a remarcat dezamăgită, ducând la gură ultima îmbucătură.

Clipea atât de mult și de des, că una din genele false îi alunecase într-o parte. Astăzi se dăduse cu fard verde, galben și alb sidefat.

— A fost bun sendvișul, nu?

— Băiatul ăsta nu se pricepe decât la casele de păpuși. Numai fetițele se joacă de-a mama și de-a tata. Asta nu-i o îndeletnicire de oameni mari!

— Dar face niște case foarte frumoase. Arată ca unele adevărate. Îți trebuie multă precizie ca să meșterești așa ceva.

— Ba nu-s bune de nimic. Cine ar locui într-o casă de jucărie?

A rulat șervetul și l-a împins pe mijlocul mesei. Am tăcut.

O pasăre a poposit într-un arbore de yangmei și a început să ciripească. Nu se auzeau decât trilurile ei. Briza mării a înfiorat frunzișul pomilor, și umbra lor verde s-a oglindit în geamurile serei.

— Ce-o face Rooky? a zis. Se apropie calificările pentru Cupa Pitagora. Ar fi trebuit să se fi înscris deja. Știi unde s-a dus?

— Ăă... păi... m-am bâlbâit, încercând să-mi găsesc cuvintele.

— A plecat după smochine și nu s-a mai întors!

A întins cu arătătorul pe masă ceaiul vărsat. Oja, în ton cu rujul, îi făcea degetele să pară și mai subțiri.

— Ce fel de copil era Hiroyuki? am dat eu să schimb subiectul.

Ea a ridicat capul și s-a aplecat în față, de parcă așteptase întrebarea de-o viață.

— Era foarte deștept. Și cu asta am spus totul. Nu mă refer la faptul că-i mergea mintea sau că avea prezență de spirit, ci că era înzestrat cu o inteligență nativă ieșită din comun. La patru ani încerca să priceapă, cu mintea lui de copil, cum a fost creată lumea.

— Cum a fost creată lumea?

— Da, exact. Unde se naște și unde dispare timpul, care-i scopul nostru pe pământ, unde-i capătul universului și ce se află dincolo de el, de unde a venit Shirochan, iepurașul lui de pluș. Își lăsa capul într-o parte și cugeta la toate aceste mistere, cu ochii rotunzi de uimire.

Mama lui Hiroyuki a clipit teatral, cât pe ce să-i cadă genele false. Dermatograful i se întinsese, formând o pată întunecată în jurul ochilor.

— Nu am avut alți copii înainte de Rooky, dar am înțeles imediat că are ceva aparte. Din prima clipă am știut că e un copil cu har. Uite ce mi-a zis într-o zi: „Dacă mor, aș vrea să mă întorc iar în pânțelele tău.”

Păsările își luaseră zborul fără să bag de seamă. Motocicleta poștașului a trecut prin fața casei, apoi s-a așternut liniștea. Eu am rămas cu ochii la lămâia de pe fundul câinii.

— Mă tot întreb de ce a murit? a zis, ștergându-și pe bluză arătătorul murdar de ceai.

8

CONCURSUL NAȚIONAL DE MATEMATICĂ PENTRU ELEVII DE LICEU SPIRITUL CÂȘTIGĂTORULUI

Concursul Național de Matematică, ediția a XVII-a (organizat de Societatea pentru Promovarea Științelor Exacte din Japonia), desfășurat între 12 și 13 august anul curent, a

fost câștigat pentru prima dată în istorie de un elev în primul an de liceu⁸.

Hiroyuki Shinozuka, în vârstă de 15 ani, este tânărul care a realizat această uimitoare performanță. La liceu urmează secția de biologie. Printre materiile care nu îi plac se numără literatura japoneză clasică și istoria Japoniei, iar pasiunea lui este să citească mersul trenurilor. Din acest punct de vedere este un licean obișnuit, însă, când vine vorba de matematică, este capabil să rezolve cu ușurință probleme dificile, al căror enunț de-abia dacă e înțeles de un elev de liceu. De remarcat este faptul că tânărul Shinozuka a fost singurul care a rezolvat corect subiectele de teoria numerelor, în special al patrulea exercițiu din secțiunea a doua, care ar fi putut pune în dificultate chiar și un doctorand.

Profesorul X, unul dintre membrii comisiei de corectură, afirmă: „Problemele date la acest concurs presupun abilități matematice de nivel superior. Dar, spre deosebire de subiectele de admitere de la facultate, acestea nu se pot rezolva doar pe baza competențelor, ci te obligă să dezvolți o logică bazată pe intuiție și imaginație. Forța incredibilă a lui Shinozuka constă în originalitatea abordării sale. Chiar dacă nu cunoaște o anumită teoremă, reușește să ajungă cu brio la răspuns, cu alte cuvinte, elaborează teorema de la zero. Un talent absolut uluitor.”

Ne-am aștepta ca un tânăr atât de capabil să învețe neîntrerupt zi și noapte, însă, după cum el însuși declară, nu studiază niciodată matematica stând cu orele la birou: „Soluția problemei îmi vine brusc în timp ce merg la școală

⁸ *Sistemul de învățământ japonez cuprinde școala pri-mară (6 ani), gimnaziu (3 ani), liceu (3 ani), în total 12 ani.*

cu bicicleta, sau când joc Othello⁹ cu fratele meu. Cu toate acestea, petrec mai mult timp citind cărți teoretice decât rezolvând probleme. Pentru școală studiez de la opt la zece seara.”

Dar în ce mediu familial se nasc asemenea genii? Tatăl tânărului Shinozuka este profesor de anestezie într-un spital universitar, iar mama lui, de profesie farmacist, este, în prezent, casnică. Are un frate cu patru ani mai mic decât el.

„Îmi amintesc că, încă de când a făcut primii pași, s-a simțit atras în mod deosebit de calendare, pe care le răsfoia, le întorcea pe toate părțile și nu se plictisea niciodată să se uite pe ele. Când aveam prea multă treabă, era suficient să-i dau un calendar. Odată, când de-abia începuse să rostească primele cuvinte, i-am arătat un crin din grădină și i-am zis: «Uite ce floare frumoasă!», și, spre surprinderea mea, mi-a răspuns: «Are șase petale.» Înainte să meargă la școală, era deja în stare să facă înmulțiri și împărțiri. Nu cred că știa propriu-zis să calculeze, ci înțelesese cumva mecanismul înmulțirii și împărțirii. I-am adus întotdeauna cărțile de matematică pe care mi le cerea, iar soțul meu îi concepea și îi dădea probleme adecvate vârstei. Hiroyuki nu a urmat niciodată cursuri speciale. În ceea ce mă privește, singurul lucru pe care l-am putut face a fost să nu-l deranjez.” Potrivit mamei sale, aceasta nu l-a forțat niciodată să studieze. Tânărul Shinozuka susține că s-a înscris la acest concurs ca să câștige experiență în afara școlii și să-și facă prieteni.

Reporter: Pe viitor vrei să te faci matematician?

H.S.: Nu m-am hotărât încă. Aș dori să învăț limbi străine și sunt, de asemenea, interesat de filozofie, încă nu

⁹ Joc asemănător cu cel de go, cu piese albe și negre care trebuie să ocupe un teritoriu cât mai mare.

știu în ce direcție voi merge. Sper ca matematica să rămână printre preferatele mele.

Există încă o anumită inocență pe chipul tână-rului, care vorbește cumpătat, cu privirea în pământ. La întrebarea dacă are o prietenă, scutură din cap, înroșindu-se până în vârful urechilor.

CARACTERIZAREA FĂCUTĂ DE DOMNUL ÎNVĂȚĂTOR
LA EVALUAREA FINALĂ,

CU OCAZIA ÎNCHEIERII STUDIILOR DE LA ȘCOALA
ELEMENTARĂ

De-a lungul anilor, Hiroyuki Shinozuka a știut să cântărească situațiile cu calm și moderație și a dat dovadă de înțelepciune în cuvintele și acțiunile sale. Nu a avut conflicte cu ceilalți și și-a tratat colegii în mod echitabil. În primii ani de școală a fost destul de retras și necomunicativ, dar, încetul cu încetul, a început să ridice mâna și să aibă mai multă inițiativă.

La clasă a fost responsabil cu sănătatea și s-a ocupat cu seriozitate de gestionarea fișelor medicale, publicarea buletinului sanitar și notarea absențelor pe tablă. S-a oferit să se implice în sarcini mai puțin plăcute, de care ceilalți elevi s-au ferit, și pe care le-a dus mereu la bun sfârșit.

În ceea ce privește performanțele școlare, a fost un elev strălucit la toate materiile. Dotat cu o uimitoare capacitate de a înțelege și aplica matematica, s-a remarcat prin rapiditatea de a face calcule, vederea în spațiu, perspectiva cantitativă, abordarea teoretică și setea de a afla lucruri noi. Nu s-a rezu-mat doar la manualele de la clasă, ci a continuat să studieze singur până a ajuns să înțeleagă materia predată la liceu.

În întreaga mea carieră didactică nu am mai întâlnit niciodată un elev atât de talentat, și, deși au existat momente în care m-am îndoit că îl voi putea îndruma

corespunzător, m-am bucurat nespus să interacționez cu el și să constat că a evoluat și a crescut atât de frumos.

Predispoziția sa firească pentru matematică a exercitat o influență pozitivă și asupra altor aspecte ce țin de știință, ca, de exemplu, observarea faunei și florei, interesul pentru experimentele științifice, aplecarea pentru artele plastice și educația civică. De asemenea, a abordat cu hotărâre și perseverență activități care presupun practică îndelungă, precum cântatul la un instrument muzical sau antrenamentele din sala de forță, și, chiar dacă a durat mai mult, în cele din urmă a obținut rezultate foarte bune.

La limba maternă, este foarte bun la citirea și înțelegerea unui text. Poate rezuma intriga unei povestiri, reușește să scoată ideile principale dintr-un text, să identifice modul în care acestea se leagă între ele și înțelege logica de ansamblu a narațiunii. Este înzestrat cu multă sensibilitate, nu doar pentru lecturile din domeniul matematicii, ci și pentru cărțile împrumutate de la bibliotecă – romane, biografii, tratate de istorie.

Nu este foarte încrezător în a se exprima verbal, dar aceasta nu se datorează unei inabilități lingvistice, ci mai degrabă personalității sale. Sunt convins că acest aspect se va ameliora pe măsură ce va fi integrat în societate.

Ținând cont de toate aceste considerente, se poate trage concluzia că elevul Shinozuka este mai mult decât calificat să urmeze studiile gimnaziale. Sper ca sub îndrumarea noilor profesori să își poată diversifica interesul pentru alte discipline, nu doar pentru matematică, pentru ca, astfel, să își pună și mai mult în valoare extraordinarele sale calități.

Mențiuni referitoare la activitățile extracurriculare... Medalie de bronz la prima expoziție regională de caligrafie. Locul cinci la maratonul școlar. Rolul de valet-ceas în musicalul Frumoasa și Bestia, prezentat la serbarea școlară.

Te rog să mă ierți pentru aceasta scrisoare neașteptată. Zilele trecute s-a întâmplat să-ți văd fotografia într-o revistă și așa am aflat că ai obținut premiul I la un concurs de matematică. Bucuria și nostalgia m-au îndemnat săpun mâna pe condei și să-ți scriu. Permite-mi să te felicit pentru această realizare.

Au trecut deja zece ani de la terminarea grădiniței. Între timp m-am căsătorit. În urmă cu trei ani, am adus pe lume un copil și am renunțat la serviciu.

Te-am recunoscut imediat, în ciuda faptului că fotografia publicată în revistă era cam neclară, iar tu priveai în jos. Nu te-ai schimbat prea mult. Îmi amintesc că te porecliserăm Rooky. Ți se mai spune așa?

Când am aflat că Rooky cel timid și plângăcios devenise primul tânăr din Japonia capabil să rezolve probleme de matematici superioare care i-arfipus în dificultate chiar și pe unii profesori universitari, am fost peste poate de uimită, și, în același timp, foarte mândră că am avut în grijă un copil atât de inteligent ca tine.

Când mi-a fost repartizată grupa ta, primul nume pe care l-am învățat a fost „Hiroyuki”. E adevărat! În timp ce așteptam să înceapă serbarea de deschidere, v-am citit tuturor dintr-o carte de povești pentru copii. La un moment dat ai exclamat: „Mai ai de citit o treime!” Ai fost primul copilăș care a știut ce-i aceea o fracție. Pentru orice eventualitate, am calculat rapid numărul de pagini și, într-adevăr, mai rămăsese o treime din povestire.

Îți amintești când v-am făcut o schiță cu fructe, inspirându-mă după o rodie adevărată? După ce am terminat desenul, ceilalți copii s-au dus să-și mănânce gustarea, pe când tu ai luat fructul, i-ai scos boabele, le-ai aliniat pe blocnotes și ai început să le numeri. Le-ai pus cu răbdare în grupuri de câte zece și, fără să te sinchisești că era ora de plecare, ai continuat să le numeri, foarte

concentrat. Mama ta, directorul grădiniței și cu mine am rămas nemișcați și te-am urmărit cu atenție. Nu voiam să te deranjăm. Când, în sfârșit ai terminat, ai strigat: „239!”, radiind de fericire (de fapt, nu-mi mai amintesc cifra exactă).

Eu te-am învățat să faci figurine din hârtie și să te dai peste cap la bară, iar acum ai ajuns să rezolvi probleme complicate, la care eu aș rămâne blocată. Nu există satisfacție mai mare ca aceasta pentru un educator.

Te rog să ai grijă de tine și continuă să înveți cât mai mult la materiile preferate. Țiți țin pumnii de la distanță și îți doresc mult succes. Salutări părinților.

Cu drag

— Zeci și zeci de cuvinte de laudă.

— Te-ai plictisit?

— Nu, dar mă simt cam năucă.

— Să deschid fereastra. Mama crede că aerul de afară ar putea distruge trofee, de aceea ține mereu închis.

Doamna Shinozuka declarase că o doare capul, luase niște pastile, iar acum dormea. Akira se bucura de ziua liberă pe care o avea o dată pe lună.

— Mama ta n-o să-și dea seama?

— Fii pe pace! A luat o doză dublă de analgezice.

Mai sunt cel puțin trei ore până să se trezească.

Fereastra care dădea spre verandă se blocase în câteva locuri și nu se deschidea prea bine. Razele soarelui de primăvară inundaseră grădina. Deși nu adia vântul, în cameră se simțea iz de pământ și ierburi.

— De când a început să participe la concursuri? am întrebat, punând în plic scrisoarea de la educatoarea de la grădiniță.

— Știu și eu? Până să mă dumiresc pe ce lume eram, mama și fratele meu mergeau deja la mai multe competiții. Trebuie să fi păstrat pe undeva programele concursurilor. O să le caut.

Akira s-a strecurat printre niște dulapuri și a scos dintr-un sertar un teanc de programe, aranjate în ordine cronologică. Majoritatea se decoloraseră și se ferfenițiseră pe la colțuri. Unele, rupte în locurile unde se pliau, fuseseră lipite cu scotch, iar altele arătau de-a dreptul superb, asemenea meniurilor din restaurantele de lux.

— Cel mai vechi se cheamă „Festivalul Copiilor. Reuniunea Micilor Genii”. E din 1973. Câți ani sunt de atunci? Eu aveam patru ani, iar Hiroyuki opt, adică acum douăzeci și doi de ani.

— Iti ia ceva să calculezi, nu?

— Nu-s la fel de bun la calcule ca Rooky.

— N-ai moștenit această abilitate?

— Nu-i ceva ereditar. Probabil că fratele meu a suferit o mutație genetică. La magazin se supărau destul de des pe mine pentru că nu dădeam bine restul, a zis Akira, ridicând din umeri.

Potrivit programului, Festivalul Copiilor era de fapt o banală adunare organizată într-un parc de distracții pentru elevii din clasele primare, cărora li se oferea posibilitatea să-și arate talentul cu care fuseseră înzestrați. Unii memoraseră toate stațiile de pe linia San'yo¹⁰, alții puteau spune numele exact al statuilor lui Buddha doar uitându-se la fotografii sau știau pe de rost piesele lui Shakespeare. Printre ei apărea și numele lui Hiroyuki, ultimul înscris în concurs, în dreptul căruia era notat: „Aș în matematică. Reușește să rezolve subiecte similare cu cele de la examenul de capacitate.” Programul era plin de pete. Probabil că primise drept răsplată o înghețată la cornet.

— Ai fost și tu cu ei?

¹⁰ Linie de tren de pe malul Mării Interioare Seto, care unește orașul Kobe de Moji, trecând prin Okayama, Hiroshima și Shimonoseki.

— Nu-mi mai amintesc. Probabil am rămas acasă, ca de obicei. Dacă e s-o citez pe mama, prezența mea l-ar fi distras și n-ar mai fi dat tot ce poate.

— Mama ta îl împingea destul de mult de la spate.

— Destul de mult?! Cred că poți să-ți faci o idee numai uitându-te la camera asta!

Și eu, și Akira stăteam în picioarele goale, înghesuiți printre dulapuri și etajere, respirând aerul stătut din cameră, cu toate că fereastra era deschisă.

— În sălile de competiție domnește o atmosferă aparte, greu de exprimat în cuvinte. Îmi amintesc cele câteva dați în care am fost și eu de față. În jurul tău sunt numai chipuri de necunoscuți, toată lumea vorbește în șoaptă, și membrii juriului își dau ifose. Mama, agitată, o ținea una și bună: „Fii calm și citește cu atenție enunțul problemei. Nu te grăbi. Bine? Cel mai important e să nu uiți să-ți scrii numele pe foaie. Haide, Rooky, știu că poți! Nu e greu!”

Mă întrebam adesea dacă nu cumva mama o luase razna încă de atunci. Cineva spunea că oamenii repetă la nesfârșit aceleași și aceleași lucruri când se ticnesc. Nici nu știam cum să reacționez... Să mă entuziasmez? Să mă emoționez? Să-mi fac griji? Mă foiam de colo-colo, fără să-mi găsesc locul. Până la urmă am strigat: „Nu uita să-ți scrii numele!” Oamenii din jurul meu au râs pe înfundate, iar mama, supărată foc, mi-a pus mâna la gură, mai-mai să mă sufoce. Uite-așa.

Akira și-a apăsat palma peste gură și și-a dat ochii peste cap, prefăcându-se că nu poate respira.

— Serios?

— Crezi că te mint? Aș fi făcut orice ca Rooky să câștige. M-aș fi lăsat chiar și sugrumat.

M-am întors fiindcă mi s-a părut că doamna Shinozuka stătea în picioare în spatele ușii glisante de hârtie. Nu era

nimeni, doar trofeele cu numele lui Rooky gravate pe ele ne priveau în tăcere.

— Văd că ultima competiție la care a participat și la care a luat premiul I a fost în vara anului 1980. Era în primul an de liceu. De ce s-a lăsat de concursuri? Începuse pregătirea pentru facultate?

— Nu, Rooky era la limită. Sigur, talentul îi ră-măsese același, dar nu făcea decât să sară dintr-un autocar într-altul, dintr-un tren într-altul, ba chiar câteodată dintr-un avion într-altul, ca să ajungă în niște locuri necunoscute, să rezolve probleme, să fie premiat, să i se facă poze și să se întoarcă acasă după un drum lung și istovitor, cu mama amintindu-i la tot pasul să nu uite să-și scrie numele pe foaie. Asta nu-i viață! N-o putea ține așa la nesfârșit.

Akira a îndesat teancul în sertar, fără să-i pese că mototolește broșurile. Mie mi se făcuse inima cât un purice să nu fim descoperiți, însă el se purta așa cu bună știință, punând cu susu-n jos un album cu tăieturi din ziar sau lăsând răsucită panglica unei medalii.

— Mi-ai zis că a participat la un concurs m Praga... N-am găsit programul.

— Așa-i. Acela a fost printre ultimele sale competiții, a răspuns Akira, ca și cum tocmai și-ar fi amintit. În vara aceea împlinise șaisprezece ani. Fu-sese invitat la un concurs în Europa. La vremea aceea s-a făcut mare tam-tam. Festivitatea de rămas-bun a avut loc în sala de sport a unui liceu. Știu că au împrumutat de undeva o valiză, iar mama și-a făcut o rochie la comandă. Dar oare de ce lipsește tocmai broșura aceea?

Am căutat amândoi prin toate sertarele, dar n-am găsit nici măcar un articol în ziar, un bilet de avion sau vreun trofeu.

— S-ar putea să nu fi luat nici un premiu.

— Îmi amintesc c-am rămas acasă cu tata. Dar nu mai știu care a fost rezultatul. Ce pot să-ți spun e că după aceea lucrurile au mers din prost în mai prost. Mama a ajuns în halul în care o vezi, Rooky s-a lăsat de școală, iar tata a murit.

Obosiți de atâta scotocit, ne-am așezat amândoi pe tatami. Akira s-a ghemuit cu genunchii la piept și a oftat. Deși se făcuse cald, purta același pulover negru ca la morgă – ros pe la coate, cu gulerul lă-bărțat și cu manșetele murdare de rumeguș rămas de când cioplise casa de păpuși.

— Dacă se așază pe același rând cinci piese albe și zece negre, câte posibilități de combinare sunt astfel încât la dreapta fiecărei piese albe să fie mereu una neagră?... Enumerați toate numerele întregi n mai mari ca 1, astfel încât n la puterea n supra n la pătrat plus 1 să fie un număr întreg... Ecuația x la puterea n plus 1 egal cu 1 are un singur răspuns posibil $x(n)$ care tinde către 1 când $n \rightarrow +\infty$. Calculați viteza de convergență la 1.... Dați următoarele exemple: 1) o mulțime infinită care nu conține nici o submulțime infinită; 2) un câmp vectorial izomorf; 3) un inel fără un ideal maxim... Am citit enunțurile cu voce tare.

— Enumerați, calculați, dați exemple. Viața lui Rooky era făcută numai din comenzi.

— Când sunt în camera lui simt mai acut spectrul morții sale decât atunci când i-am văzut cadavrul la morgă, a spus Akira. Aceste enunțuri matematice fără nici o noimă mă duc cu gândul la o sentință de condamnare la moarte.

— Am dormit zi de zi în același pat. Aș fi putut să-i ating orice părțică a corpului, numai să fi întins mâna. Cu toate acestea, nici prin cap nu mi-a trecut că era în stare să enumere numere întregi n sau să estimeze viteza de convergență.

— Și chiar dacă ai fi știut, asta n-ar fi schimbat cu nimic lucrurile. Nimeni nu l-ar fi putut opri. Era ceva dinainte stabilit, un deznodământ absolut inevitabil.

Akira a dat cu piciorul într-un bufet; Exponatele s-au clătinat și au zornăit. Un trofeu lunguiet, aflat cel mai în față, a căzut și s-a rostogolit între noi, dâr nici unul n-a schițat vreun gest să-l ridice și să-l pună la loc.

— După ce fratele meu a fugit de acasă, mi-era frică să intru singur în camera lui. Dacă stăteam aici fără să fac nimic, mă cuprindea imediat o stare de neliniște: dacă murise? Nu știu de ce, dar mi se părea că angoasa aceea se ridică dintr-un colț al camerei acesteia întunecoase precum ceața care devine din ce în ce mai deasă, împresurându-mă din toate părțile. Pe când mă zbăteam să mă eliberez din ghearele ei, l-am simțit brusc pe Rooky de cealaltă parte a pâclei. Am întins brațele spre el, dar nu l-am putut atinge. Aveam paisprezece ani – vârsta la care n-ar fi trebuit să știu ce-i moartea. Dacă n-ai fi cu mine, nu cred c-aș fi în stare să stau aici, a zis Akira cu glas pierit, de parcă ar fi avut iar paisprezece ani.

— E în regulă. Aici sunt, i-am răspuns.

9

Akira se ocupa de toate treburile în casă – gătea, făcea cumpărături, spăla și îi dădea medicamentele mamei sale. Aceasta se farda aproape toată dimineața, după care stătea în salon, cu ochii pironiți în gol, sau se închidea în „Sala Trofeelor”. După ce Akira pleca la muncă, mama lui nu mai ieșea, însă nu uita niciodată să se machieze.

După ce-și termina serviciul, Akira venea direct acasă, pregătea cina, strângea masa și dădea drumul la mașina de spălat. Doamna Shinozuka se culca devreme, însă el rămânea să calce rufe – mai cu seamă fuste și bluze de-ale

maică-sii –, trăgând cu ochiul, printre picături, la un film de acțiune.

— Lasă-mă să te ajut, m-am oferit.

— Nu, mulțumesc.

Neavând încotro, am rămas să mă uit și eu la film împreună cu el. Călca rufele una câte una, atent să regleze temperatura fierului în funcție de material.

Mi-am amintit că și atunci când m-au sunat de la spital făceam același lucru. Călcasem atât de bine cămașa lui Hiroyuki, că nu-mi scăpase nici o cută.

Am luat cina în trei. Masa era prea mare, iar între noi se căscaseră spații inegale. Distanța excesivă nu ne-a permis să discutăm pe un ton mai intim, mai scăzut. Ca să iau sosiera, trebuia să mă aplec în față și să întind mult brațul.

— Azi ți-am gătit păstrăv în folie de aluminiu.

Știu că-ți place mult. Ai grijă să nu te frigi.

Când vorbea cu mama lui, tonul lui Akira se schimba, devenea mai tandru. Mare noroc pe prietena lui, dacă și cu ea era la fel de grijuliu, mi-am zis.

— Mai vrei piper?

— Nu, mulțumesc.

Nu era o discuție prea însuflețită. Având grijă să nu mă plictisesc, Akira lansa câte un subiect de conversație și se tot străduia să găsească unele la care să participe și mama sa. Numai că ea rămânea închisă în propria-i lume și nu se arăta câtuși de puțin interesată de prezența mea. Împătura și despătura șervetul, se holba la dopul sticlei de vin sau înfigea furculița în gura păstrăvului.

— Sper că azi n-ai umblat la trofee, nu?

— Bineînțeles că nu.

— Nici tu?

M-a ținut cu privirea, ceea ce m-a cam luat prin surprindere.

— Nu, am răspuns, sorbind o gură de vin.

— Ryoko a locuit împreună cu Rooky. Îl cunoaște foarte bine. Poți s-o întrebi orice despre el.

— A, da?

— Mama, știi ce-i acela un parfumer? Un creator de parfumuri. Și Rooky voia să devină unul.

— Cum așa? El se pregătea pentru matematică.

— S-a lăsat de matematică acum mult timp.

— De ce?

— Pentru că-i ajunsese.

— Vinul ăsta are un gust aparte.

— Mai bine bei doar un pahar, să nu te doară iar capul.

Am continuat să mâncăm în tăcere. Din cauza vegetației, întinericul ce învăluia grădina părea și mai dens. Sera, heleșteul și statuetele rămăseseră ascunse în beznă.

— Cât mai stă asta la noi? a întrebat doamna Shinozuka, arătând cu furculița spre mine.

— Poate să rămână cât vrea. Te rog, nu fi nepoliticoasă, mamă!

— Mă scuzați că v-am deranjat, am zis.

— Nu-ți face griji, cumnată.

— Cumnată? De când ai tu cumnată?

— Nu de mult. De când a murit Rooky.

— A, n-am știut... Cere-i scuze din partea mea.

Și-a coborât privirea la păstrăvul din farfurie și a început să-i scoată oasele unul câte unul. Era dată cu oală de un albastru atât de intens, încât aducea cu nuanța sângelui.

— Nu face nimic. Îmi pare rău că am stat atât de mult și am abuzat de ospitalitatea dumneavoastră. Apropo, Akira mi-a spus că ați fost la Praga.

Bănuiesc că e un oraș foarte frumos.

S-a oprit din a mai piguli oasele. Peștele era făcut chisăliță. Doamna Shinozuka avea unghiile mânjite de unt.

— Cred că poți să-l mănânci. N-a mai rămas nici un os, i-a spus Akira.

— N-ai tăiat bine lămâia.

— Îmi pare rău, eu am tăiat-o. Am zis să mă fac utilă, m-am scuzat eu.

— Trebuia cubulete, nu rondelle.

— Ce importanță are? Lămâia-i lămâie.

— Ti-am zis de nu știu câte ori s-o tai cubulete! De ce nu vrei să mă ascuți?

— Ar trebui să-i fii recunoscătoare musafirei noastre că a vrut să ne ajute.

— Nu pot să sufăr rondellele. Seamănă cu cheștiile alea pe care le pune taică-tu la microscop. Secționa țesuturile bolnave în felii subțiri și le impregna cu pigment de la farmacie.

— Ce tot spui? Nu avem nicăieri în casă un microscop! Bine, bine, le arunc. Mă duc să tai altele, dacă asta te liniștește.

— Sunt celule anormale. Celule atacate de cancer.

Până să apuce Akira să întindă mâna după lămâie, mama lui aruncase deja rondellele pe jos.

— N-am fost la nici o Praga! a spus, fluturându-mi iar furculița prin fața ochilor.

Bucățele de păstrăv zburau în toate direcțiile.

— Aveți dreptate. N-ar fi trebuit să vă întreb asta, am zis, scuturându-mi de pe piept bucățile de pește.

— Ce faci, mamă? Cere-i imediat scuze nurorii tale!

— Lăsați, nu-i nevoie.

— Ce noră? E o impotoare! Nu te lăsa păcălit de ea!

— Te rog, mamă, potolește-te.

— Nici tu nu mă crezi? De ce să fi mers eu la Praga?!

— Hai să nu mai vorbim despre asta!

— Spune-i să plece.

— Încetează! a urlat Akira, bătând cu pumnul în masă.

Vinul s-a vărsat și un scaun s-a răsturnat. Pata de vin se întindea tot mai mult pe masă, parcă pentru a astupa

distanța dintre noi. I-am auzit pașii lui Akira urcând în fugă la etaj.

— Să-ți scrii numele pe foaie! i-a strigat ea din urmă.

Akira meșterea la o casă de păpuși în camera lui Hiroyuki. Când am intrat, nu s-a mișcat, ci a rămas aplecat peste masă. Era concentrat, sau se prefăcea că nu mă vede?

Pe Lecții practice de probleme de geometrie erau așezate câteva șipci de lemn. Niște caiete de facultate și un teanc de fișe pentru memorarea formulelor se întrezăreau de sub cuttere, pensule, vopsele și o sticlută cu lipici, în timp ce voluminosul Dicționar de matematică englez-japonez!japonez-englez servea ca suport pentru micile piese terminate.

— E o casă din perioada victoriană, a spus Akira fără să se oprească din lucru.

— E frumoasă!

Am întins mâna spre măsuța de scris în miniatură.

— Pot s-o ating?

— Da, e deja uscată.

Era atât de mică, încât îți încăpea în căușul palmei. Dacă trăgeai de mâner, se transforma într-un birou. Pe ea erau un sfeșnic, un toc și o călimară, iar în sertar se aflau niște plicuri și hârtie de scris.

— Pe o măsuță ca aceasta, capul familiei îi scria fiului său la internat.

De baldachinul liliputan atârna o draperie dantelată. Pe masa rotundă se găseau un serviciu de ceai și niște prăjiturile cu ciocolată, care arătau cât se poate de îmbietor. În șemineu erau stivuite lemne, lămpile erau aprinse, și pe balansoar se odihneau un pulover pe jumătate terminat și un ghem de lână. Totul părea atât de real!

— Stăpâna casei voia să termine jerseul acesta pentru cadourile de Crăciun.

Când vorbea, rumegușul zbura prin aer.

— Casa are cincisprezece camere. E mult de muncă la ele.

Degetele zgâriate și murdare i se mișcau de zor ca să cioplească un căluț cât unghia degetului său mare.

Privit de la spate, Akira parcă intrase la apă, ca și cum corpul i se împlușinase ca să corespundă dimensiunilor casei la care lucra. Mâinile sale, care în realitate ar fi putut strivi cu ușurință casa de jucărie, păreau la fel de fragile ca prăjitura de ciocolată, ghemul de lână sau căluțul-balansoar.

— Și ăsta?

Am dat să ating bucata de lemn, dar nu prea știam cum, așa că mi-am pus mâinile pe spătarul scaunului lui Akira.

— Un pătuț de copil.

— Ce drăguț!

— Aici o să doarmă bebelușul familiei.

Akira a pus puțin clei pe vârful spatulei, ca să lipească niște șipci. Apoi a împins pătuțul ușor, cu ' degetul arătător, și acesta a prins a i se legăna în palmă.

— Am strâns eu masa, am spus.

— Mulțumesc.

O vreme am rămas să veghez asupra leagănului, ținându-mi respirația, de parcă în el dormea un bebeluș adevărat.

În seara aceea am deschis sticluța dăruită de Hiroyuki. Îmi intrase în cap ideea că, dacă stătea prea mult fără capac, parfumul avea să se evapore. Am închis-o iute după ce i-am inspirat mireasma și m-am întins în pat. Nu cred că aș fi reușit să adorm dacă nu i-aș fi simțit mirosul!

În ziua următoare, doamna Shinozuka și-a recă-pătat buna dispoziție. Se dăduse cu ruj de un portocaliu strident și nu uitase să-și pună genele false, care, de data asta, arătau relativ bine. Mi-a dat bună dimineața și m-a îmbrățișat. N-am mai simțit oști-litatea din seara

precedentă. Masa rămăsese pătată de vin, deși o ștersesem de câteva ori cu o cârpă udă.

Urmând sfatul lui Akira, am luat autobuzul din fata Conservatorului și m-am dus la biblioteca municipală. Căutam indicii referitoare la călătoria lui Hiroyuki la Praga, unde fusese invitat să participe la Concursul European de Matematică. Avea șaisprezece ani.

Mi-a luat o groază de timp să mă descurc cu materialele de la bibliotecă. Nu eram deloc obișnu-ită cu sistemul de împrumut de aici, iar Akira nu prea își mai amintea data exactă a competiției. La un moment dat chiar am crezut că găsisem ceva, dar am realizat că era vorba de un concurs de coafură, fără nici o legătură cu ceea ce căutam eu. Am răsfoit ziarele apărute într-un an, dar nimic nu mi-a atras atenția în mod deosebit. După o zi întreagă de investigații, am dat în sfârșit peste un articolăș din ziarul local.

„La concursul de matematică de anul acesta din Praga, Cehoslovacia, urmează să participe pentru prima dată cinci elevi de liceu din Japonia. Toți candidații au fost supuși unei selecții extrem de riguroase la nivel național, care s-a desfășurat pe data de 2 aprilie.

Inițial, concursul a fost conceput pentru olimpicii la matematică din Europa de Est, însă, an de an, numărul țărilor participante a crescut. Pentru a marca a douăzecea ediție a acestui eveniment, au mai fost invitate să ia parte la competiție și câteva țări asiatice, precum Japonia, China, Vietnam, Hong Kong și Coreea de Sud.

Concurenții – cinci din fiecare țară – se vor înfrunta timp de două zile, având la dispoziție nouă ore pe zi ca să rezolve un test ce cuprinde șase pro-bleme. Clasamentul general se va stabili pe baza punctajului total obținut de reprezentanții fiecărei țări în parte. Individual, concurentul care va obține punctajul maxim va primi medalia de aur, celui care rezolvă cinci din șase probleme îi va reveni medalia de argint, iar cel

care va găsi răspunsurile corecte la patru probleme va fi răsplătit cu bronz.

Societatea pentru Promovarea Științelor Exacte din Japonia a organizat un examen de calificare, la care s-au înscris 996 de elevi de liceu din întreaga țară. Procesul de selecție s-a desfășurat în mai multe etape: prima dintre ele a avut loc pe 3 februarie, a doua, pe 8 martie, iar ultima a început pe data de 27 martie și a durat patru zile. În urma acestor probe s-au calificat cinci candidați.

Tânărul Hiroyuki Shinozuka (șaisprezece ani), elev în anul al II-lea la un liceu local, a obținut punctajul maxim. Iată ce ne declară: «Este primul meu concurs internațional și am mari emoții. Cu toate acestea, nu vreau să mă dau bătut, ci o să fac tot ce îmi stă în putință pentru această competiție. De-abia aștept să-i întâlnesc pe concurenții străini.»

Debordând de entuziasm, singura fată calificată, Fumiko Sugimoto (șaptesprezece ani), ne mărturisește cu franchețe: «E incredibil! Nu speram să ajung atât de departe. În afară de orele de la școală, sunt membră a clubului de teatru al liceului, pentru care scriu diverse scenarii. Dacă timpul îmi permite, aș vrea să merg la operă în Praga. Am auzit că locul unde se va desfășura concursul va fi la vila Bertramka, unde Mozart a compus uvertura pentru Don Giovanni.»

Cei cinci reprezentanți ai Japoniei vor beneficia de câteva cursuri la distanță. Pe 20 iulie vor fi trimiși într-o tabără de pregătire, apoi vor pleca la Praga pe 1 august.”

Am parcurs articolul de trei ori la rând. M-am așezat pe banca din curte și l-am mai citit cu voce tare de două ori, ca să nu-mi fi scăpat ceva.

Așadar, și în calificări Rooky ieșise primul! Tot nu mă obișnuisem cu talentele lui ascunse. Mă luaseră într-adevăr prin surprindere interesul lui pentru patinaj și trofee sale. De fiecare dată când mă gândeam la asta, inima îmi bătea

să-mi sară din piept, simțeam că mă înăbuș, și durerea pierderii lui devenea și mai greu de suportat.

Mi-au atras atenția cuvintele lui Fumiko Sugimoto referitoare la „clubul de teatru”. Era exact aceeași precizare făcută de Hiroyuki în CV-ul de angajare la atelierul de parfumuri.

În articol se vorbise cu lux de amănunte despre calificările naționale, în schimb, în nici o revistă și în nici un ziar nu am găsit nimic despre concursul din Praga. M-am aventurat prin biblioteca imensă în căutarea unui bibliotecar. Când, în sfârșit, l-am găsit, l-am rugat să verifice pe calculator dacă nu trecusem ceva cu vederea. Nimic. Informațiile din Praga lipseau cu desăvârșire. Așadar, acesta era capătul lungului șir de competiții la care participase Hiroyuki, dincolo de care se așternea întunericul... Am atins cu vârful degetelor rândul pe care scria: „Hiroyuki Shinozuka (șaisprezece ani)...” Era doar „o copie xerox. În interviu se exprimase cu detașarea glacială a învingătorului. Cuvintele sale nu aveau nici un miros.

— Alo, Societatea pentru Promovarea Științelor Exacte din Japonia? Aș avea câteva întrebări în legătură cu concursul european de matematică de acum cincisprezece ani, de la Praga. Mă scuzați. Sunt ziaristă independentă și adun materiale pentru un număr special al unei reviste dedicate tinerilor supradotați din diverse domenii. Mi-ați putea spune mai multe despre cei cinci concurenți japonezi selectați acum cincisprezece ani? Ce s-a întâmplat cu ei? Mi s-a comunicat că societatea dumneavoastră s-a ocupat de selecționarea lor... Cum? Nu mai organizați competiții? Am înțeles. Vă rog să mă scuzați, îmi dau seama că e o rugămintă neobișnuită, dar chiar nu v-a mai rămas nici un document de atunci? N-ați putea să verificați? Da, desigur. În nici un caz nu vreau să vă deranjez. Mi-ar plăcea să am adresele concurenților de atunci, ale organizatorilor

competiției și, bineînțeles, să știu cum s-a finalizat concursul. .. Da, sigur, aștept. îmi cer mii de scuze, dar aceste informații mi-ar fi de mare ajutor. Nu am găsit nimic nicăieri și am ajuns într-un punct mort... Atunci revin mâine cu un telefon...

După cum îmi promisese, tânărul angajat la Societatea pentru Promovarea Științelor Exacte din Japonia consultase documentele existente și îmi telefonase. M-am grăbit să-mi notez ce îmi dicta la telefon.

Fumiko Sugimoto – elevă la un liceu din orașul Sendai. Nimeni nu-și mai amintea de concurs. Vice-președintele de atunci, care îi însoțise la Praga, murise. Organizatorul principal – Direcția Europeană a Fundației pentru Concursuri de Matematică – sediul la Praga. Japonia – locul douăzeci și doi din douăzeci și patru. Cel mai bun rezultat: medalie de bronz – Fumiko Sugimoto. Hiroyuki – retras din concurs.

10

Eu și Jeniak am plecat de la mănăstire, am co-borât pe un drumeag poreclit „Zidul Foamei” și ne-am întors la mașină.

— Vreau să mă duci aici. Uite adresa exactă. Direcția Europeană a Fundației pentru Concursuri de Matematică. Știi unde e?

Am despăturit foaia cu însemnări pe care o adu-sesem din Japonia. Mă hotărâsem să nu mai vorbesc amestecând cuvinte în engleză, și nici nu mai voiam să răsfoiesc ghidul de conversație în cehă. Mai bine mă exprimam direct în japoneză.

— Ano, ano, rozumim¹¹.

¹¹ Da, da, înțeleg (în lb. cehă, în original).

Nu pricepeam nimic din ce îmi spunea. După ce s-a uitat pe notițele mele, Jeniak a dat repede din cap și mi-a aruncat o privire încurajatoare.

M-am întors să văd pentru ultima dată mănăstirea. Printre copaci se întrezăreau șirurile ordonate de ferestre și de acoperișuri brune. În ce încăpere să fi fost biblioteca? Nu mai știam. Cele două turle ale mănăstirii erau acum scăldate în razele soarelui.

După ce am traversat podul, ne-am întors în zona de est a orașului. O vreme, dubita a coborât spre sud, dar, imediat ce s-a îndepărtat de râu, peisajul mi-a devenit necunoscut. Nu mai știam încotro ne îndreptam. Jeniak a virat cu dibăcie pe o sumedenie de străduțe înguste. La fiecare cotitură, numărul turiștilor se împuțina, și liniștea devenea tot mai adâncă.

Un bețiv zăcea în fața unui hotel dărăpănat. Din subsolul unei capele răsunau cântece religioase. O bătrână tricota sprijinită de fereastra unei mansarde. O mătă costelivă ne spiona de pe stâlpul unei porți.

Am mers până ce am dat de un zid plin de trandafiri cățărători. Nu vedeam exact ce se ascunde dincolo de el – poate un parc, poate doar niște copaci lăsați să crească în voie. Crengile lor au zgâriat geamurile dubitei și câțiva boboci au căzut pe pământ.

Direcția Europeană a Fundației pentru Concursuri de Matematică era pe colț, chiar în dreptul locului unde se termina zidul cu trandafiri. Era o clădire masivă, cu trei etaje, a cărei emblemă cu capete de leu era sculptată aproape peste tot – pe ușa de la intrarea principală, pe balustradele terasei. .. Din păcate, leii nu putea ascunde starea deplorabilă în care se afla imobilul: obloane rupte, soneria deconectată, fire electrice atârând în toate direcțiile și pereții plini de mîzgălituri.

Am intrat. Nu vedeam aproape nimic în lumina aceea chioară. Ca să nu ne împiedicăm, ne-am strâns mai aproape unul de altul. Aerul rece ni s-a încolăcit de picioare. Auzeam respirația regulată a lui Jeniak.

De-o parte și de alta a culoarului lung se întindea un șir de uși, în spatele cărora nu părea să locuiască nimeni. Întunericul pusese stăpânire pe întreaga clădire.

— Dâvat'sipozor¹² mi-a spus Jeniak.

Părul mi-a foșnit când s-a atins de geaca lui de piele.

Jeniak nu știa de ce veniserăm aici sau ce însemnătate are acest loc pentru mine. Totuși, nu părea să-i fie câtuși de puțin frică. Dădea dovadă de mult curaj, ca și cum cel mai important lucru în acele momente era să-mi fie alături.

A deschis o ușă și ne-am pomenit într-o cameră enormă, cu tavan înalt, cu doar câteva obiecte înăuntru – un șemineu înecat în funingine, un scaun rupt, un telefon cu firul tăiat. La fiecare pas al nostru, în aer se ridica un nor de praf.

Încăperile erau toate la fel, căzute în uitare, gata să se prăbușească, fără urme ale prezenței umane. Doar cele câteva cărți surghiunite într-un colț mai aminteau vag că acolo fusese cândva Direcția Europeană a Fundației pentru Concursuri de Matematică.

Am urcat până la etajul al treilea, de unde se vedea priveliștea din spatele zidului cu trandafiri. Era un cimitir plin cu șiruri de pietre funerare acoperite cu mușchi. Florile puse pe morminte în amintirea celor dragi se legănau în bătaia vântului.

— Mai bine ne întoarcem, am zis. Nu-i nimic aici. Doar morminte.

¹² *Ai grijă (în lb. cehă, în original).*

Jeniak s-a uitat la mine, a șoptit câteva cuvinte în cehă și mi-a pus ușor mâna pe umăr, ca să-mi insuflă curaj.

— Hai să mai intrăm într-o cameră, a zis, sau, cel puțin, asta am bănuț eu că-mi spusese.

Când am pus piciorul în ultima încăpere, am știut că avusese într-adevăr fler. Camera era altfel decât celelalte. Înăuntru erau îngrămădite claie peste grămadă o mulțime de trofee.

Să fi fost cupele de la concursurile organizate de Fundația pentru Matematică? Podeaua era împânzită de ele. Unele ajungeau până la jumătatea ferestrei, stivuite într-un con perfect, aproape trasat cu rigla. Stătuseră atât de înghesuie unele într-altele, că păreau lipite. Ne-ar fi fost de-a dreptul imposibil să scoatem un trofeu din grămadă. Unora li se strâmbase ornamentul în formă de leu din vârf, altora le căzuse postamentul sau se striviseră sub propria greutate. Fuseseră create în cinstea celui ce câștiga un concurs de matematică, dar acum erau doar niște umbre ale gloriei de odinioară. Grămada aceea diformă nu mai avea nimic de-a face nici cu dragostea de ordine a doamnei Shinozuka, nici cu strălucirea fără cusur a trofeelor lui Rooky. Erau doar niște uriașe pietre funerare.

Am oftat. Jeniak s-a apropiat de mormanul de trofee, încercând să citească cuvintele gravate pe socluri. De undeva s-a auzit o tuse ușoară. Am tresărit și ne-am uitat unul la celălalt. Jeniak s-a întors spre locul de unde venise zgomotul și a strigat ceva. Vocea lui s-a ciocnit de muntele de trofee, reverberând în toate colțurile încăperii.

În spatele unei stive stătea un bărbat. Își trăsesese o saltea la soare, lângă fereastră, și se ghemuise cu genunchii la gură într-o pătură jerpelită. Părul îi era ciufulit și îngălat, pielea și unghiile, negre ca smoala. La picioarele sale se găseau câteva lucruri de strictă necesitate, un aragaz portabil, o lampă și o oală fără mânere, pe fundul căreia se

sleise o tocană mucegăită. M-am agăţat de braţul lui Jeniak, dar nu pentru că mă speriasem de necunoscut, ci fiindcă o clipă mi s-a năzărit că bărbatul acela era Rooky, care se ascunsese aici ca să-şi recâştige trofeul de la Concursul European de Matematică. Dacă plecase în lume fără să-şi ia rămas-bun de la nimeni şi venise aici să-şi revendice cupa pe care îi fusese gravat numele, trăind de pe o zi pe alta cu tocană mucegăită?

Jeniak a început să-i pună întrebări bărbatului. Faptul că vorbea în cehă îl făcea să pară mai matur, transformându-l brusc într-un om în toată firea.

Cuvintele lui, cu care auzul nu-mi era obișnuit, erau lipsite de orice intonație. Sunau hotărât și rece, dar, în aceleași timp, pline de indignare.

Necunoscutul ne privea temător din spatele păturii și ofta încontinuu.

— Degeaba, hai să mergem.

— Ano, rozumim...

Am închis încetișor ușa în urma noastră, ca să nu tulburăm nici trofeele părăsite din încăpere, nici somnul bărbatului.

Ne-am întors în centrul vechi și am luat prânzul, deși era deja târziu. Umblasem jumătate de zi fără nici un rezultat și totuși, în mod surprinzător, nu mă simțeam descurajată. Nu îmi mai păsa că nu găsisem un ghid vorbitor de japoneză, dimpotrivă, aveam impresia că Jeniak era indispensabil în această călătorie, pentru că îmi oferea liniștea de care aveam atâta nevoie. Ca Rooky în atelierul lui de parfumuri.

M-am uitat la Jeniak cum mânca, adus de spate, niște conopidă pane cu găluște knedlîky¹³. Era foarte absorbit de farfuria sa. Uneori, dacă privirile ni se întâlneau în timp ce

¹³ Specifice bucătăriei cehe, mai sunt numite și găluște de pâine, pentru că, tăiate, arată ca o felie de pâine fără coajă.

lua în mână șervețelul sau sorbea câteva înghițituri de apă, Jeniak se uita imediat în jos, rușinat, și își mai îndesa în gură o bucată mare de conopidă. Clinchetul furculiței ciocnindu-se de cuțit umplea, într-o oarecare măsură, distanța dintre noi.

În drum spre hotel, am urcat din nou în grădina mănăstirii ca să vedem apusul. Am tot așteptat, dar soarele nu mai apunea. Lumina scăzuse puțin din intensitate, însă cerul rămânea albastru.

— Parcă timpul stă în loc, am zis, sprijinindu-mă de gard.

Jeniak și-a băgat o mână în buzunar, fără să confirme, fără să infirme. Am auzit pornind motorul mașinii.

— Vai, s-a făcut târziu! Până la ce oră trebuia să mă însoțești? Îmi cer scuze...

— Neni zao¹⁴, a răspuns.

Mănăstirea era la fel de liniștită ca atunci când am vizitat-o dimineața. Nu era nimeni în grădină. Zarva orașului era departe. Păsările nu mai cântau.

Oare unde se duseseră fetița cu panglica albă în păr și călugărul cel înalt? M-am întors să privesc „Zidul Foamei”. Nu era nimeni, doar umbra prelungă a turtelor mănăstirii.

— Știi unde duce drumul acela? N-am putea ajunge în parcare și pe acolo?

În locul unde se termina gardul, chiar în fața bibliotecii, se zărea un drumeag plin de buruieni. Am pornit-o la vale pe el.

Razele soarelui se cerneau printre ramuri, dănțuindu-ne la picioare. Jeniak venea în urma mea. I se auzeau cheile zornăindu-i în buzunar. La un moment dat, priveliștea s-a schimbat și ne-am pomenit într-o poieniță smălțuită cu

¹⁴ Nu face nimic (în lb. cehă, în original).

trifoi înalt. În mijlocul ei se afla o seră micuță, complet diferită de cea din casa lui Rooky. Era plină de plante, aspersoarele se roteau silențios, iar aerul cald din interior se condensase în picături ce se prelingeau pe geamuri. Poate că și sera din curtea casei lui Rooky arătase cândva așa.

Usa nu era încuiată. Am atins-o ușor și s-a deschis imediat. Aerul dens și umed m-a învăluit nu-maidecât.

— Jeniak, putem sta puțin aici?

M-am întors, dar nu mai era nimeni. Aș fi jurat că, până acum câteva clipe, Jeniak fusese aici. Nu i se mai auzeau nici clinchetul cheilor din buzunar, nici ecoul pașilor. Ghidul meu dispăruse.

— Jeniak, Jeniak!

Vocea mi s-a risipit în neant, înghițită de copacii din jur.

Pesemne comisesem o greșeală de neiertat, deși nu prea îmi dădeam bine seama ce anume făcusem. Fusesem abandonată în fața serei la fel de simplu ca vântul care își schimbă pe nesimțite direcția.

Cu toate acestea, nu eram deloc neliniștită. Nu regretam că ajunsesem acolo și nici nu mi-era frică.

Dinspre seră venea o mireasmă binecunoscută – parfumul Izvorul memoriei. Am intrat fără să mai șovăi.

Orhidee, crini sălbatici, iasomie, cactuși, lotuși, arbori de cauciuc, cocotieri pitici, bananieri. Multe și felurite specii creșteau nestingherite prin toate ungherele. Judecând după florile de-abia îmbobocite și frunzele de un verde proaspăt, era limpede că plantele erau bine îngrijite. Pe un raft dintr-un colț al serei se odihneau o stropitoare, niște foarfece de grădină și câțiva saci cu îngrășământ și pesticide. În mijlocul peticului de vegetație am întrezărit niște fluturi de varză. M-am uitat în sus și am fost orbită de lumina reflectată în geamuri. Soarele apunea.

Se simțea iz de pământ reavăn, frunze și flori, însă din adâncul serei mai venea o mireasmă inconfundabilă, ce se

insinua încet înspre mine. Luându-mă după miros, m-am pomenit în cealaltă parte a serei, unde, ascunsă de frunzele unor ferigi, se vedea intrarea într-o văgăună. Câteva picături se prelingeau printr-o crăpătură a stâncii de sub bolta de cârcei atârănători.

Peștera era adâncă. Am înaintat puțin câte puțin, călăuzită de parfumul ce plutea în aer, dar tot nu am dat de capătul grotei. Deși pășeam pe rocă dură, sub picioare simțeam ceva moale și plăcut la atingere – pesemne un soi de mușchi. M-am uitat cu atenție, dar n-am văzut nimic. Din când în când, stropii de apă îmi udau părul sau ceafa.

Am privit înapoi, dar nu ca să-mi întipăresc în minte drumul, ci ca să știu cât de mult mersesem. În urma mea, becurile din seră luminau până și în cele mai nebănuite colturi.

— Bine ai venit! mi-a spus cineva.

Am rămas încremenită, neștiind ce să răspund.

— la loc, te rog.

Necunoscutul a tras mai aproape un scaun de lemn și mi-a aruncat o privire precaută.

— Sigur, numai dacă vrei. Nu vreau să te oblig.

Mă aflu într-o cămăruță săpată în stâncă.

Lampa cu alcool atârnată de tavan răspândește o lumină slabă, care nu ajungea până în străfundul odăii. Mi-era greu să spun dacă peștera se sfârșea într-adevăr aici. Cert este că acesta era locul de unde venea parfumul.

— „Picuri de apă izvorând din crăpăturile stâncilor. Aerul jilav al peșterii”... am murmurat.

Deloc surprins, bărbatul m-a ascultat neclintit. Vorbele mi se revărsaseră fără să vreau de pe buze. Fusese o șoaptă ca un cântec de leagăn, ca un vers dintr-un poem rostit cu glas tare. Erau cuvintele pe care Hiroyuki le scrisese pe dischetă.

— Iertați-mă. Cred că m-am rătăcit. M-am așezat pe locul oferit.

— N-ai de ce să te scuzi.

M-am cufundat în jilțul moale și confortabil. Deși nu era nici un covor și pe jos era rocă, scaunul fusese bine fixat într-o scobitură în stâncă și nu se clătina deloc.

— Am găsit ușa serei deschisă... De unde mi-aș putea cumpăra bilet de intrare?

Vocea mea, chiar modelată într-o șoaptă imperceptibilă, răsună mai tare în timpane ca ecourile lumii de afară. Trebuia să fiu atentă cât de tare vorbesc.

— Bilet de intrare? Ești prima persoană care mă întreabă așa ceva.

Bărbatul zâmbea.

— Te rog să nu-ți faci griji pentru asta.

A ridicat ușor mâna stângă, cu palma spre mine, apoi și-a coborât-o imediat la loc. Gestul lui simplu mi-a rămas adânc întipărit pe retină și m-a bântuit mult timp de atunci. Nu doar sunetele, ci și mișcă-rile reverberau aici înzecit, dând naștere unei aure aparte. De fiecare dată când bărbatul își schimba poziția, parfumul Izvorul memoriei devenea mai intens.

— Cum de ne înțelegem? am murmurat, mai mult pentru mine.

— Limba este o chestiune ne semnificativă. Tot ce contează e că putem vorbi nestingheriți.

Și-a trecut mâna peste manșetă. Stăteam amândoi la o masă pătrată, destul de austeră, brăzdată de o sumedenie de zgârieturi, pe care aștepta un serviciu de ceai. Trei dintre pereți fuseseră acoperiți cu rafturi săpate în stâncă, pe care erau așezate în bună rânduială sute de vase asemănătoare. Nu vedeam prea bine din cauza luminii slabe, și, deși n-aș fi reușit să spun exact câte sticlute erau, aveam senzația că rafturile ar fi putut continua așa la nesfârșit, sau,

dimpotrivă, s-ar fi putut termina într-o fracțiune de secundă.

— Am mai întâlnit undeva un loc ca acesta, am spus. Un atelier de parfumuri. O cameră înconjurată din toate părțile de rafturi pline cu felurite esențe grupate pe categorii. Ar fi imposibil să găsești acolo o sticlută răsturnată, cu capacul prost pus sau căreia să nu i se observe eticheta. Toate sunt aranjate impecabil, într-o ordine desăvârșită, ce aduce cu un șuvoi de aer rece sau cu tăcerea nemișcată ce ți se lipește de timpane și te face să vrei să șoptești, căci, dacă vorbești prea tare în atelierul de parfumuri, acul cântarului se mișcă.

— Serios? a dat el din cap.

— Liniștea e extrem de importantă. De fapt, atunci când încerci să recunoști un miros, nu faci decât să te cufunzi în lumea vastă a trecutului din interiorul tău. Acolo nu există sunete, cum nici în vis nu sunt sunete. În asemenea momente, memoria e singura ta călăuză.

La fel ca atunci când intrasem în peșteră, sentimentul că făcusem o greșeală gravă nu-mi dădea deloc pace. Oare de ce începusem să-i vorbesc despre atelier unui om pe care nu-l mai văzusem niciodată, unui necunoscut? Iar el de ce nu se arătase mirat de cuvintele mele? La urma urmei, unde mă aflam?

Totuși, cel mai curios mi se părea că, deși eram conștientă de greșeala comisă, nu încercam s-o îndrept, când aș fi putut foarte bine să acționez butonul dinăuntrul meu și să încep să gândesc iar limpede, restabilind ordinea. În schimb, eu ce făceam? Le dădeam glas sentimentelor, fără să-mi pun prea multe întrebări.

— În camera aceasta n-ai de ce să te temi. Pereții peșterii sunt foarte groși. Zgomotele stridente nu răzbat până aici. Nu vrei ceva de băut? Poate un ceai?

— Mulțumesc.

Serviciul de porțelan era destul de rustic. Gura ceainicului era ciobită, iar interiorul ceștilor avea pete maronii. Bărbatul a turnat ceaiul, a pus o linguriță și a așezat cana și zaharnita în fața mea.

Câtă dreptate avusese! Deși lichidul clipoceă în cești, lingurița a clincănit de cană, și zaharnita s-a târsăit de masă, nu se auzise nici cel mai mic sunet.

Oare mi se perforaseră timpanele? Surzisem subit? Aerul vibra, dar, îndată ce se izbea de stâncă, se preschimba în ceva cu totul diferit de ceea ce înseamnă sunet.

— Ce bun e ceaiul! Am cam obosit... N-am găsit nimic din ce căutam la bibliotecă. La Direcția Europeană a Fundației pentru Concursuri de Matematică se pripășise un vagabond. După aceea am vrut să văd apusul, dar soarele parcă nu mai scăpata...

La drept vorbind, ceaiul nu era prea grozav. În viața mea nu mai gustasem așa ceva. Era cam fad, dar măcar era cald – o căldură care m-a învăluit ca într-un voal, dându-mi o senzație mult mai plăcută decât orice gust.

— Mai este, dacă mai vrei.

— Mulțumesc.

Câteva picături din tavan îmi căzuseră în cană, dar nu le-am dat atenție și am continuat să beau.

Bărbatul și-a împreunat degetele pe masă și a așteptat cu răbdare să mă încălzesc. Apoi s-a lăsat pe spătarul scaunului cu un aer destins, a clipit încet, coborându-și din când în când privirea spre degetele împletite.

M-am pomenit că-l măsoar din cap până-n picioare. O deformare profesională... Când întâlneam pe cineva prima oară, mă apucam, fără să vreau, să-l studiez – pieptănătura, vestimentația, trăsăturile fetei... De data asta, ceva nu funcționa. Cu toate că bărbatul se afla la doi pași de mine și îi vedeam chipul, părul și îmbrăcămintea, n-aș fi putut spune nimic despre el.

Frizura și conturul feței îi erau pe jumătate ascunse în penumbră. Ochii mei distingeau cu greu formele. Hainele îi erau de culoarea stâncii, ca și cum ar fi fost înveșmântat într-un strat de întuneric ce se cernea peste el din aer. Nu-mi dădeam seama dacă era tânăr sau bătrân, voinic sau pipernicit. Într-un fel, nu obiectele pe care le avea asupra sa, ci simpla lui prezență îl făcea să capete formă.

— Nu cumva deasupra noastră-i biblioteca mă-năstirii? am întrebat, ridicându-mi privirea spre lampă.

— Cine știe? Nu m-am gândit niciodată la ce-ar putea fi deasupra peșterii.

Mi-a mai turnat o ceașcă de ceai.

— Când pun piciorul într-o bibliotecă, mă încercă mereu aceeași senzație – că s-a scris despre enorm de multe lucruri.

— Lumea-i mult mai complexă decât ne închipuim.

— Și când te gândești că n-apucăm să răsfoim decât câteva pagini...

Ceva s-a mișcat în spatele meu. M-am întors speriată și am vărsat ceaiul.

„Păuni?!”, mi-am spus în gând, de parcă voiam să mă asigur că ochii nu mă înșală.

Cinci păuni au pășit agale din întuneric, zgâriind cu ghearele roca aspră. Nu păreau deranjați de prezența mea. Și-au arcuit gâturile, și-au legănat crestele și și-au foșnit neobosit penele. Unii s-au băgat sub rafturi, alții s-au așezat la dreapta mea sau au băut din apa care se adunase în adânciturile stâncii.

— Aceștia sunt păunii mei.

Vorbea de ei cu tandrețe. Mi-am stăpânit cu greu tulburarea. Ceaiul pe care îl vărsasem pe masă fusese șters deja. Mirosul care mă călăuzise până aici provenea de la păuni!

— Eu sunt paznicul lor.

— Paznicul?

— Da. Adică am grijă de ei și-i apăr de pericole. Mi-am strecurat binișor mâna în geantă și am atins sticluța de parfum de la Hiroyuki. Penele gravate delicat pe capac era fine și plăcute la pipăit.

— Sunt foarte frumoși.

— Mulțumesc.

Paznicul și-a suflecat mânecile hainei negre și a pocnit de două ori din degete. Păsările au încetat să mai bea apă, s-au adunat laolaltă și au dispărut în fundul peșterii. Am golit cele câteva picături de ceai rămase în ceașcă.

O vreme am rămas tăcuți, ascultând nemișcați liniștea din jurul nostru. Flacăra lămpii pâlpâia, deși nu se simțea nici o adiere de vânt.

— Pot să văd și mâine păunii? am întrebat.

— Desigur. Te aștept.

Din nou s-a auzit foșnet de aripi.

Când am ieșit din seră se lăsase întunericul. Am revenit în curtea interioară a mănăstirii și am co-borât pe lângă „Zidul Foamei”, iuțind pasul ca să ajung în parcare. Clopotele bisericii au început să bată toate deodată.

Jeniak era așezat pe treptele fântânii din parcare. Gheboșat, cu genunchii la piept, părea din cale-afară de neajutorat în lumina palidă a amurgului. Mă escortase cu atâta curaj în clădirea Fundației pentru Concursuri de Matematică, dar acum, văzut de departe, redevenise brusc tânărul necopt dinainte. I-am făcut cu mâna.

— Jeniak!

Răsuflăm greu și de-abia reușeam să vorbesc. În sfârșit reușisem să-i rețin numele imposibil de pronunțat.

El s-a întors spre mine și un surâs i-a luminat chipul. Deși nu ne cunoșteam decât de o zi și nu vorbeam aceeași limbă, mi-a făcut și el cu mâna, ușurat, de parcă întâlnea pe cineva drag, îndelung așteptat.

Am pus caseta în video, și, după o clipă de șovăială, l-am pornit, dându-l imediat mai încet, astfel încât să nu fiu prinsă de mama lui Akira, care se retrăsese în camera ei să-și facă siesta.

La masa de prânz, mâncaserăm, ca de obicei, niște sendvisuri. Astăzi, roșiile fuseseră înlocuite cu salată verde, iar maioneza, cu unt. Doamna Shinozuka mâncase și ce mai rămăsese de la mine.

Era o înregistrare veche, care fusese vizionată de nenumărate ori. Imaginea era ștearsă și de-abia înțelegeai ce se vorbea din cauza hârșâitului continuu de pe fundal. M-am ridicat de pe canapea și m-am așezat în fața televizorului.

La început au fost câteva clipuri publicitare la înghețată, benzină și asigurări pe viață. Apoi au intrat în scenă un bărbat grăsun, cu ochelari cu rame negre, și o domnișorică în fustă mini.

— Doamnelor și domnilor, urmează senzaționalul spectacol al micilor genii, au recitat cei doi în cor.

A răsunat fanfara, și, după câteva acorduri săl-tărețe, publicul din platou a început să aplaude. Rând pe rând și-au făcut apariția membrii juriului — cântăreți, comedianți, desenatori de manga¹⁵, scriitori. Hiroyuki nu era pe scenă.

Găsisem caseta video într-un sertar al comodei din „Sala Trofeelor”. îmi dădusem imediat seama că nu e o înregistrare oarecare după grija cu care fusese scrisă fiecare literă în parte: „Hiroyuki, la emisiunea de pe canalul TSH, 4 mai 1976.” O sustră-sesem, ascunzând-o în pulover. Intuiția

¹⁵ Benzi desenate japoneze.

îmi spusese că ar fi bine ca doamna Shinzouka să nu afle că o luasem, fiindcă nu putea să sufere când cineva lăsa pete de grăsime pe lucrurile ce-i aminteau de Hiroyuki.

Prima concurentă a fost o fetiță de șase ani, care cânta cântece populare. Un membru al juriului arunca o săgeată în harta Japoniei, iar copila interpreta pe loc o melodie din zona unde nimerise micul proiectil. Purta un chimonou mult prea mare, care pe alocuri stătea umflat. Fiindcă bățâia din cap în ritmul muzicii, una dintre podoabele cu flori prinse în păr i s-a desprins și i-a căzut pe jos.

Cel de-al doilea invitat a fost un copil de grădiniță care desena portrete, urmat de doi frați care mergeau pe monocicluri. Apoi a intrat o fetiță de opt ani, legată la ochi, care a interpretat la vioară o partitură de Bach.

La interacțiunea cu fiecare concurent, cei doi prezentatori scoteau exclamații teatrale. Bărbatul avea un tic — își ducea mâna la ochelari și zicea:

— Incredibil!

Asistentei sale i se vedeau chiloții pe sub fusta mini de fiecare dată când se apleca să le pună întrebări copiilor. Pe fundal se auzea un fâsâit constant, iar din trei în trei minute, pe înregistrarea tremurătoare apăreau două dungi albe și negre.

— Acum îl vom pofti alături de noi pe cel de-al cincilea concurent, a zis asistenta cu un zâmbet fals, ridicându-și o mână.

Hiroyuki a apărut în stânga ecranului. Purta pantaloni scurți, călcați la dungă, care îi erau puțin cam mari, o cămașă albă, o vestă tricotată și pantofi de piele nou-nouți. Într-adevăr, el era! Avea unsprezece ani.

A înaintat până în mijlocul scenei, uitându-se mereu în jos, chiar și când a ajuns în fața publicului, își strângea pumnii sau își încrucișa brațele la spate nu atât din pricina emoțiilor, ci pentru că nu știa unde să-și țină mâinile. Avea

o frizură impecabilă, fără nici un fir nelalocul lui. Pe piept i se vedea litera H, pesemne brodată pe vestă de mama lui.

— Cum te numești? În ce clasă ești? Cu cine ai venit astăzi? I-a bombardat asistenta cu întrebări.

Hiroyuki răspundea cu voce pierită, că de-abia îl auzeam, ca și cum nu pricepea pe cine ar interesa cum îl cheamă. Asistenta și-a apropiat urechea de gura lui, mai-mai să-și arate de-a dreptul chiloții.

— Ce, n-ai mâncat pe ziua de azi? a zis ea, mângâindu-l în glumă pe burtică, iar publicul a izbucnit în râs.

Chipul lui Hiroyuki a rămas neschimbat. Doar s-a tras de câteva ori de tivul vestei, ca să și-o îndrepte.

Acesta era Hiroyuki? Mi-am pus întrebarea de nenumărate ori. Avea mâinile rotunjoare, de copil, și picioarele ca două bețe, cu genunchii osoși, care îi ieșeau în evidență. Conturul umerilor prefigura imaginea unui bărbat în devenire, însă era subțire, gata să se frângă. Și nasul... nasul care îmi era atât de drag abia dacă i se zărea, pentru că se uita mereu în jos. Nimeni din cei de acolo – nici prezentatorii, nici membrii juriului, nici publicul – nu știa că nasul lui va recunoaște și va ține minte sute de parfumuri. Toți îl priveau cu interes pe băiețelul timid care stătea în fața lor. Peste câțiva ani, picioarele aveau să i se lungească, să devină mai musculoase și să-l poarte în fața raftului cu parfumuri, în căutarea mirosului dorit. Degetele aveau să-i crească, să deschidă cu eleganță capacele flacoanelor cu parfumuri și să-mi mângâie sâniile...

Prezentatorii au citit cerința problemei:

„Concurenții dintr-o competiție urmează să primească drept premiu ciocolată. Cel de pe primul loc capătă 10 kilograme, cel de pe locul al doilea obține jumătate din cantitatea celui dintâi și tot așa, până la ultimul candidat, care primește aceeași cantitate de ciocolată ca penultimul.

Întrebarea 1: De câte kilograme de ciocolată este nevoie, ținând seama că sunt șase premii?

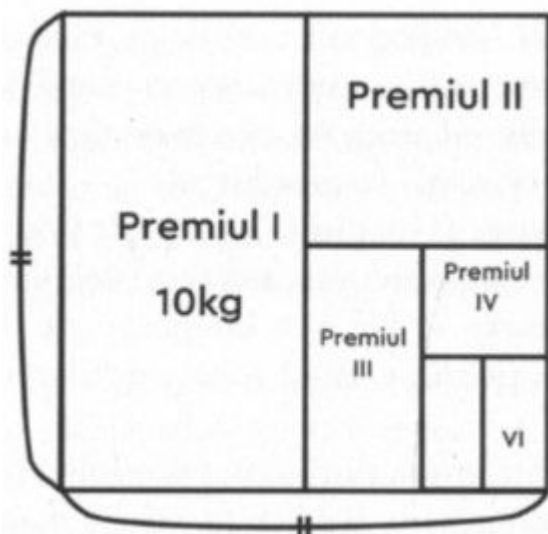
Întrebarea 2: De câte kilograme de ciocolată e nevoie, ținând cont că sunt pregătite o sută de premii?"

Membrii juriului au început să rezolve, făcând fel și fel de calcule sau dând mărunțel din buze. Comicul și-a aruncat cât colo creionul, plângându-se că literele din enunțul problemei nu se înțelegeau. Reacția sa a stârnit hohote de râs în sală.

Hiroyuki s-a așezat la masa fastuos aranjată, special pregătită pentru el, și a rămas cu privirea pironită la foaie, strângând din buze, fără să clipească, fără să ridice creionul. Profilul său arăta ca atunci când își ducea testerele la nas, încercând să distingă mirosurile impregnate în ele.

Asistenta se cam impacientase, gândindu-se că problema îl depășea pe micul concurent. Însă Hiroyuki n-a stat să reflecteze prea mult. Se cufundase câteva clipe în oceanul conștiinței sale înnobilate de cifre și aștepta ca momentul de agitație să treacă.

— Cred că pot da răspunsul, a spus cu un oftat și a făcut câțiva pași spre tablă, gata să înceapă explicațiile. Nu-i nevoie de nici un calcul. Trebuie să avem în minte un pătrat. Uitați, așa...

Deși avea suficient loc pe tablă, a desenat un pătrat minuscul, că de-abia se vedea de mîna lui. Apoi a tras cîteva linii și l-a împărțit în șase secțiuni. Liniile erau atît de drepte, că ziceai că folosisse rigla.

— Așadar, răspunsul este același: 20 de kilograme, fie că sunt o sută, fie că sunt două sute de premii.

În jur s-au auzit aplauze și murmure admirative. Camera de luat vederi s-a mutat pe cei din sală, în mijlocul cărora stătea doamna Shinozuka.

Publicul aplauda mecanic, în schimb, mama lui se aplecase înainte și bătea din palme cu frenezie. Ochii îi străluceau de mîndrie și de bucurie. Era ceva mai împlinită la trup și avea părul mai scurt. Nu purta gene false și nici nu se mai dăduse cu atît de multă pudră.

Hiroyuki se făcuse din ce în ce mai mic și se pregătea să iasă de pe scenă, rugându-se ca aplauzele să înceteze. Avea aceeași reacție de fiecare dată când dădea răspunsul corect – în loc să se entuziasmeze, părea că încearcă să-și ceară scuze.

Rămași cu gura căscată, membrii juriului au început să vorbească toți în același timp. Prezentatorul i-a băgat lui Hiroyuki microfonul sub nas. Acesta se străduia să-i răspundă la întrebări, bâjbâind după cele mai potrivite cuvinte. Găsise rezolvarea problemei, de ce mai trebuia să vorbească?!

Am dat mai tare să înțeleg ce spune, dar tocmai atunci au apărut liniile negre și albe, și fâsâitul s-a intensificat. Imaginea lui Hiroyuki s-a disipat în sute de bucăți. Oricât mi-aș fi ciulit urechile, n-am reușit să mai prind nimic altceva.

— îmi pare rău pentru ce s-a întâmplat zilele trecute. Pesemne că te-a făcut să te simți prost, mi-a zis Akira, așezat pe marginea unei bărci trase la țărm, într-un colțișor retras.

— Vorbești de mama ta?

Akira a încuviințat. M-am așezat lângă el.

— Stai liniștit. Nu m-a făcut să mă simt deloc prost.

— Mai are din când în când hachițe. Dar să știi că, în felul ei, te place.

— Da, mi-am dat seama. Hai să nu mai vorbim despre asta.

Deși nu era sezon, plaja era înțesată de oameni. Un bătrân își plimba câinele, câțiva copii chiuiau de încântare, aruncându-și unul altuia discurile, o pereche de îndrăgostiți se îmbrățișau pe dig. Zgomotele erau înghițite de tumultul valurilor.

O stivă de lemne, adusă probabil pentru ridicarea unei case pe malul mării, stătea sprijinită de cabina de închiriat bărci. Meniul de pe geamul micului restaurant începuse să se ferfenitească pe la colțuri din cauza vânturilor aspre. În ciuda frigului, câțiva surferi se aventuraseră în larg.

— Sper să nu ți se facă lehamite de toată tevatura asta din jurul lui Rooky: patinaj, trofee, mama, eu...

În fața noastră plutea o mică insulă triumhiu-lară. Dincolo de ea, linia orizontului de-abia se ghicea, învăluită în pâclă. În depărtare se vedea un cargobot lung și subțire.

Akira a lovit nisipul cu piciorul, scoțând la iveală câteva scoici, alge uscate, crenguțe și niște insecte moarte.

— Fii pe pace. Asta n-o să se întâmple, l-am asigurat, aplecându-mă să-i scutur nisipul de pe teniși.

— Mulțumesc.

Deși soarele era pe cale să apună, apa mării arunca sclipiri orbitoare. Un câine alerga pe nisipul măturat de valuri, iar pe stâncile insulei plutitoare poposiseră câțiva pescăruși.

— E gata casa de păpuși? am întrebat.

— Nu încă. Aseară am isprăvit salonul.

— După ce o termini, o să i-o faci cadou iubitei tale?

— Nu... Nu prea se dă în vânt după chestiile astea. Cred că o voi lăsa în cameră. Mă liniștește și îmi place la nebunie s-o privesc – focul din cămin nu se stinge niciodată, prăjiturile nu se strică, iar bebelușul din leagăn rămâne veșnic mic și nevinovat.

O vreme ne-am preumblat pe malul mării. Nu ne priveam. Să-i simt căldura corpului lângă mine, fără să-i văd chipul, mi-l readucea și mai clar în minte pe Hiroyuki. Luni de zile stătusem atât de aproape de el, că l-aș fi putut oricând atinge pe braț, sau pe cămașă, iar acum nu mai era. Cum se poate să dispară atât de brusc, fără să fi privit măcar o dată în urmă? Mă durea că n-aveam să-l mai găsesc nicăieri, că nu-l voi mai revedea niciodată.

Și el mersese cândva pe o plajă ca aceasta, lăsându-și în nisip urmele pașilor. Ce repede pier lucrurile – oasele ce alcătuiesc corpul, carnea și pielea ce acoperă scheletul, viscerele dinăuntru, părul, ochii, dinții, unghiile...

La fel ca obiectele pe care le-ai atins o clipă, dar apoi nu mai știi dacă există sau nu, diferența dintre viața și moartea

sa era îngrozitor de mică. Atât de mică, încât nimic n-ar putea șterge distanța aceea infimă dintre existență și inexistentă. Nimic – absolut nimic.

Am întins îndurerată mâna spre bărbatul de lângă mine, dar m-am oprit la timp. Nu era Rooky, ci Akira.

— Câte zile sunt de la moartea fratelui meu?

— Șaizeci și două.

— Ce repede mi-ai răspuns!

— Da. Totul se rezumă la „înainte” și „după” ce el s-a dus. Ziua morții lui a devenit pentru mine momentul zero, punctul meu de referință.

— O să vină și clipa în care nu vei mai ține șirul. Sute, mii, zeci de mii....

— Numerele sunt infinite.

— Nu toți suntem buni la matematică ca Rooky. În scurt timp, calculele se vor complica și nu vom mai fi în stare să le facem.

Se apropia fluxul. Cargobotul mai avea puțin și dispărea dincolo de limba de pământ. Pânzele de windsurfing nu se mai vedeau. Am continuat să mergem nestingheriți, deși aveam pantofii plini de nisip.

— Când Rooky avea opt ani, iar eu patru, am fugit de acasă și am venit să ne plimbăm pe malul mării, exact ca acum. Asta s-a întâmplat cu puțin înainte să începă să meargă la concursuri, a spus Akira.

— De ce-ați plecat de acasă?

Stropii de apă ne împrășcau picioarele. M-am întors și am privit cum urmele noastre înaintau oblic pe nisip.

— Pentru că îi stricasem tatei stetoscopul. Mă jucasem cu el în birou, deși ni se interzisese cu strășnicie să intrăm acolo. Rooky l-a ascultat, nu ca mine, care, tot zbânțuindu-mă, mă lăsasem cu toată greutatea pe un dicționar. De unde era să știu că sub el era stetoscopul?! I-am rupt partea rotundă, cea cu care ascuți inima. Bineînțeles că am pus-o

la loc, ca să nu-și dea nimeni seama, și mi-am ținut gura. Voiam să pară că se stricase așa, pur și simplu.

— Numai că tatăl tău l-a găsit, nu?

— Fierbea de furie. Nu ne spusese niciodată ce însemnătate avea stetoscopul acela pentru el. Voia să știe care din noi fusese capul răutăților. Rooky a venit cu privirea în pământ și și-a recunoscut calm și răspicat vina, ba chiar a reconstituit totul atât de precis, că o clipă am crezut că asistase pe ascuns la scenă. Desigur, știam prea bine că fusese la școală, nu acasă, însă el a povestit cu lux de amănunte despre poziția dicționarului, unghiul sub care călcase pe el, sunetul pe care-l scosese stetoscopul când se rupsesse. Era atât de ciudat! De uimit ce eram să-l aud mărturisindu-și vina în locul meu, mi-a ieșit cu totul din minte să mai spun adevărul.

— Voia să te apere, nu?

— N-aș zice. Altceva trebuie să fi fost la mijloc. Nu știu cum să-ți explic, dar n-a fost ceva premeditat – nu cred că a plănuit să ia totul asupra lui sau că a încercat să rezolve pașnic situația. Scena s-a petrecut firesc, ca atunci când dădea răspunsul la problemele de matematică. Aproape că mă convinsese și pe mine! Tata n-a spus decât: „Off... Să văd ce fac cu consultațiile de mâine”, dar nu l-a pedepsit. Cred că ar fi băgat mâna-n foc că eu ara fost făptașul, dar, când s-a dovedit că adevăratul vinovat era Hiroyuki, tatei i-a pierit cheful de a-i mai face morală. S-a bosumflat și s-a închis în seră cu orhideele lui. Când nu-i convenea ceva, tata dădea bir cu fugiții și se refugia în seră.

— Atunci de ce-ați mai plecat de acasă?

— Nu știu, Rooky a venit cu ideea, iar eu m-am conformat, fiindcă mă simțeam dator. Dar cred că, de fapt, muream de curiozitate să aflu de ce mințise.

— Și unde voiăți să ajungeți?

— Păi nu știu... Ne era suficient să mergem, pur și simplu, de-a lungul plajei, la infinit. Era cam aceeași perioadă a anului ca acum. Rooky era tăcut, dar nu supărat. Voia să meargă încotro vedea cu ochii, fără să se oprească și fără să privească înapoi. Ni se părea că, dacă o ținem tot așa, la un moment dat aveam să nimerim în cine știe ce loc fabulos. Pentru că de-abia mă țineam după el, nici măcar n-am mai apucat să-l întreb de ce luase totul asupra lui. Mi-era teamă ca nu cumva să mă lase acolo, dacă-l băteam la cap cu prostiile mele. Oricum, n-aș fi avut curajul să merg singur în necunoscut. Într-un fel, aproape că ajunseseam și eu să cred că Rooky stricase stetoscopul.

— Și până la urmă unde v-ați oprit?

M-am uitat la Akira. Părul îi crescuse de ultima dată de când ne întâlniserăm și profilul îi era pe jumătate în penumbră. Dincolo de pâcla după-amiezii se strecurau primele luciri ale amurgului.

— Am mers încontinuu prin întuneric – o beznă rece, în care nu se zărea la doi pași și în care nici vântul parcă nu bătea. O doamnă grijulie, văzând doi copii cutreierând de nebuni pe plajă după apusul soarelui, ne-a dus la o secție de poliție. Și așa s-a sfârșit escapada noastră.

Akira și-a băgat mâinile în buzunarele pantalonilor. Când stătea așa, cocoșat, aducea atât de mult cu micul Hiroyuki de pe caseta video.

Gata cu comparațiile. Normal că semănau, doar erau frați. Trebuia să încetez să-l mai țin pe Akira sub lupă, să-l studiez în cele mai mici detalii. Mi-am trecut mâna prin părul ciufulit de vânt.

Am mers înainte pe lângă câteva pensiuni, un șir de vile cu storurile trase și un mic port pescăresc. Am cotit, și plaja s-a terminat brusc într-un mal râpos. Valurile ne ajungeau la picioare. Deși debarcaderul de unde închiriasem barca nu se mai vedea, insulița triumfiulară rămăsese pe loc.

— V-ați dus vreodată mai departe de locul acesta?

— Da. Rooky mă trăgea după el. Fratele meu nu știa ce-i frica. De asta reușea să facă atâtea acro-bații pe gheață. De asta s-a aventurat atât de adânc în lumea complicată a matematicii. Pentru el era floare la ureche să se cațere pe câteva stânci.

Valurile se izbeau de pietrele de pe mal, împrôșcându-ne cu apă. Nu am încercat să ne ferim. Tivul pantalonilor lui Akira se udase și era mai închis la culoare.

— Hai să ne întoarcem, a zis.

— Nu vrei să urcăm colina? I-am întrebat.

— N-are rost. Drumul nu ne va duce prea departe. Am fost cu Rooky până la capătul lui și știu.

Akira a vrut să-mi pună mâna pe spate, dar ceva i-a căzut din buzunar și s-a rostogolit în nisip. Erau câteva figurine din casa de păpuși – o măsuță cu oglindă, o tigaie și o balustradă. Le-am ridicat repede de pe jos, să nu le ude valurile, și i le-am dat înapoi.

Mi-a mulțumit cu scrupulozitate ca de fiecare dată când făceam ceva pentru el. Din tonul său am dedus că mai mult își cerea scuze față de Rooky, că-i deranjează iubita, decât că mi se adresează direct mie. Erau, fără doar și poate, cuvinte de recunoștință, dar am întrezărit în ele și o undă de tristețe.

— O să mă duc la Praga, i-am zis.

El a scos o mică exclamație de uimire.

— Dar mai întâi vreau să-i fac o vizită domnișoarei Sugimoto, fata cu care Rooky a participat la concursul european. După aceea plec la Praga.

N-a zis nimic. A strâns în mâini măsuța cu oglinda, tigaia și balustrada în miniatură și le-a băgat în buzunar.

Se auzea clinchetul farfuriilor pe masă.

— Nu, nu așa! Tu trebuie să stai în dreapta mea, iar Ryoko aici.

Era una din puținele dați în care mama lui Akira era binedispusă și dădea dispoziții pe un ton vesel.

— Bine, dar nu ți se pare că-i prea mult loc între noi?

S-a auzit vocea lui Akira, care se ocupa de masă, încercând în același timp să aibă grijă și de mama sa. Oare ce pregătise la cină? Din bucătărie venea miros de friptură.

M-am așezat pe banca de sub copertină și am așteptat să fie gata masa. Se întunecase de-a binelea, pe cer strălucea luna plină, și felinarele se aprinseseră. Statuetele de piatră împrăștiate prin grădină de-abia se mai vedeau în noapte. Frunzele plantelor agățătoare din umbrar foșneau, și cârceii li se legănau în vânt.

— Ryoko, dacă stai acolo, o să-ți cadă omizi în cap! mi-a strigat Akira de la fereastră.

— Nu-i nimic, am zis.

— Anul acesta n-am apucat să stropesc. Pișcă dacă te muscă.

Aplecată peste masă, doamna Shinozuka împănă-turea servetelele și puneu tacâmurile. Începu să așeze furculițele la linie, ca și cum n-ar fi tolerat nici cea mai mică abatere.

Ferestrele serei luceau palid sub razele lunii. Zi sau noapte, liniștea dinăuntru serei era mereu aceeași.

După cum mă avertizase Akira, câteva omizi de un verde-gălbui viu căzuseră pe dale. Unele se târau în cerc, căutând cu disperare să scape, altele, strivite, zăceau într-un lichid transparent.

— Scuze de întârziere. Cina e gata.

Akira și mama lui au coborât pe terasă.

— Hai, Ryoko, mănâncă!

Carevasăzică, ținuse minte cum mă cheamă!

— De ce e goală sera? am șoptit fără să mă adresez cuiva anume.

— Soțul meu ținea mult la ea. Pusese atât de multe plante, că nu mai aveai loc să arunci un ac. Nici unul dintre

noi nu l-a încurajat și nu s-a arătat prea interesat de ele. Aproape că nici nu le-am observat, deși erau acolo o sumedenie de flori frumoase. După ce a murit și nu s-a mai ocupat nimeni de seră, plantele s-au ofilit.

Era prima dată când o auzeam vorbind coerent. Akira îmi spusese că-i schimbase medicamentele. Poate de asta era atât de lucidă. Își pusese un șorț, stătea dreaptă, și privirea îi era senină. Însă de machiat, tot se machiase. Pleoapele îi erau colorate în verde-smarald, turcoaz și ocru.

— Eu am scos toate lucrurile din seră și le-am aruncat, a zis Akira.

— Oricum, plantele se veștejeau ca niște cadavre aflate în putrefacție.

Doamna Shinozuka a strivit omida de la picioarele ei.

— În amintirea tatei, mi-am zis că o seră goală arată mai bine ca una părăsită.

— Apropo, Rooky s-a încuiat odată acolo, a zis doamna Shinozuka, ștergându-și talpa sandalei de marginea terasei.

— Da, s-a întâmplat la scurt timp după ce s-a întors de la Praga.

— Dimineața, când ne-am trezit, ia-l pe Hiroyuki de unde nu-i. L-am căutat peste tot. În cele din urmă, se pare că se ascunsese în seră.

— Din câte îmi amintesc, legase o sârmă de ușă, ca nimeni să n-o poată deschide de-afară.

— Iar el se băgase într-un vas dosit printre ghivecele de orhidee, arborii de mango și sacii cu îngrășămintă. N-aș fi zis că un puștan putea să încapă într-un loc atât de îngust. Își îndoise picioarele, își pusese o mână sub fund, și pe cealaltă și-o petrecuse pe după trunchiul unui mango. Avea gâtul sucit, cu bărbia între genunchi, așa că nu izbutisem să-i văd expresia de pe chip. În orice caz, bănuiesc că avusese de gând să facă o glumă și sfârșise în acel spațiu

ciudat, din care nu mai era în stare să iasă. La început am crezut că nu voia să dea ochii cu noi de rușine.

Doamna Shinozuka povestise totul dintr-o suflare. Nu se poticnise la nici un cuvânt, ca și cum reușise să tragă corect de firele memoriei. Cred că vedea scena cu ochii mintii.

Ne-am îndreptat privirea spre seră. Razele lunii treceau prin fereastră, despletindu-se în șuvițe lu-minoase, dar, odată ajunse acolo, rămâneau captive înăuntru. Ne uitam cu toții într-acolo, de parcă ne așteptam ca umbra lui Hiroyuki să iasă prin geam și să vină la noi, răspunzând chemării mamei sale.

— „Liniștește-te, nu râde nimeni de tine!” Acestea au fost primele cuvinte care mi-au trecut atunci prin cap. „Cu toții greșim. Hai, ieși de-acolo, n-are de ce să-ți fie frică!” Dar Rooky nu s-a clintit. N-a mișcat nici măcar un deget. Începusem să intru în panică. Parcă nu mai respira! Asta nu mai era o farsă sau o glumă proastă! Mi-am făcut fel de fel de gânduri. Dacă rămânea toată viața în poziția aceea ciudată? Dacă nu-și mai revenea? Dacă, din cauza sângelui care nu mai circula cum trebuie, n-avea să-și mai folosească niciodată brațele?

— Eu și tata am zgâlțâit cu toată puterea ușa, să-i scoatem din țâțâni zăvorul. Mama plângea și se ruga de fratele meu. Ce mai spectacol ne oferise Hiroyuki de dimineață! Acum îmi vine să râd, dar atunci nu mi s-a părut prea amuzant.

Akira s-a sprijinit de stâlpul umbrarului și și-a trecut mâna prin părul care încă mai avea iz de mare.

— Cum să-ți vină să râzi?! Era o situație disperată. Pe Hiroyuki l-am convins abia după ce i-am zis: „Te rog să ieși. Dacă mai stai mult așa, nu o să te mai poți mișca toată viața, ca o plantă.”

— De ce a făcut-o? am vrut să știu.

— Era felul lui de a ne spune că avea de gând să se lase de școală, m-a lămurit Akira.

— Așa-i. Nu apucaserăm să vorbim despre asta. S-a închis cu totul în sine și n-a mai putut merge la școală. În fine, până la urmă mi-a venit ideea să spargem geamul și să intrăm înăuntru. Ce altceva era să facem? Dar soțul meu s-a opus cu îndârjire. Nu se gândea decât la orhideele lui, care aveau să se veștejească în aerul rece de afară.

Din bucătărie s-a auzit soneria cuptorului. Era gata friptura. Pe masă se aflau o sticlă cu vin roșu și niște farfurii pentru aperitive.

— Hai să mâncăm, ne-a îmbiat Akira.

— La cuvintele mele, el și-a ridicat brusc capul și a început să rupă și să mănânce florile de orhidee din jurul lui. Le devora de parcă erau cel mai gustos lucru din lume.

Doamna Shinozuka s-a uitat în jos și a mai omorât o omidă.

12

Ziua următoare, înainte ca Jeniak să mă ia de la hotel, mi-a venit ideea să mai dau o fugă până la peșteră. M-am suit în tramvai și m-am dus singură la mănăstirea Strahov. Am intrat în pădurice pe poteca din spatele grădinii și am coborât în locul în care fusesem deunăzi. Am mers multșor, dar tot nu am mai dat de poienița cu trifoi. Am crezut că trecusem de ea și am încercat să mă întorc pe unde venisem sau să ajung până jos, în vale. Degeaba! Nu se auzea decât trilul păsărilor, iar sera era de negăsit.

Din păcate, nu mai simțeam nici parfumul Iz-vorul memoriei. Am închis ochii și am adormecat, încercând să disting între diferitele miresmele ale pădurii. Nici de data aceasta nu am avut noroc.

Dintr-odată mi-a ajuns la urechi dangățul clopotelor de la biserica Maica Domnului din Loreto. Eco-ul lor sec, amintind de un cântec pentru pelerini, a învăluit colina. Păsările și-au luat zborul în același timp. Dacă mai zăboveam mult, aveam să mă rătăcesc de-a binelea, așa că, vrând-nevrând, am plecat de la mănăstire.

Am coborât din tramvai lângă Podul Carol, și de acolo am pornit-o pe jos. Cum era încă foarte devreme, nu se vedeau nici turiști, nisti vânzători de mărunțișuri. Ceața dimineții se ridica din râul pe care pluteau câteva bărcuțe de lemn. Un bărbat și-a aruncat undița în valuri. O pasăre de apă poposisese pe un par din râu.

Cu o noapte înainte nu prea mă odihnisem. Nu reușisem să adorm nici după ce băusem tot vinul din frigider. Cum mă cam plictiseam, trecusem din nou în revistă cele câteva materiale aduse din Japonia. Nu-mi fusese de nici un ajutor adresa Fundației pentru Concursuri de Matematică. Răsfoisem broșura cu vila Bertramka, unde se desfășurase competiția. Aveam de gând să merg acolo mâine sau poimâine. Apoi mai era caseta din Sendai, pe care înregistrasem conversația mea cu domnișoara Fumiko Sugimoto, și, desigur, însemnările de pe dischetă legate de parfumuri.

Mă așezasem pe marginea patului, răsfoindu-mi carnețelul cu notițe la lumina slabă a veiozei. Le citisem de atâtea ori, că aproape le știam pe de rost. „Picuri de apă izvorând din crăpăturile stâncilor. Aerul jilav al peșterii.” „Bibliotecă bine ferecată în lumina prăfoasă.” „Lac în zori, de-abia poleit cu o pojghiță fină de gheață.” „Părul unui defunct unduind într-o buclă largă.” „Străveche catifea decolorată, încă molatică la pipăit...”

M-am uitat la Podul Carol. Piatra cubică de pe el era înnegrită și roasă de vreme. Să fi pășit Hiroyuki pe una din aceste dale? Numai la asta îmi stătea gândul de când

ajunsesem la Praga – poate că Hiroyuki atinsese cutare și cutare clanță... probabil că Rooky privise porumbeii din nu știu ce piață pe când își bea cafeaua la o terasă... Să fi auzit și el scrâșnetul frânelor tramvaiului ce lua curba pe stradă?

Am pășit pe podul pe care acum șaisprezece ani trecuse un Hiroyuki pe care încă nu apucasem să-l cunosc, dar pe care acum îl pierdusem. Uimitor cum de podul acela își continua existența imuabilă, în vreme ce Rooky nu mai era.

Un bătrân înfofolit într-o haină groasă, cu o pungă mototolită de hârtie în mână, a trecut pe lângă mine. Sprijinită de balustradă, o femeie între două vârste arunca firimituri păsărilor de pe râu. Poate suferea de o boală de rinichi, fiindcă picioarele umflate i se revărsau din balerini.

Mai mult ca sigur că nimeni nu se gândise la cei ce traversaseră podul cândva într-un du-te-vino permanent, dintr-o parte într-alta.

Razele soarelui de dimineată cădeau pe turnul de la intrarea pe pod. Cineva se uita la mine de la o fereastră a foisorului. Simțindu-mă privită, am încercat să-mi dau seama cine ar putea fi, dar silueta dispăruse.

Parcă semăna cu Hiroyuki la șaisprezece ani – deși la vârsta aceea nu-l cunoșteam încă. Hm... sau poate că soarele acela matinal îmi juca feste. Nu era nimeni în turn. Singurele care mă priveau erau cele treizeci de statui de sfinți care străjuiau podul.

— Văd că ați plantat orhidee și aici în seră, am zis. El a dat din cap aprobator.

— Ce gust are o orhidee? am continuat eu.

— Știu și eu?

Și-a lăsat privirea să lunece prin întuneric și a căzut o clipă pe gânduri. De fiecare dată când îl întrebam ceva reflecta o vreme asupra răspunsului. Pesemne că așa-i stătea în fire.

La început am crezut că îl întrebasem ceva ce-l pusese în încurcătură, dar curând m-am obișnuit cu felul lui de a fi. Cuvintele sale mi-au ajuns cu greu la urechi din fundul peșterii prost luminate.

— Probabil sunt amare. Sau poate fade. Totuși, nu cred că ar avea un gust dezagreabil.

— De ce credeți asta?

— Niște flori atât de frumoase nu le-ar putea face rău oamenilor.

— Aveți dreptate.

Stăteam la masă, unul în fața celuiilalt, și beam ceai. Totul era la fel ca ieri – gesturile lui, textura umedă a pereților grotei, ceaiul cald. O clipă mi-a trecut prin minte că, de fapt, nici nu plecasem din peșteră, ci rămăsesem tot timpul aici.

Fără să bag de seamă, păunii se adunaseră în jurul nostru. Unii se ascundeau în clarobscur, alții își întindeau gâturile pe sub masă. Din cauza lu-minii lămpii, gâtul și burta le erau de un albastru atât de intens, că-ți era teamă să-i privești. Poate că aceeași nuanță azurie izvora și din Izvorul memoriei.

— Ciudat! am spus.

Paznicul și-a pus mâinile pe genunchi, așteptându-mă nemișcat să-mi duc mai departe ideea.

— Azi-dimineată am venit până aici prin gră-dina din spatele mănăstirii, dar m-am rătăcit. Eram sigură că ținusem minte drumul, numai că... În fine, Jeniak, ghidul meu, m-a însoțit și... iată-mă din nou aici.

— Foarte bine.

— Există mai multe poteci care coboară prin pădure?

— Păi... nu prea știu. Ies din peșteră doar ca să le dau drumul păunilor în seră.

Îi arătasem ghidului meu mănăstirea pe harta împrumutată de la proprietăreasa hotelului și gesticulasem

cum mă pricepusem mai bine, dându-i de înțeles că voiam să mai văd o dată peștera. Jeniak înțelesese imediat și mă dusesse direct la potecă. Apoi, ca să-mi lase suficient timp, îmi făcuse semn că mă va aștepta în parcare. Deși îl invitase să vină cu mine, mă refuzase politicos.

De cum am pus piciorul pe drumeag, am început să caut mirosul. Da, revenise! Când m-am întors, Jeniak dispăruse.

— Cum e să fii paznicul păunilor?

Aseară, pe patul de hotel, îmi veniseră în minte o sumedenie de întrebări despre paznic, păuni și peșteră, însă acum, probabil din cauză că nu apucasem să dorm prea mult, nu mai știam ce să-i zic și l-am întrebat tot felul de aiureli. Nu cred că îmi doream cu adevărat să aflu răspunsul, ci simțeam nevoia să stau cât mai mult acolo, să pot mirosi parfumul din grotă.

— Nu-i cine știe ce. Le dau de mâncare, le pun apă, le îngrijesc penajul sau le construiesc cuiburi.

Cam atât.

Era prima oară când vedeam păuni de aproape. Aveau picioare subțiri, cu încheieturile cam rigide, gheare bine dezvoltate, cu care se prindeau cu ușurință de pietre. Femelele aveau pene maronii și erau mai urâtele ca masculii, în schimb, nu le lipsea de pe cap moțul în formă de evantai. Ochii, mereu vigilenți, li se mișcau odată cu gușile albastre, de parcă tot timpul ar fi urmărit ceva. Când coada li se freca de stâncă, pe jos rămâneau pene pline de stropi de apă.

În prezența lor, parfumul era atât de puternic, încât mi-am dus de câteva ori mâna la geantă, temându-mă ca nu cumva capacul sticlutei să se fi deschis.

Un păun a chirăit. Paznicul s-a uitat la el fără nici o urmă de reproș. Pasărea a tăcut numaidecât.

— Ce mănâncă?

— În general, fructe. Se găsesc câte vrei în seră.

— Își pot desface coada aici, înăuntru?

— Bineînțeles.

— Mi-ar plăcea să-i văd...

— Nu și-o țin deschisă mult timp. Și-o desfac cu semeție, dar, când dau cu ochii de propriile picioare, sunt așa de uimiți de urâtenia lor, că și-o strâng imediat.

Într-adevăr, picioarele le arătau ca niște vreascuri, prea fragile să susțină mândrețe de coadă.

— Odată, cineva mi-a spus că păunul este mesagerul zeului memoriei, am spus.

— Așa-i.

Paznicul a mângâiat gâtul unui păun care venise lângă noi. Când s-a mișcat, haina neagră i s-a învolburat, făcând întunericul să vibreze. Freamătul acela mi-a adus în nări un iz de cristale.

Sticlele înghesuite pe rafturi păreau lăptoase în lumina lămpii. Era o nuanță atât de catifelată, încât mi-a venit să le iau în mână și să le pipăi.

— V-am povestit de atelierul de parfumuri, nu?

Paznicul a încuviințat.

De fapt, nu știu dacă într-adevăr dăduse din cap, dar așa mi s-a părut. Nu avea un contur, o linie vizibilă care să-l separe de întunericul din jur. Nu izbuteam să-mi întrebuițez cele cinci simțuri în ceea ce-l privește.

— Rooky era capabil să creeze un parfum-amintire, pe care orice păun l-ar fi putut lua și duce mai departe zeului său.

În serile în care Reiko era plecată, ne furișam adesea în laborator și ne jucam de-a ghicit parfu-murile. Stingeam toate luminile, mai puțin lampa cu halogen de pe masă. Așa vedeam mai bine cum se cerneau de pe balcon razele lunii.

— Începem cu asta.

Rooky a întins mâna după un flacon și a turnat o picătură din el pe hârtia-tester.

— la să vedem dacă știi...

Purta un halat alb, care îi venea foarte bine. Îl spăla cu mare atenție, să nu rămână vreun miros impregnat în el. Ar fi trebuit să arate mai uzat, însă îi dădea un aer încă și mai inteligent.

Mi-am dus testerul la nas. Încercam să-l imit, însă, oricât m-aș fi chinuit, nu izbuteam să țin cu aceeași dexteritate ca a lui fâșia aceea subțire de hârtie. O prindeam ba de vârf, ba o strângeam prea tare. În schimb, degetele lui mânuiau cu mare pricepere orice lucru din instrumentarul unui parfumier.

— Nu-mi dai nici un indiciu?

— Deja? Încearcă fără indicii.

Am căzut pe gânduri. M-am concentrat asupra nasului, dar mi se părea mai important să mă uit în sus, la chipul lui, decât să ghicesc parfumul. Hiroyuki mă scruta cu privirea.

— Jojoba?

— Nu. Dar măcar ți-ai dat seama că-i un parfum natural.

— Mușchi de pădure?

— Nu. Este al patrulea miros pe care ți l-am sugerat săptămâna trecută.

— Crezi că mai știu?!

Rooky nu voia să-mi zică. Pe buze îi plutea un zâmbet poznaș.

Atelierul era destul de micuț. Cea mai mare parte a spațiului o ocupau instrumentele de lucru. Pentru noi nu prea mai rămânea mult loc. Corpurile ni se atingeau, dar ne vedeam mai departe de joc. Răsufălăm atât de aproape unul de altul, că singurul lucru care se auzea în încăpere era propria noastră respirație. Mi se părea că trupurile erau mai strâns lipite unul de altul decât atunci când ne îmbrățișam în pat.

— Nu mai da răspunsuri la întâmplare. Trebuia să cauți să-ți amintești parfumul pe care l-ai mirosit data trecută.

— Cum să-mi aduc aminte ceva ce am uitat? A, stai! Cred că știu! E rășina unui copac, nu?

— Nu. E mosc.

Până la urmă, Rooky se resemnase și îmi spusese răspunsul. Îmi plăcea la nebunie expresia de ezitare de pe chipul său când făcea asta, deși era limpede că nu voia să fi fost el cel care deconspira totul.

— Mai spune-mi o dată, ce era moscul?

— E un parfum extras dintr-o glandă din burta cerbului moscat. Vezi să nu te dai de gol față de Reiko, pentru că-i foarte scump.

Nu pricepusem până atunci că, de fapt, în adâncul sufletului, Rooky se temea de răspunsurile corecte din cauza zecilor de concursuri de matematică la care participase. Iar eu greșeam intenționat, numai ca să-i văd ezitarea de pe chip.

— A doua întrebare...

Am pus testerul cu mosc pe suport și ne-am continuat jocul.

— Ceai verde?

— Nu, lemn de santal. Următorul!

— Coriandru...!

— Pe-aproape! E datura. Adică o specie de zorea. Mai departe!

— De data asta știu! Bergamotă!

— Ești din ce în ce mai departe. E chihlimbar.

Am râs. Deși nu mai era nimeni în cameră de care să ne rușinăm, am râs încetisor, cu obrazii lipiți unul de altul, înconjurați de flacoanele de parfum' din sticlă maro, care le ferea de razele soarelui. Recipientele erau atât de mici, că le puteai ține în căușul palmei. Pe etichete scria numele parfumului și data la care fusese extras. Aveau curburi

molatice și capace cu filet rotund ca o ciupercă. Și peste tot în jurul nostru erau numai astfel de sticlute, distribuite la distanță egală, minuțios calculată. Nici una nu avea eticheta strâmbă, nici una nu stătea prea în față sau prea în spate. Toate erau în perfectă rânduială, exact așa cum le așezase Rooky.

Hiroyuki știa să se ducă direct la sticluța dorită, fără cea mai mică ezitare. O prindea cu mâna stângă și—i deșuruba capacul cu dreapta. Sticla scrâșnea puțin. Îmi plăcea să cred că, de fapt, degetele lui scosesea acel sunet. Apoi lua un tester din mănunchiul așezat în paharul Berzelius și-l ducea în dreptul ochilor. Punea o picătură cu pipeta, după care se grăbea să înșurubeze capacul, ca nu cumva să se evapore parfumul.

Neobosite, mâinile sale teșeau în aer o broderie. Nu se încurcau niciodată. Când nu mai avea nevoie de flacon, îl puneă imediat la locul lui pe raft, apoi absorbea cu toată ființa picăturile de pe tester, pe care îl înclina într-o parte, îl apropia sau îndepărta de nas, în căutarea notei dominante.

Lumina slabă a lămpii cu halogen se reflecta în sticlute, proiectându-i pe piele o nuanță maronie. Se făcuse răcoare în încăpere. Conturul nasului lui Rooky era parcă și mai atrăgător. Sticlele, frumoase și suple, vegheau laboratorul ca niște paznici credincioși.

— Ce-i, s-a întâmplat ceva? a făcut Rooky.

— Nu, doar mă uitam la tine.

— Și ultima întrebare...

— A! Castoreum¹⁶.

În sfârșit o nimerisem, deși cam târzior.

— Cred că mâine o să plouă.

— De unde știi?

¹⁶ *Secreție glandulară recoltată de la castor, folosită în industria parfumeriei.*

— Miroase a ploaie.

Am făcut dragoste pe podeaua laboratorului. Ne-am iubit în tăcere, să nu tulburăm liniștea sticlelor de parfum.

Un păun a țipăt. M-am întors, dar nu mi-am dat seama care dintre ei fusese. Paznicul stătea, ca de obicei, la masă, în fața mea.

— Am fost aici în tot acest răstimp? „Ce întrebare tâmpită!”, mi-am zis.

— Da, a răspuns paznicul și a turnat ceai în cești. Clipocitul lichidului fierbinte mi-a indus o stare de liniște.

— Ciudat, parcă am simțit miros de castoreum. Se făcea că Rooky mă luase pe după umeri să mă așeze pe podea. Pe masă erau un cântar electronic, niște vase Berzelius, câteva baghete de sticlă, niște vase cu alcool distilat și multe, foarte multe flacoane cu parfum. Parcă mai simt și acum în palmă atingerea testerului.

Am întins mâna, strângând și descleștând pumnul.

— E în regulă. O să te obișnuiești, a zis el.

— Cred c-ai obosit tot așteptându-mă.

Jeniak își lega șireturile tenișilor.

— Ți-am spus să mergem împreună. Vezi tu, nu prea știi să-ți explic cum e acolo, în peșteră.

Tânărul mi-a pus mâna pe umăr, de parcă voia să mă îmbărbăteze.

— Oare cât să fi stat înăuntru? Bănuiesc că destul de mult. Dar să știi că n-am uitat de tine. Te-ai plictisit?

Jeniak mi-a arătat cu degetul cutia neagră de pe treptele fântânii.

— Akorat, akorat¹⁷, a spus el de mai multe ori.

¹⁷ *Exact, exact (în lb. cehă, în original).*

Mi-am dat seama că era cutia care stătuse mereu în spatele dubitei – pesemne un instrument muzical. Jeniak a descuiat încuietoarea și deschis capacul. Era un violoncel.

— Ia te uită, un violoncel. E un violoncel, nu?

Mă repetam fără să vreau. Mă zăpăcisem pentru că îmi venise în minte CV-ul de angajare al lui Hiroyuki. La abilități scrisese instrumente cu coarde, „în școala primară a cântat la violoncel în orchestra de copii a cartierului.”

În loc să-mi răspundă, Jeniak a scos violoncelul și a luat arcușul cu un gest tandru, de parcă voia să-l îmbrățișeze.

Nu sunt mare specialistă, dar mi-am dat seama că instrumentul era destul de banal – zgâriat pe alocuri, cu vopseaua cojită și cu bățul de sprijin strâmb.

Jeniak și-a așezat degetele mâinii stângi pe corzi și a tras de arcuș. O muzică neașteptat de densă s-a răspândit în aer, însă nici unul dintre turiștii din parcare nu s-a întors spre noi.

Ce melodie era? O mai auzisem undeva. La fiecare sunet, Jeniak își schimba poziția degetelor pe strune. Uneori luau forma unui cârlig, alteori se răsfireau pe gâtul instrumentului sau tremurau într-un vibrato. Timbrul molatic, venit parcă din străfundurile pământului, nu străpungea depărtările, ci se revărsa în valuri la picioarele mele.

Arcușul sălta în mișcări scurte și rapide sau aluneca lin pe corzi, dând naștere unei alte și alte bucăți muzicale înainte ca reverberația celei de dinainte să se fi stins. Jeniak se uita în jos, dar nu fiindcă încerca să fie atent la poziția degetelor, ci pentru că voia să se concentreze asupra sunetelor care-i ieșeau. Se lăsase noaptea, iar el strângea violoncelul între picioare, cu capul aplecat spre umărul stâng, cu degetele lipite de corzi.

„Un menuet de Beethoven!” am șoptit, fără să rostesc cuvintele cu glas tare. O clipă mi-am închipuit că nu violoncelul, ci eu eram cea îmbrățișată. M-am lăsat în voia

muzicii, ascultând atent fiecare notă. Și, dintr-odată, toată grijile mi s-au risipit.

Arcușul s-a oprit, strunele au rămas tăcute, și ultimele acorduri ale menuetului s-au stins. Am aplaudat. Jeniak s-a fâstâcit și s-a făcut roșu ca sfecla.

— Mulțumesc.

— Neni zac¹⁸.

Parcă nu mai făceam diferența dintre vocea lui și timbrul violoncelului.

Pe când Jeniak își puneă la loc violoncelul, în minte mi-au venit cuvintele de pe dischetă: „Stră-veche catifea decolorată, încă molatică la pipăit.”

Am întins mâna să ating stofa cu care era căptușită cutia violoncelului. Era din catifea.

13

„Probă... Probă... 30 aprilie, ora 15:30. Interviu cu domnișoara Fumiko Sugimoto, în prezent, doamna Fumiko Kurita. Salonul Hotelului Sendai Piaza.”

Caseta pornise. Au urmat câteva clipe de tăcere, deși în salon era destul de multă gălăgie. În sfârșit, ni s-au adus cafelele. Am auzit cum o întrebam pe interlocutoarea mea dacă vrea lapte.

— Tot timpul am trăit cu impresia că v-ați dedicat studiului matematicii într-o universitate sau într-un loc similar. Erați capabilă să rezolvați cu lejeritate probleme care îl puneau în dificultate chiar și pe un profesor universitar. Nu degeaba ați fost aleasă să reprezentați Japonia.

¹⁸ Pentru puțin (în lb. cehă, în original).

— O, nu, concursurile de matematică erau mai mult o joacă. E nevoie de îndrăzneală să nu te lași intimidat de ce-i în jurul tău și de curaj să emiți rapid judecăți. Acestea sunt mult mai de folos decât cunoștințele teoretice de matematică. Sarcina acestei științe este să cerceteze amănunțit cât de corect este un lucru despre care nu se știe încă dacă este sau nu corect. În schimb, la concursuri se oferă întotdeauna răspunsul adecvat.

— La facultate n-ați continuat cu matematica?

— Nu, am urmat arhitectura. Acum mă dedic creșterii copiilor. Și Hiroyuki a apucat-o pe alt drum. În locul matematicii a ales parfumurile.

— Îmi puteți promite că nu veți face publică această discuție?

— Desigur. Înregistrez pentru că îmi lipsește încrederea... Mi-e teamă să nu-mi scape vreun cuvânt important, oricât de banal ar părea la prima vedere. Dacă totuși nu vă simțiți în largul dumneavoastră, pot opri caseta.

— Nu, este în regulă. Să continuăm...

— Mulțumesc. Și chiar n-ați aflat ce s-a întâmplat?

— Nu, până s-o aud din gura dumneavoastră.

— Ați mai ținut legătura?

— În cei cincisprezece ani care s-au scurs de la concursul din Praga nu l-am mai văzut niciodată pe Rooky. Aceea a fost singura noastră întâlnire. Nu știam că a ajuns parfumier.

— Așa îi spuneți, Rooky?

— Da, cred că este o poreclă care i se potrivește. Chipeș, debordând de tinerețe, și atât de inteligent, că până și lui îi era frică de propria minte.

— Mă tem că nu prea am ce să vă povestesc. Am stat cu Rooky mai puțin de o lună și cea mai mare parte a timpului ne-am petrecut-o rezolvând probleme de matematică.

L-am întâlnit pe 8 martie 1981, în sala unde se desfășura cea de-a doua probă națională de calificare pentru Concursul European de Matematică. S-a nimerit să stăm unul lângă altul. I-am împrumutat ceva de scris și așa am început să vorbim. Își uitase penarul. I-am împrumutat un creion și o riglă, pentru că aveam câte două, și am tăiat cu foarfecă radiera în jumătate. Mi-a spus că dinadins își lăsase acasă ustensilele de scris. Zicea că, dacă într-o zi apuca sa facă o greșeală, cât de mică, nu mai avea de ce să-și facă probleme după aceea. Lucrurile se aranjau de la sine, fiindcă sunt slabe șansele ca greșelile să se țină lanț într-o singură zi. La început am crezut că era strategia lui de a obține un punctaj bun la calificări. Dar mă înșelam. „Greșeala” la care se referea avea un sens religios. Mi-a spus că pregătea în fiecare zi o greșeală – „o greșeală dinainte plănuită”, cum o numea el –, în speranța că ziua va decurge firesc, fără hopuri, și că zeii n-o să mai aibă chef să se amestece în viața lui. Asta, desigur, n-avea nici o legătură cu probele de concurs.

După ce am trecut examenul și m-am calificat în ultima etapă, primul lucru pe care l-am făcut a fost să-l caut. Cred că mă cam îndrăgostisem de el.

Chiar m-am întrebat cum de la vârsta aceea pu-team să mă îndrăgostesc atât de fulgerător. Ciudat! Am schimbat doar câteva cuvinte pe tema „greșelii dinainte plănuite” și iată-mă căzută în mrejele lui.

Desigur, înțeleg că dumneavoastră sperați să vă povestesc despre Rooky, dar, sinceră să fiu, în acești cincisprezece ani amintirile cele mai vii nu sunt legate nici de întâmplările la care am luat parte împreună, nici de felul în care arăta, ci de sentimentele mele față de el. Acestea mi-au rămas adânc gravate pe pereții memoriei, și, dacă ar fi să vă vorbesc despre el, n-aș putea decât să urmăresc formele ce prind contur pe acei pereți.

L-am întrebat ce greșeală avea de gând să comită în ziua aceea. Mi-a răspuns că n-o să-și mai scrie numele pe foaia de concurs. Era foarte mirat cum de nu-i venise ideea mai demult — era cea mai la îndemână și mai eficientă gafă. Apoi a râs.

Mi-am făcut griji ca nu cumva să fie descalificat. Dacă nu ar fi luat examenul, nu l-aș mai fi văzut niciodată – ceea ce pentru mine ar fi fost de-a dreptul insuportabil. Mi-era teamă ca mica eroare pe care o pusese la cale să nu se întoarcă și împotriva mea.

M-am frământat de pomană. A luat punctajul maxim. Nu i-au invalidat răspunsurile – de altfel, geniale – doar pentru că uitase să se semneze pe foaia de concurs. În universul său matematic, aceasta nu fusese de fapt o greșeală, ci o mică omisiune.

Mama lui? Da, am cunoscut-o. A venit cu el la Praga. Ce să vă zic despre ea? Se vedea de la o poștă că era din cale-afară de mândră de fiul ei. Purta haine scumpe, viu colorate și pantofi cu toc. Era impunătoare.

Nu prea m-a avut la inimă. Nu cred că știa de Rooky și de mine – pentru că avuseserăm grijă să ne ferim de ochii curioșilor –, dar nu i-a plăcut deloc că reporterii îmi dădeau mereu târcoale, fiind singura fată din echipă.

În prima noastră seară la Praga, la recepția organizată în cinstea noastră, mama lui Rooky mi-a împrumutat ceva de îmbrăcat, o rochie cu volane vapoase, fără mâneci, galbenă, cu frezii pe ea. Chiar ea mi-a închis-o la spate, iar după petrecere, când m-a ajutat s-o dezbrac, a observat că lipseau doi nasturi.

Se poate să-mi fi căzut în timpul recepției, dar pe moment îmi intrase în cap ideea că voise cu tot dinadinsul să-mi facă mie în ciudă. Da, știu, e o prostie. Nu mă judecați prea aspru. Aveam doar șaptesprezece ani...

Înainte de plecarea în Praga, în primele zile din vacanța de vară, am fost o săptămână într-o tabără de studiu. Ne-am cazat în Karuizawa, într-o vilă de munte, care aparținea firmei de calculatoare care ne sponsoriza concursul. Cât era ziua de lungă stăteam și rezolvam probleme la matematică. Dimineața, la nouă, dădeam un mic test, apoi aveam ore cu un profesor universitar. După-amiaza rezolvam subiectele date în anii anteriori la concursurile europene, aveam pregătire în particular, iar seara ne dedicam studiului individual.

Eram cu totul cinci și, evident, ne-am împrietenit. Rooky era mereu în centrul atenției. Atrăgea imediat toate privirile, indiferent dacă grupul nostru ar fi fost de cinci sau de cinci sute de persoane. Asta se datora, firește, talentului său la matematică, dar și unei aureole aparte pe care o au numai cei aleși. Era ca și cum se pogora din cer o rază, iar tu te apropiai, atras de căldura și strălucirea ei.

Singurul lucru care mă nedumerea era expresia ce i se așternea pe chip când dădea răspunsul la o problemă dificilă. Parcă își cerea scuze. Nu era nici modestie, nici răceală, ci un sentiment de vinovăție. Tocmai acest dezinteres i-a atras simpatia profesorilor și a colegilor. Mă gândesc că, de fapt, mama lui îi devorase toată încrederea în sine.

De fiecare dată când îl vedeam reacționând astfel, îi șopteam în gând: „Capul sus! Te implor, nu-ți mai freca mâinile murdare de cretă pe pantaloni. Rezolvarea ta e absolut excepțională!”

Scria niște ecuații formidabile. Până și cele mai banale teoreme sau simboluri matematice se metamorfozau spectaculos sub atingerea degetelor sale. Era același proces care prefăcea într-o sonată o suită de acorduri de pian, sau care transforma trupul unei balerine în lebădă prin numai

câteva mișcări grațioase. Fie că-i contemplam ecuațiile, fie că stăteam cu el, pentru mine nu era nici o diferență.

În orele de studiu individual ne strecuram adesea afară din vilă, ca să explorăm împrejurimile. Uneori mâneam șerbet pe terasa Hotelului Manpei, intram pe furiș în căbănuțele cu storuri trase, care păreau nelocuite, sau ne urcam în bărci pe jumătate putrezite.

Odată mi-a dat o mână de ajutor cu un libret. Trebuia să scriu o scenetă în timpul vacanței de vară și s-o prezint la concursul de teatru din toamnă. A citit cu intonație fiecare rol din libret.

Cât eram doar noi doi, nu discutam niciodată de matematică. Despre ce vorbeam? Chiar nu-mi mai amintesc. Nu-i țin minte decât profilul.

Și îmi mai aduc aminte de o clădire impunătoare, în stil occidental, abandonată de ani buni, care servise cândva drept sală de bal pentru bogătași. Așezați sub unul dintre porticurile ei, ne-am sărutat. Apoi am găsit sub fustă trupul strivit al unei cicade.

— Ce cruzime din partea mea să-i povestesc toate acestea iubitei lui Rooky!

— Nu vă faceți probleme. Vreau să aflu cât mai multe despre trecutul său.

— Probabil că unele lucruri le știați deja de la el.

— Ba nu știam nimic. Habar n-aveam că fusese atât de bun la matematică.

Un chelner a venit să ne mai toarne o ceașcă de cafea. S-a auzit un râs de femeie. Un anunț la difuzor. Foșnetul servetelelului împăturit de Fumiko.

— Dar... a început ea.

Caseta s-a întrerupt. Am întors-o pe partea cealaltă și i-am dat din nou drumul.

— De ce-ați venit să mă vedeți? Doar pentru că am participat la același concurs?

— Am citit un articol într-un ziar. V-ați înscris la clubul de teatru al liceului?

— Da.

— În CV-ul de angajare, Rooky a scris că a urmat cursuri de actorie la o universitate din America, că apoi a fost consilier la clubul de teatru al unui liceu cu care a câștigat trei ani la rând concursul național de arte dramatice.

— Unde vreți să ajungeți?

— Totu-i un fals.

— De ce să fi mințit?

— Nu știu. Cert este că amintirea dumneavoastră l-a urmărit în timp ce-și scria CV-ul.

— Praga... haideți să vorbim despre Praga. Acolo a avut loc un mic incident despre care s-a făcut oarecare vâlvă. De fapt, nu ni s-au dat prea multe explicații. Oficial, ni s-a spus că Rooky s-a retras din competiție.

Concursul s-a desfășurat pe parcursul a două zile la vila Bertramka. Echipa noastră a fost cazată acolo pentru că n-avea bani de hotel.

În prima zi, eram cu toții destul de demoralizați după ce am terminat cel de-al treilea exercițiu din prima secțiune. Șeful grupului a fost de-a dreptul șocat de nivelul ridicat al concursului – lucru pe care nu-l anticipase. Nu ni s-au pus întrebări de calcul diferențial sau integral, matrice sau șiruri, așa cum fuseserăm obișnuiți la celelalte examene de matematică, ci a trebuit să rezolvăm probleme de geometrie și de teoria mulțimilor, cu care nu ne mai confruntaserăm până atunci.

Rooky a fost singura excepție. Rezolvase prima și a doua problemă în întregime, iar la a treia, deși demonstrația fusese incompletă, bănuia că o să obțină șase din opt puncte. În ritmul acesta am fi reușit să revenim în primele cincisprezece din cele douăzeci și patru de țări calificate, deși, inițial, obiectivul nostru fusese să ne clasăm în primele

zece. Bineînțeles, Rooky avea mari șanse la podium. Numai că, în timpul pauzei de prânz de a doua zi, unul dintre concurenții maghiari a început să țipe din senin și și-a aruncat ceașca de cafea, zicând că-i fusese pusă otravă.

Vremea era frumoasă și toată lumea se adunase în grădină, la bufetul suedez. Cafeaua se răsturnase în iarbă și ceașca se spărsese. Concurenții, colegii, organizatorii, însoțitorii au făcut cu toții roată în jurul lui, vociferând și dându-și cu părerea. Unii, mai fricoși, au izbucnit în lacrimi sau și-au băgat degetele pe gât, alții și-au vărsat nervii pe bucătari. Era un haos general. Toată lumea parcă înnebunise. Din sala de concurs se auzeau încontinuu acordurile Simfoniei nr. 38 de Mozart. Până la urmă, probele au fost întrerupte, și concursul amânat pentru a doua zi. Ne-au strâns pe toți într-o cameră, unde am fost lăsați să așteptăm, fără să ni se dea nici o explicație.

Concurentul maghiar a fost dus la spital. Mi se pare că a venit și poliția. Circulau tot felul de zvonuri. Care dintre țări ar fi avut de profitat de pe urma incidentului? Urmau să modifice subiectele de concurs? Care ar fi fost clasamentul dacă s-ar fi anulat definitiv competiția? Unii concurenți erau din cale-afară de agitați.

În schimb, Rooky era neschimbat. M-a înghiontit, dându-mi să înțeleg că am putea lucra la libret în tot acest răstimp. Am început să scriem scena II din actul III, pe spatele foilor de concurs.

Concurentul ungur s-a întors de la spital. Nu i se găsisese nimic. Vomitase imediat ce simțise băutura cu gust ciudat, prin urmare nu apucase să ingereze nici o substanță. Nu s-a detectat otravă pe fundul ceștii, ci doar niște urme de detergent de vase.

Pesemne ceașca nu fusese clătită. În cele din urmă, toți au ajuns la aceeași concluzie – doamna de la bucătărie nu spălase bine vasele.

Numai că, a doua zi, Rooky a plecat pe neașteptate în Japonia. Nu-și luase la revedere nici măcar de la mine. Scena II din actul III a rămas neterminată.

Se zvonea că Rooky îi mărturisise șefului delegației japoneze că el turnase detergent în cana de cafea. Nu făcuse față presiunii concursului, fiindcă era prima sa participare la o competiție internațională și nivelul era foarte ridicat.

Dumneavoastră l-ați fi crezut? Mie mi s-a părut cusut cu ață albă. Cum ar putea cineva care se rușinează când dă răspunsul corect să își dorească să câștige competiția cu orice preț, eliminând un concurent într-un asemenea mod?

Tot ce știu e că, după plecarea sa, am fost îngrozitor de tristă. Șeful delegației ne-a spus celor rămași în competiție să căutăm să nu mai agităm spiritele, să ne ferim de comentarii, indiferent ce ne-ar întreba participanții din celelalte țări și să ne concentrăm pe subiectele de concurs. Oficial, Hiroyuki se întorsese în Japonia din cauza unor probleme de sănătate.

Concursul a fost câștigat de Rusia. Concurentul maghiar despre care v-am vorbit a luat medalia de aur, obținând cel mai bun punctaj.

Uneori mi-am pus întrebarea dacă nu cumva și aceasta fusese una dintre „greșelile dinainte plă-nuite” de care îmi vorbise Rooky. Oare de ce se temuse de capriciile zeilor? Rooky era un geniu. Era imposibil să nu se fi gândit că zeii îl înzestraseră cu harul pentru matematică tocmai dintr-un capriciu de moment – mă tem că, de altfel, singurul lor capriciu față de el.

— Ați mai luat legătura cu Rooky după ce v-ați întors de la Praga?

— Nu.

— De ce nu?

— Nu-i știam adresa. Am dat telefon la Societatea de Promovare a Științelor Exacte din Japonia, dar nu mi-au

dat-o, poate pentru că erau cu nervii întinși la maximum din cauza incidentului din Praga. Am sunat și la liceu, dar se lăsase de școală. Nu cred că mai puteam face altceva. Am așteptat să-mi telefoneze el. Îmi ciuleam urechile de fiecare dată când suna telefonul. Deschideam de zeci de ori pe zi clapeta cutiei de scrisori, doar-doar voi găsi ceva. Eforturile nu mi-au fost niciodată răsplătite.

— Ce s-a întâmplat după aceea?

— Am obosit de așteptat. După un timp am început să-mi spun că poate într-adevăr pusese detergent de vase în cană, și că acum îi era rușine să dea ochii cu mine. Și am încercat să-l uit tot repetându-mi această mantră.

Cea mai frumoasă amintire din Praga a fost cea când am patinat împreună. Am ieșit pe ascuns din vilă și ne-am urcat într-un taxi. El i-a dat adresa șoferului în cehă. Îmi zicea că, indiferent unde s-ar duce, în primul rând învăța cum se zice „patinoar” în limba respectivă.

Și ce bine patina! Nu-mi puteam lua ochii de la el. Sunt născută în nordul Japoniei și chiar știu să patinez, dar nu mă puteam compara cu el!

Patinoarul era mare și înțesat de lume – copii de la cursul de patinaj artistic, jucători de hochei care se antrenau, cupluri de îndrăgostiți, familii și... noi, care încercam să ne strecurăm printre ei.

Părul ne flutura în vânt, și pulberea fină de gheață ne sărea de sub botine. Câteodată, lamele patinelor noastre se ciocneau, scoțând un clinchet cristalin. Îl țineam de mână, dar, pentru că patinam cu viteză mare, aveam senzația că palmele o să ne alunece, așa că i-am strâns de câteva ori mâna cu toată puterea. Desenele pe care le lăsase pe gheață cu lamele patinelor erau la fel de frumoase ca ecuațiile pe care le scria.

Mi-am dorit ca timpul să stea în loc. Nu era o dorință neobișnuită, însă în ultima vreme mi-am dat seama că în

viață n-ai parte de atât de multe momente în care gândul acesta să ți se formeze firesc în minte.

Ii simțeam respirația grea la baza urechii. Era atât de aproape, că aș fi putut să-l iau în brațe și să-l strâng la piept.

La un moment dat, mâinile ni s-au desprins. Am tresărit și am dat să-l apuc, dar nu am prins decât aerul. El a sărit, rotindu-se de două ori în aer ca o sfârlează, și, înainte să aterizeze lin, a descris un semicerc, cu piciorul încă ridicat. Era în elementul lui. Părea să fi uitat de concursul de matematică de a doua zi.

Cei din jurul nostru s-au întors spre el, oprindu-se din patinat. Se crease un mic cerc, iar el s-a strecurat înăuntru cu un salt ca de balet, apoi a început să facă piruete din ce în ce mai repede. Își ținea brațele drepte, ridicate deasupra capului și își pusese piciorul în fața celui pe care pivota. Părul i s-a răsfirat în aer ca o parașută. Prindea din ce în ce mai multă viteză. Lama patinei i-a rămas fermă pe gheață, iar el a continuat să se învârtască. Nu-i vedeam expresia de pe chip, dar conturul trupului i se subțiasse până-ntr-atât, că ar fi putut fi luat de vânt.

S-au auzit urale. Copiii de la cursul de patinaj artistic și tinerii în echipament de hochei au înțepenit pe gheață, uitându-se la el. Și aici ajunsese să fie în centrul atenției!

Rooky continua să se rotească. Nu își pierduse din avânt, dimpotrivă, parcă se învârtea tot mai repede și mai repede. Uralele au crescut în intensitate. Toate privirile erau ațintite asupra lui.

Însă eu începusem să mă îngrijorez... Cum ar fi dacă nu se mai oprea din piruetă? S-ar învârti așa, la nesfârșit, dacă nu i-aș da o mână de ajutor? Conturul i se va închețosa până va dispărea cu totul? Gândul aceasta m-a umplut de spaimă. Am simțit transpirația prelingându-mi-se pe șira spinării și inima a prins să-mi bată nebunește. Nu mai

puteam sta locului. Tocmai când am vrut să-l strig, s-a oprit. Curentul de aer iscat de piruetă a încetat și liniștea l-a învăluit. Rooky s-a uitat în jur. Expresia de pe chipul său părea să spună că fusese tot timpul lângă noi, în picioare, fără să facă un efort deosebit. Oamenii au început să aplaude toți deodată. El și-a pus mâna stângă pe piept și a făcut o plecăciune teatrală. Avea o atitudine mândră și impunătoare – total opusă față de felul cum se comporta când rezolva probleme de matematică.

M-am lipit de el și i-am pus capul pe piept. Ce ușurare! Mai aveam puțin și izbucneam în lacrimi. I-am inhalat parfumul. Nu era nici mirosul de deodorant, nici cel pe care îl degajă de obicei un corp. Nu știu cum să vă zic... Era mai mult o reverberație, o dovadă că Rooky era Rooky. Era sentimentul că mă aflu în prezența lui.

Oamenii de la patinoar au crezut pesemne că mă dăduse gata cu pirueta. Dar nu era asta. Mă bucuram sincer că Rooky nu dispăruse. Cine și-ar fi închipuit că doar peste câteva zile temerile mele aveau să se adeverească?!

Tocmai când ieșeam din patinoar, am observat că îmi fusese furat portofelul. Fermoarul borsetei de la gât îmi fusese deschis și portofelul dinăuntru dispăruse. Banii pe care îi avea Rooky nu ne ajungeau de taxi. Am găsit cu greu drumul spre stație, unde ne-am urcat din greșeală într-un autobuz care ne-a dus în direcția opusă. Eram atât de departe de vila Bertramka, încât am fost nevoiți să mergem pe jos ore în șir ca să ajungem înapoi. Se întunecase de-a binelea și eram morți de foame. Toți ne așteptau îngrijorați la intrare. Șeful delegației nu s-a supărat prea tare pe noi, fiindcă știa că mâine urmează o zi grea.

— Țsta să fie micul nostru secret! mi-a șoptit Rooky la ureche, zâmbindu-mi poznaș pe când ne retrăgeam în camerele noastre.

Și mi-am ținut cu strășnicie promisiunea. Până astăzi, când am vorbit cu dumneavoastră.

După ce m-am întors în Japonia, am vrut imediat să-l sun, dar abia atunci am realizat că băgasem în portofel bilețelul pe care-mi scrisese numărul de telefon.

14

Magazinul unde lucra Akira era situat foarte aproape de stația de autobuz de pe drumul național. Era o afacere înfloritoare, plasată într-un spațiu generos, nou-nouț, unde se vindeau de toate: obiecte de zi cu zi, unelte, papetărie, electronice, produse pentru animalele de companie... M-am uitat printre rafturi după Akira, dar nu l-am văzut.

Am început să caut mânușile pe care mi le ceruse mama lui. Trei perechi albe din mătase sută la sută. Nu eram prea lămurită de ce îi trebuiau, așa că mi-a fost destul de greu să dau de colțișorul unde se aflau.

În cele din urmă, le-am găsit într-un ungher al raionului de papetărie, unde se vindeau și diverse diplome, cu etui cu tot, rame de fotografii, panglici festive și trofee. Nu știam că acolo se comercializau și trofee. M-a străfulgerat ideea că, de fapt, mânușile erau pentru Hiroyuki.

Akira era în spate, la punctul de primire a mărfii. Deschidea cutiile de carton cu burghie, chei francize și strunguri, le desfăcea sforile cu care erau legate, le număra și le scria într-un catastif. Reușea să ridice cu ușurință lucruri foarte grele și umbla degajat cu tot felul de obiecte periculoase și ascuțite. Când un alt angajat i se adresa, îi răspundea glumind, cu zâmbetul pe buze, fără să se oprească o clipă din lucru. Șorțul îi era atât de murdar de unsoare, că emblema magazinului aproape că nu se mai vedea, iar cămașa îi era pătată de transpirația care-i șiroia pe spate.

— A, ce-i cu tine aici? mi-a zis Akira, dând cu ochii de mine.

— Mama ta m-a rugat să fac niște cumpărături.

— Ce figură! De ce nu mi-a zis mie?

Și-a șters fața cu colțul șorțului, fără să-i pese că s-ar murdări și mai mult de vaselină.

— Nu mă deranjează. Oricum aveam drum la gară, să-mi iau bilet la shinkansen.

— Pleci?

— Da, m-am hotărât să mă întorc mâine la Tâkyo.

— Aha...

Akira a luat grămada de sfori încâlcite de la picioarele sale, le-a făcut ghem și le-a aruncat într-o cutie goală.

— Am de gând să merg acasă să-mi pun la punct câteva treburi, apoi voi încerca să iau legătura cu domnișoara Fumiko Sugimoto. Și, fie că reușesc sau nu s-o întâlnesc, voi pleca după aceea la Praga.

— Crezi că faci față singură? Vrei să vin cu tine?

— Mulțumesc, dar cred că mă voi descurca. Ai de lucru și trebuie să vezi de mama ta.

— Știu că sună dur, dar asta nu va schimba nimic, indiferent cu cine te-ai întâlni sau unde ai merge.

— Da, știu. Tocmai de asta va fi bine.

M-am uitat la grămada de obiecte de feronerie pe care Akira le pusese unele peste altele, într-un echilibru perfect. Erau noi, fără nici o zgârietură, cu vopseaua încă lucind pe ele.

— Scuză-mă că te-am deranjat în timpul programului.

— Astăzi lucrez în primul schimb și ies din tură la ora trei. Nu vrei să mă aștepți la cafeneaua de peste drum, să mergem împreună acasă? La întoarcere putem trece pe la supermarket să facem cumpărăturile pentru cină.

— Nu mai bine ai profita de timpul ăsta să te vezi cu prietena ta? O să-i pregătesc eu cina mamei tale.

— Pot să mă întâlnesc cu ea și altă dată. Oricum, mama nu mănâncă decât mâncarea făcută de mine.

Hai, nu vrei să ne întoarcem împreună? O să-mi strâng lucrurile într-o clipă, a insistat el, în felul său candid.

Am încuviințat și Akira, fericit, și-a mai șters o dată transpirația pe șorț.

După ce și-a pus mănușile cumpărate de la magazinul lui Akira, doamna Shinozuka ne-a rugat s-o ajutăm la treabă. Când ne-am întors acasă, absolut toate trofee fuseseră înșirate pe verandă, iar ea tocmai scosese crema de lustruit, periile și tot felul de cârpe.

Ne-am așezat pe verandă, și, cu câte un trofeu în brațe, am început să-l frecăm vârtos. Doamna Shinozuka ne dăduse indicații precise, pe care trebuia să le urmăm cu sfințenie. Altfel, dacă ne prindea, o luam iarăși de la capăt.

— De ce facem asta tocmai azi?! Era ultima noastră cină în trei și voiam să gătesc ceva deosebit. O să terminăm târziu, s-a plâns Akira, dar mama lui nu s-a obosit să-i dea atenție.

— Tocmai de-aia. În trei, treaba merge mai repede, a zis și i-a pus în brațe un ditamai trofeul, la care trebuia să pierzi o grămadă de timp ca să-l termini de lustruit.

— Cum merge, Ryoko? Prima dată-i mai greu. Ai grijă să nu-ți scape vreo pată. Să ții trofeul cu mare băgare de seamă. E foarte important, altfel, s-a zis cu el dacă îl zgârii sau îl spargi. Nu mai am cum să-l pun pe Rooky să mai aducă altul în loc. Ai priceput, da? Uite, întâi și-ntâi ștergi praful cu peria, pulverizezi soluție de curățat și freci cu o cârpă de bumbac până se ia murdăria. Apoi cureți fiecare adâncitură a literelor de pe postament cu un bețișor de urechi și strângi fiecare șurub care s-a slăbit. Pui trei centimetri de cremă de lustruit pe o cârpă de nailon și o întinzi fără să te zgârcești pe toată suprafața. La urmă, freci bine cu o cârpă de lână. Să folosești alt bețișor de urechi

pentru șanțurile fine. La final, trebuie să calci panglica festivă, să mai dai o dată cu peria să se ia tot praful și să pui trofeul la locul lui pe raft. Bineînțeles, cât lucrezi, n-ai voie să-ți scoți o clipă mânușile.

Pas cu pas, cam asta aveam de făcut. De fapt, mai erau și alte detalii pe care nu mi le mai amintesc. M-am concentrat să-i fac pe plac.

— A, Ryoko. Ai mare-mare grijă cu acela. E o lucrătură fină și-i foarte fragil. Deci, mai întâi dai cu cârpa de bumbac, apoi cu cea de nailon și după aceea cu cea de lână. Vezi să nu le încurci.

Părea foarte absorbită de ce făcea, dar asta nu a împiedicat-o să fie cu ochii pe mine.

— N-o mai bate atât la cap. Se descurcă foarte bine.

Akira îmi luase apărarea, dar, în ciuda nemulțu-mirii pe care o afișa, degetele îi lucrau neobosit și nu-i ieșea mamei sale din cuvânt. În subconștient știa prea bine că ține în mână obiecte de mare valoare.

Cu cât le lustruiam mai abitir, cu atât trofeelee păreau mai multe. Aveam senzația că n-o să mai isprăvim niciodată. Draperiile erau trase ca să împiedice să intre razele soarelui, iar veranda era învăluită într-o lumină difuză. Podeaua scârțâia îngrozitor de fiecare dată când ne lăsam în genunchi să luăm soluția de curățat sau ne schimbam poziția fiindcă ne amorțiseră picioarele.

Akira povestea despre un film văzut de curând, ponegrea vreun politician sau ne relata despre vreun client ciudat care dăduse pe la magazin. Imediat ce participam la conversație și-mi dădeam cu părerea, doamna Shinozuka se amesteca și ea în vorbă.

— A fost un concurs foarte dur. A avut loc într-o sală de sport unde participanții se confruntau doi câte doi, sub privirile spectatorilor. Scriau răspunsurile pe o tablă mare. Dar asta nu l-a intimidat pe Rooky. A ieșit, bineînțeles, pe

primul loc. Pentru mine a fost și mai simplu, fiindcă nu mai trebuia să-i atrag atenția să-și scrie numele.

Făcea ce făcea, și tot la concursuri se întorcea.

— Da, așa-i, Rooky câștiga orice competiție, i-a cântat în strună Akira, ca să pună punct discuției.

Mănușile pe care le purta doamna Shinozuka nu-i puteau ascunde degetele osoase. Atingea cu atâta atenție trofee, de parcă i-ar fi fost frică de ele.

M-am întrebat dacă în mintea ei Hiroyuki era mort sau viu. Când nu vorbeam, în cameră se auzea doar foșnetul cârpelor cu care frecam trofee. Cu toții ne uitam în jos, la mâini. Mișcările noastre conjugate au dat naștere unui singur ritm. Nu mai existau timpi morți. Trofee, cele șase brațe ale noastre și cele trei cârpe formau un flux continuu. Așezam trofee unul câte unul pe genunchi, strângându-le tare la piept, le dezmiardam cu ambele mâini și apoi le puneam pe marginea verandei.

Făcuserăm o treabă excelentă. După ce ieșeau din mâinile noastre, trofee arătau parcă și mai strălucitoare. Metoda doamnei Shinozuka funcționa.

Era o după-amiază liniștită, în care nu se simțea nici o adiere de vânt. Parcă și păsările din grădină amuțiseră. Draperiile care ținuseră la distanță razele soarelui se încălziseră. Ne transpiraseră mâinile în mănuși. Împresurați din toate părțile de premii și distincții, lustruiam neobosiți trofee, având grijă să nu ne scape nici unul.

— La ce oră ai mâine trenul? s-a interesat Akira.

— Pe la amiază.

— Te conduc la gară. Mâine intru mai târziu în tură.

— Mulțumesc.

— Asta-i Cupa Societății de Matematici Moderne. Nu trebuia să te fi luat atunci cu mine, Akira. Ai făcut pojar. Eram cu inima cât un purice să nu se molipsească și Rooky. L-am chemat imediat pe taică-tu la hotel și am urlat la el să

facă repede ceva să te vindece – o injecție, un supozitor, o perfuzie, orice!

— Îmi pare rău că ți-am dat emoții. Dar, până la urmă, Rooky a ieșit pe primul loc, nu?

— Firește. Uite.

Doamna Shinozuka a ridicat cupa deasupra capului, examinând-o cu băgare de seamă, ca nu cumva să-i fi scăpat vreo pată.

— Mi-ar plăcea să-mi dai un telefon din când în când, mi-a spus Akira.

— Sigur, te sun îndată ce am noutăți.

— Poți să mă suni și dacă n-are legătură cu Hiroyuki.

— Bine, o să-ți telefonez oricum.

Akira a pus o panglică pe masa de călcat în timp ce eu storceam ultima picătură din sticla cu cremă de lustruit.

— La concursul acesta au formulat greșit enunțul problemei. Rooky a fost cel care le-a atras atenția.

Doamna Shinozuka începuse iar să vorbească despre competiții. Se referea la un trofeu înalt și masiv. Sculptura din vârf era atât de fină și de complicată, că am migălit la ea o veșnicie. Uitându-mă cu atenție, am descoperit că simbolurile <x>, Z și J fuseseră combinate între ele. Am turnat din belșug cremă pe ea. Cupa avea o formă aerodinamică, iar postamentul pe care era așezată fusese făcut din marmură veritabilă.

— Da, ai perfectă dreptate, mamă... s-a auzit vocea împăciuitoare a lui Akira.

Am lustruit fiecare literă din numele lui Rooky gravat în marmură. Acum trofeul mi se odihnea cuminte în poală.

Akira s-a apucat de altul. Mama lui era preocupată să examineze cu atenție Cupa Societății de Matematici Moderne. Mai era puțin și apunea soarele.

Încet-încet m-a cuprins senzația stranie că, de fapt, îi curățăm oasele lui Hiroyuki.

— Vă rog, dacă îmi permiteți...

Am așezat-o pe doamna Shinozuka în fața oglinzii.

— Astăzi aș vrea să vă fardez eu.

— Tu? Vai, nici nu știi cât de fericită mă faci... Mi-a acceptat propunerea mai ușor decât aș fi crezut.

— Cu asta te ocupi?

— Nu, nu chiar. Pur și simplu m-am gândit că, dacă vă schimb puțin machiajul, ați fi și mai frumoasă.

I-am pus pelerina pe umeri. Păreau atât de fragili, că s-ar fi sfărâmat dacă aș fi apăsât mai tare.

— Gata, pot începe?

Am îngenuncheat lângă ea, și, uitându-mă în sus, la chipul ei, i-am dat cu o cremă hidratantă.

Arăta mai tânără fără machiaj. Pielea îi era încă fermă, iar ridurile nu-i ieșeau atât de mult în evidență ca atunci când încerca să și le ascundă cu fond de ten.

Așa cum bănuiam, nefardată aducea și mai mult cu Hiroyuki, iar asemănarea era și mai izbitoare dacă îi atingeam pielea. Pupilele negre, forma frunții, conturul bărbiei și, bineînțeles, umbra lăsată de nas pe obraji.

Măsuța de toaletă era ticsită de farduri – o colecție completă ce rivaliza cu sortimentele de la raionul de cosmetice al unui mare magazin. Erau înșirate acolo, în ordinea utilizării, sticlute, cutii de toate formele, tuburi, perii și bureți de machiaj, toate aranjate după un sistem complicat care îmbina cu-loarea, mărimea și întrebuințarea. Spațiul din fața oglinzii era folosit la maximum, la fel ca acela din laboratorul de parfumuri, unde nu se irosise nici un locșor și unde ți-era teamă să atingi ceva, ca să nu strici echilibrul. Dusă pe gânduri, am întins mâna după un fard lichid, în nuanțe pastelate.

— Crezi că ajunge? Nu putem ascunde cumva petele astea? a zis, aruncând o privire în oglindă.

— Eu nu văd nici o pată. Sunteți foarte frumoasă și așa.

— Serios?

Nu părea deloc convinsă.

I-am aplicat roșu în obraji și i-am trasat sprâncenele.

— Nu-mi dai cu pudră?

— Nu-i nevoie. Nu vă stă deloc bine, pentru că vă încarcă prea mult fața.

— Soțul meu mi-a luat-o de ziua mea, pe vremea când eram logodiți. E singurul cadou de la el. Credeam că o s-o consum mai repede. Am folosit în fiecare zi din ea, dar tot n-am izbutit s-o termin...

— Sunteți drăguță să închideți puțin ochii?

I-am întins pe pleoape o peliculă fină de fard albastru și i-am dat cu rimei. Avea niște gene de-a dreptul încântătoare – bogate, lungi și întoarse. Ea și-a închis ochii, ascultătoare și nu s-a mișcat.

— Ați avut un sot cumsecade dacă v-a făcut așa un cadou.

— Crezi? A fost o pudră foarte spornică, de n-am isprăvit-o nici acum.

— Gata, puteți deschide ochii.

Ea și-a dezlipit pleoapele cu încetinitorul, de parcă i-ar fi fost frică să nu-și strice mândrețe de machiaj.

— Ce bine-ar fi fost dacă ar mai fi văzut și el puțin de copii.

Doamna Shinozuka a oftat, fără să zică nimic de fardul de ochi.

— Pesemne a fost prins cu munca de la spital.

— Acasă stătea mereu închis în sera lui. Până la urmă și-a dus scaunul și masa și a ajuns să mănânce acolo.

— Dar dumneavoastră vă plac florile, nu?

— Da, bineînțeles. Sunt frumoase. Dar nu m-am prea omorât după cele puse de soțul meu.

Am deschis unul dintre sertarele măsuței de toaletă. Era burdușit cu rujuri. Am luat unul, care mi s-a părut mai potrivit.

— La vârsta de trei ani, Rooky știa toate florile din seră nu numai după nume, ci și după miros. Se lega la ochi și ghicea floarea după mireasmă. Nemaipomenit, nu? a spus ea, uitându-se la mine în oglindă.

— După miros?

— Da. Crini de iarnă, micsandre, flori de hârtie Bougainvillea, crini-păianjen, begonii... orice. Își apropia nasul de ele, le mirosea o dată și spunea imediat cum se numesc, deși era atât de mic, că încă le mai pocea numele. Era deștept foc. Știa să-mi pună la loc toate fardurile, că nici nu-mi dădeam seama că umblase la ele.

— Deci de mic se juca de-a parfumurile... M-am uitat la rujul portocaliu, din care mai rămăsese foarte puțin.

— Cu toate astea, soțul meu nu putea să sufere să-i vadă pe amândoi în seră. Zicea că se aleargă unul pe altul și-i distrug florile. Nimeni, în afară de el, nu mai punea piciorul în seră.

Am luat o pensulă, am înclinat-o puțin și i-am dus-o la buze. Din greșeală, am atins-o pe obraz cu degetul mic, iar ea a tresărit, cuprinsă de un fior. Părul i s-a frecat de pelerina de pe umeri, scoțând un fâsâit uscat.

— Rooky nu greșea niciodată.

Buzele i s-au mișcat, iar eu i-am făcut un zbenhgi pe ele.

...Hiroyuki la trei ani, în picioare, în mijlocul vegetației luxuriante, legat la ochi cu batista mamei sale. Și-a lăsat capul într-o parte, gânditor, și și-a apropiat nasul de o floare, răspunzând fără să pregete:

— Crăiță!

Mama lui s-a mirat cu voce tare, l-a aplaudat și l-a mângâiat pe cap. Părul îi era transpirat din cauza aerului

cald și umed din seră. În apropiere, tatăl lui tremura de frică să nu-i strice florile.

— Violete de Parma!

— Hibiscus!

— Gerbera!

Așa-i, Hiroyuki nu greșea niciodată!...

— Cum vi se pare?

Am pus rujul la loc și i-am dat jos pelerina. Ea s-a examinat din toate unghiurile, clipind de mai multe ori.

— Parcă nu-s eu.

— Sunteți frumoasă.

Dar tot nu-i venea să stea locului. Și-a apăsât cu degetele colțul ochilor și și-a strâmbat gura.

— Gata, am terminat...

Am deschis capacul sticlei cu Izvorul memoriei, și, după cum văzusem la Hiroyuki, mi-am pus puțin parfum pe vârful degetului arătător, care i-a intrat perfect în adâncitura din spatele urechii.

— E un parfum creat de Rooky.

Ea n-a zis nimic. Se uita în oglindă, dar, de fapt, mirosea parfumul.

— Aș vrea să mă mai fardezi și mâine.

— Îmi pare rău, dar mâine n-o să mai fiu aici.

— O, dar de ce?

— Mă întorc la Tokyo. După care plec la Praga.

— Praga. Asta pe unde vine? Aș vrea să merg și eu odată acolo.

Și-a închis ochii, trăgând adânc în piept parfumul. Mi-am ținut respirația, să n-o deranjez. Cineva a bătut la ușă.

— Ryoko! Era Akira.

— E vremea să mergem la gară. Mama lui încă mai ținea ochii închiși.

Am intrat pe poarta vilei Bertramka. Pe măsură ce ne îndreptam spre grădina interioară, pavată cu piatră cubică, acordurile muzicale se auzeau din ce în ce mai clar.

— Ce melodie o fi? m-am adresat lui Jeniak.

— No, no...

Cu gulerul gecii de piele ridicat, Jeniak mergea adus de spate din cauza aerului rece al dimineții.

— Mozart, andante din Simfonia Nr. 38.

Exact cum îmi spusese și domnișoara Fumiko Sugimoto. Singura muzică ce se auzea aici era Simfonia Nr. 38. Jeniak a încuviințat și și-a ridicat privirea spre vilă.

Era o clădire impunătoare, cu ziduri bej și un balcon susținut de niște stâlpi albi. Ici-colo, ghivece cu flori împodobeau scara exterioară dublă ce ducea la balcon, iar curtea din spatele clădirii era străjuită în mare parte de copaci cu frunze veșnic verzi.

— Kolik stoji vstupne¹⁹?, l-a întrebat ghidul meu pe paznic și a cumpărat două bilete.

Am pornit să vizităm vila de la primul etaj. Toate camerele erau luminoase, scăldate în razele soarelui ce veneau din balcon. Înăuntru erau expuse obiecte care-i aparținuseră cândva lui Mozart – câteva scrisori, niște partituri și un clavecin. Decorațiunile de pe tavan și mobilierul erau originale. Nu existau nici frânghii de ghidare, nici săgeți care să ne indice ordinea de vizitare. Astfel, vila părea că fusese locuită până nu demult. Turiștii se deplasau în tăcere printre exponate.

În urechi mi-a răsunat cea de-a treia parte a Simfoniei Nr. 38. Mă uitam în fiecare colțișor în speranța că poate mai rămăseseră obiecte de pe vremea concursului de

¹⁹ *Cât costă intrarea? (în lb. cehă, în original).*

matematică — fotografii, numere de ordine sau foi cu subiectele de examen. Nici vorbă de așa ceva. Simfonia își urma mai departe cursul.

Jeniak m-a urmat tiptil, nu tocmai interesat de exponate, dar nici plictisit. Din când în când, se uita după mine să vadă dacă avusesem succes în căutările mele, dar, îndată ce privirile ni se întâlneau, își pleca ochii în pământ și rămânea în spate. Domnișoara Fumiko Sugimoto îmi povestise că sala unde avusese loc concursul dădea spre o grădină. Avea perețiidecorați cu goblenuri și un candelabru atârna de tavan. Probabil că în prezent servea ca sală de concerte, din moment ce în partea din față erau un pian, două suporturi pentru partituri și o sută de scaune pe care era pus programul unui concert, împăturit în trei.

De undeva de la subsol se auzea cineva cântând la un instrument, amestecându-și propriile acorduri muzicale cu Simfonia Nr. 38.

Rouă de pe iarba de un verde intens scânteia în lumina dimineții. Pe alocuri, de-a lungul pantei molatice ce ducea spre păduricea din apropiere erau așezate bănci de piatră. În rest, în grădină nu erau nici flori, nici vreun heleșteu. Câțiva vizitatori se plimbau prin curte.

Așadar, aceasta era peluza pe care se spărsese ceașca de cafea a concurentului ungur. Probabil că în locul pianului fuseseră puse niște mese și foile cu exerciții înlocuiseră programele de concert. Aici, tineri adunați din toate colturile lumii rezolvaseră cândva probleme la matematică.

Să fi vărsat Hiroyuki detergent în cafea? Fumiko ajunsese să dea crezare unor asemenea zvonuri ca să-l uite mai repede pe Rooky.

Absurd! Refuzam să cred una ca asta. Totul era o greșeală, o imensă greșeală. Și Hiroyuki nu greșea niciodată, așa cum îi plăcea mamei sale să spună. Mi-am lipit fruntea de geamul ușii care dădea în grădină.

— Riry, Riry...

Jeniak mă chema la el dintr-o altă cameră, mai îndepărtată. Tot nu reușea să-mi pronunțe numele – Ryoko. Ori de câte ori voia să mă strige, pe chip i se așternea o expresie șovăielnică.

— Riry, Riry...

Jeniak îmi făcea insistent semn cu mâna.

În sală era amplasată o vitrină masivă pe care era proiectată o lumină portocalie. Într-un vas Petri se odihnea cuminte, culcată pe o parte, o șuviță din părul lui Mozart – câteva fire moi, fine, albicioase de la trecerea îndelungată a anilor, legate la mijloc cu șnur de hârtie ce se unduia într-o curbă armonioasă, aproape matematic calculată. Erau cu totul treisprezece.

— „Părul unui defunct unduind într-o buclă largă”, i-am șoptit ghidului meu.

Iată și ultimele cuvinte lăsate de Hiroyuki pe dischetă. Jeniak, cu arătătorul încă lipit de geam, a încuviințat.

Așadar, Hiroyuki o văzuse și el. Alături de Fu-miko, sprijinit de vitrină, contemplase șuvița din părul lui Mozart, și păstrase în memorie amintirea acestei scene sub forma unui parfum.

Am dat să-mi apropii nasul de ea. În fața mea erau degetele lui Jeniak, a căror formă părea anume creată pentru a atinge corzile violoncelului. Șuvița nu mirosea a nimic. Dinspre rafturi nu simțeam decât iz de sticlă.

Deodată, din spatele nostru s-a auzit o voce. Jeniak s-a întors și a spus ceva. Cu o tresărire mi-am luat fața de la geam.

— Nu aveți voie să atingeți nimic!

Înțelesesem pentru că mi se vorbise în engleză.

Era o femeie de serviciu, cu o basma înflorată pe cap, în mână cu o găleată și un mop.

— Ieri cineva a forțat încuietoarea vitrinei.

— Nu, nu voiam decât să mă uit mai de-aproape, i-am spus eu în engleză.

— Serios? Scuze atunci, a zis, dând din umeri și dispărând pe balcon, de unde a coborât pe scara exterioară.

Jeniak a protestat în cehă.

— E în regulă, l-am liniștit.

Muzica de la subsol încetase. Simfonia Nr. 38 se apropia de final.

— Alo?

Vocea lui Akira a răsunat în imediata mea apropiere. Aproape că uitasem că mă aflu în Praga...

— Ce oră e acolo?

— Trei după-amiaza. E o zi superbă.

— Aici e deja noapte. Plouă. Păcat că am apucat să dau cu insecticid pe umbrar...

Mi-am imaginat trupurile strivite ale omizilor în bătaia ploii.

— Scuze de ora târzie...

— Fii pe pace, nu m-am culcat încă. Îi călcam mamei o bluză.

Glasul lui Akira se auzea atât de clar, încât mi-au revenit în minte masa de călcat, cu urme de arsuri pe ea, modelul de pe stâlpii umbrarului, bluza mamei sale pătată cu suc de smochine.

— Astăzi am fost la vila Bertramka.

— Aha.

— Acolo am găsit expusă o șuviță din părul lui Mozart.

— Cum arăta?

— Firele păreau fragile, vlăguite parcă. De ce nu mi-a venit până acum ideea?! Ar fi trebuit să păstrez și eu o șuviță din părul lui Rooky.

— Eram cu toții mult prea bulversați să ne mai gândim la asta.

— Dacă aș fi luat-o, poate n-aș mai fi fost atât de tristă...

— N-ar fi schimbat nimic. Ce-a fost a fost. Regretele nu-și mai au rostul acum...

Oare cum era părul lui Akira? Ca al lui Hiroyuki? Dacă băgai mâna prin el era cald și mătăsos, bătând în șaten când cădea soarele pe el?

Mai venise cineva la hotel, fiindcă se auzeau pași răsunând pe scări. Din valiza mea deschisă pe podea se ițeau niște cămăși împăturite și câteva produse cosmetice. Sub pat zăceau pantofii pe care mi-i scosesem puțin mai înainte. Dintr-o cameră alăturată se auzea dusul.

— A, da! Să știi că am terminat casa de păpuși. E cea mai bună lucrare a mea.

— De ce nu te înscrii la un concurs cu ea?

Mi-a părut rău de nechibzuința mea. N-ar fi trebuit să rostesc acele cuvinte cu atâta ușurință. Chiar atunci m-a străfulgerat ideea că nu-i atinsesem niciodată părul lui Akira.

— Eu unul nu știu să existe asemenea competiții.

— Nu mai era nici un act legat de concursul de matematică la vila Bertramka.

Akira nu știa povestea cu detergentul de vase. După întâlnirea mea cu domnișoara Fumiko Sugimoto îi spusese doar că Hiroyuki se retrăsese din cauza unor probleme medicale.

— Asta este... Nu văd ce altceva ai mai putea face.

— Mda... Direcția Europeană a Fundației pentru Concursuri de Matematică s-a desființat și ea...

— Când te gândești că o seamă de concurenți stau și rezolvă probleme complicate, și, după câțiva ani de zile, nu mai rămâne nimic, nici un document care să le ateste efortul. Până și cele mai uimitoare soluții sunt, la urma urmei, dinainte pregătite.

Akira spunea același lucru ca Fumiko Sugimoto.

Conversația s-a întrerupt brusc, înlocuită de o liniște profundă. Încetaseră până și pârliturile slabe de pe fir. Tăcerea mi-a amintit cât de departe eram unul de altul.

— Bine că totuși n-am bătut atâta drum degeaba. Am întâlnit un tânăr care știe să cânte la violoncel și un paznic de păuni.

— Un paznic de păuni? Ce mai e și asta?

— Cineva care crește păuni. Cu alte cuvinte, am avut ocazia să cunosc oameni noi – paznicul și tâ-nărul violoncelist.

Habar n-aveam ce să-i mai zic despre ei. Akira a scos o exclamație de surpriză, după care nu m-a mai întrebat nimic.

— Mama ta e bine?

— Cum o știi. Medicamentul cel nou, care cre-deam că-i face bine, s-a dovedit a fi apă de ploaie.

— O, îmi pare tare rău.

— Stă închisă din ce în ce mai mult în „Sala Trofeelor”. Dar, pe de o parte, sunt liniștit s-o știu acolo, unde nimic n-o scoate dintr-ale ei.

Soarele pătrundea prin draperii. De pe fereastră se vedeau niște biciclete, tomberoanele de gunoi și strada, care părea mereu udă, deși nu plouase. Cuvertura tocmai îmi fusese schimbată. Era dintr-o țesătură groasă și scâmoșată, care foșnea la atingere.

— Măine intri devreme în tură?

— Mi-am luat liber. Trebuie să merg cu mama la spital.

— Spune-i că e mult mai frumoasă fără gene false.

— Bine, o să-i zic.

— Atunci, mai vorbim...

— Când te întorci?

— Nu știu.

— O să te aștept. Mulțumesc de telefon. Mi-a părut bine să te aud.

Abia după ce am pus telefonul în furcă s-a lăsat o liniște cu adevărat profundă...

Azi am numărat șapte păuni — patru masculi și trei femele.

— L-am rugat și pe Jeniak să vină, dar n-a vrut să mă însoțească decât până la intrarea în seră.

— Da?

Bărbatul nu începea niciodată o conversație, dar nu mă făcea să mă simt stingherită din pricina asta.

— Mi-era teamă să nu se plictisească. Numai că am descoperit că stă în parcare, lângă fântâna arte-ziană, și cântă la violoncel.

— E bine că are cu ce să-și omoare vremea...

— Nu-i muzician profesionist. Melodiile sale sună destul de șovăielnic, dar îmi place să cred că, de fapt, nu cântă la un instrument, ci încearcă mai degrabă să-mi vorbească.

Vasele din jurul nostru dădeau întinericului o culoare lăptoasă, de parcă ar fi fost pline cu lumină. În scânteierea lor, gâturile păunilor păreau de un albastru strălucitor. Când am trecut pe sub arcada de ferigi din capătul serei, îndreptându-mă spre gura îngustă a peșterii, licărirea aceea mi-a fost singura călăuză, unicul chezaș ce mă asigură că eram pe calea cea bună. Era atât de slabă, încât riscam să o pierd din vedere dacă mă uitam în altă parte, dar de îndată ce am putut să o văd am răsuflat ușurată, pentru că am știut că nu făcusem o greșală.

— Mai sunt și alți paznici?

— Nu, a răspuns.

Păunul din imediata noastră apropiere a scos un cârâit din fundul gâtului.

— Ce deștepți sunt!

— Mulțumesc.

— Uitați cum își zburlește creasta și își rotește prudent ochii, de parcă ar trage cu urechea la ce vorbim.

Penele păsării foșneau, frecându-se de stâncă. O picătură de apă a aterizat pe masă, pe mâinile încrucișate ale paznicului și i s-a prelins pe dosul palmei.

— Chiar așa e. Ascultă ce discutăm.

— Adevărat?

— Păi nu sunt ei păstrătorii celor mai de preț amintiri?!

Bărbatul a mângâiat un mascul. Pasărea nu s-a ferit, ci s-a lăsat în voia lui. Paznicul izbutea să-i facă să vină la el, chiar dacă nu se clintea de pe scaunul pe care stătea. I-am privit palmele, mișcându-i-se lent în vreme ce-i dezmiarda penele.

— V-a mai vizitat cineva în afară de mine?

— Sigur că da.

— A venit și Rooky?

În loc să-mi răspundă, s-a mulțumit să-și plimbe mâna pe gâtul păunului. Revenise parfumul... Mirosul aproape că m-a sufocat.

Culoarea întunericului ce se înfiripa din peretele stâncii era atât de densă, că mă dureau ochii. Acoperind orice fisură, bezna se înstăpânea peste peșteră și fereca în tenebrele sale păunii, nelăsând mireasma să scape afară.

— Răspundeți-mi, vă rog!

Scrutând întunericul, mi s-a părut că-mi văd înghițite de stâncă sunetele propriei voci. Brusc, m-a cuprins dorința de a mă lăsa pradă beznei, de a vedea cum e să fiu mistuită de ea.

— Ghii! a făcut un păun.

L-am simțit bătând din aripi la picioarele mele, în timp ce mă țintuia atent cu ochii săi negri.

O singură dată l-am văzut plângând pe Hiroyuki. S-a întâmplat la puțin timp după ce ne mutaserăm împreună.

Mă întorsesem pe la miezul nopții, după o întâlnire de lucru și găsisem toate luminile stinse. Rooky îmi spusese că va fi acasă, dar mi se păruse ciudat că nu lăsase lumina

aprinsă în hol, chiar dacă se dusesse deja la culcare. Când am întins mâna după comutatorul din sufragerie, i-am auzit suspinele.

La început nu mi-am dat imediat seama că plângea. Am crezut că îl doare ceva. Tremura neajutorat, chircit într-un colț întunecat al bucătăriei. Deși suspinele s-au mai potolit, au continuat așa o vreme. Voiam să-l întreb ce i se întâmplase, dar întrebarea mi-a murit pe buze. Am luat mâna de pe întrerupător. Lumina lunii cădea pe fereastra de lângă aragaz. Ceva îmi spunea că ar fi mai bine să rămân nemișcată și să nu mă ating de nimic.

El stătea rezemat de perete, cu capul în piept, îmbrățișându-și cu ambele mâini genunchii îndoiți. Una din ușile dulapului de sub plita pe gaz era deschisă, iar pe jos se amestecau într-un talmeș-balmeș fel de fel de mirodenii.

Deși a simțit că eram acolo, nu și-a ridicat privirea. M-am minunat cât de mic părea când stătea ghemuit. Poate la fel se pitise și în sera tatălui său. Tot ce fusese până nu demult în dulap zăcea acum pe podea – uleiul de salată, uleiul de măsline, uleiul de susan, sosul de soia, oțetul de vin, mirin²⁰, sosul de stridii, sosul Worcestershire, supa miso²¹ cu ardei iute, sticlele de sake, concentratul de supă. O parte din sosuri rămăseseră fără capace, sticlele cu sake se răsturnaseră, iar uleiul din cutiile de tablă cursese și pătase dușumeaua. Părul lui Hiroyuki era năclăit de transpirație, și mâinile, murdare și lipicioase.

M-am apropiat încet și i-am pus mâna pe spate, îmi simțeam palma vibrând de la suspinele sale. Am simțit miros de ulei.

— Nu reușesc și pace! a zis cu privirea în pământ.

²⁰ Vin dulce japonez, folosit pentru gătit.

²¹ Pastă sărată obținută din boabe de soia fermentate.

Vocea îi era liniștită. Nu era nici îndurerat, nici răvășit.

M-am așezat lângă el, fără să-mi pese că-mi murdresc hainele. Dulapul arăta ca o văgăună devastată.

Treptat, ochii mi s-au obișnuit cu întunericul și, la lumina lunii, am început să disting lucrurile din cameră. Pe masă și în jurul canapelei era ordine, dar sub plită domnea o mizerie de nedescris.

— Nu merge deloc!

Hiroyuki și-a ridicat capul și m-a privit cu aerul pierdut al cuiva care nu-i dădea de cap unei probleme de matematică. Avea genele ude, dar nu mai plângea. Luna îi lumina chipul pe jumătate.

— Ce nu merge? am vrut să știu.

— Asta... a spus, împingându-și bărbia înainte, ca să-mi arate podeaua. Nu izbutesc să le organizez.

Încremenise îmbrățișându-și genunchii îndoți, de-ai fi spus că i se sudase pielea în acea poziție.

— Dar fuseseră bine aranjate. Nu le-ai pus tu în ordine în ziua în care ne-am mutat?

— Ba da. Dar ceva mă deranja... La început, m-am gândit că e mai bine să pun sosurile pe rândul din spate și sticlele cu oțet în față.

Vorbea printre genunchi. Nu auzeam prea bine ce-mi zice, dar n-am vrut să-l sâcâi cu întrebări. Mai bine nu comentam până nu mă dumiream ce-l rodea, până nu-mi spunea ce are pe suflet.

— Le-ai aranjat foarte bine. Le-am avut pe toate la îndemână.

— Ba nu. Bucătăria duhnea a oțet. Sosurile absorb imediat izul de oțet. E ceva ce ține de densitatea lor. Mirosurile se răspândesc rapid, nu rămân pe loc. Sunt capricioase, pătrund în orice crăpătură și circulă odată cu curenții de aer. Nu mai suportam să nu pun ordine în alimente! Inițial am vrut să-mi fac la cină niște legume

sotate. Aveam de gând să folosesc ardeiul și fasolea verde pe care le-ai cumpărat ieri. Numai că, deschizând sticla cu sos de stridii, m-a izbit un miros ciudat. Era limpede că nu le aranjaseam bine! Ar fi trebuit să intercalez cutiile cu concentrat de supă între rândul de oțet și cel de sosuri. Floare la ureche, mi-am zis. M-am apucat de treabă. Le-am scos așadar ca să le rearanjez, dar, pe parcurs, mi-am dat seama că am creat un dezechilibru în ce privește frecvența lor de utilizare. Mai bine găseam un algoritm după care să le aranjez mai eficient. Am dat iar afară recipientele pe care de-abia le pusesem pe rafturi, și, pe când reflectam serios asupra problemei, am observat că din tigaie se ridică vălătuci de fum. Uitasem aragazul deschis! M-am repezit să iau tigaia de pe foc, dar am călcat pe sticlele cu condimente înșirate pe jos. Bineînțeles că s-au răsturnat toate, uleiul s-a împrăștiat pe podea, iar eu am alunecat și m-am lovit cu capul de colțul ferestrei. Se duse naibii algoritmul meu de calcul. În plus, s-a declanșat și alarma de incendiu... Îmi propusesem să gândesc totul în liniște, însă de la mirosul de fum, amestecat cu cel de ulei, m-a luat durerea de cap. Ajunsesem într-un impas și nu mai știam ce să fac...

Hiroyuki a tăcut brusc și și-a lăsat iar bărbia în piept.

— Te-ai lovit la cap? Groaznic! Ce te doare?

M-am apropiat de urechea lui și i-am mângâiat părul. Nu se vedea nicăieri nici o rană. Se simțea doar ceva umed și lipicios.

— Nu-ți face probleme pentru dulap. Fac eu ordine. Cu puțin detergent de vase o să arate totul ca nou.

Mi-am plimbat degetele peste urechea, ceafa, umărul și cotul lui. Pielea lui mi s-a lipit de degete. Avea oasele puternice și îi simțeam venele pulsând sub atingerea mea. În ciuda izului de ulei, mirosul lui Hiroyuki persista în aer.

— Poți să le aranjezi după ce-ți mai vii puțin în fire. Du-te să faci un duș, am căutat eu să-l consolez, neliniștită că

stătuse prea mult chircit, și trupul său poate că nu mai avea să-și revină niciodată.

Am crezut că a fost ceva de moment – o serie de evenimente nefericite care îl dăduseră puțin peste cap. Oricui i se putea întâmpla. După o baie bună și o seară petrecută în brațele mele, totul avea să reentre în normal.

Așadar am umplut cada cu apă fierbinte, am pus câteva picături de ulei de lavandă și ne-am îmbăiat amândoi. L-am spălat pe cap. M-am asigurat că trupurile noastre se ating, ca de obicei, centimetru cu centimetru. Obrazul cu umărul, bărbia cu clavicula, genele cu buzele. Și, astfel, temerile ni s-au risipit.

În pat nu s-a mai încăpățânat să stea ghemuit. N-a scos nici un cuvânt, dar știam prea bine că e tăcut din fire. Și-a desfăcut brațele și m-a cuprins cu totul în ele. Nu-mi venea să cred că în trupul unui om care până mai adineauri stătuse chircit într-un colț al bucătăriei se ascundea un spațiu atât de generos. Părul i se uscaseră și îi mirosea a levănțică.

I-am uitat repede rătăcirea, fiindcă Hiroyuki mi-a dezmiardat îndelung trupul, iar trăirea aceea era infinit mai importantă pentru mine.

A doua zi, bucătăria revenise la normal. Nu mai mirosea urât, sticlulele cu mirodenii fuseseră rearanjate pe rafturi, iar el n-a mai adus niciodată vorba despre seara precedentă. Nici eu n-am mai încercat să aflu adevăratul motiv pentru care plânsese. Dar acum e prea târziu pentru asta...

— Da, prea târziu.

Nici eu nu știu de ce rostisem aceste cuvinte în prezența paznicului de păuni. N-aș fi putut spune exact dacă îi povestisem și lui întâmplarea, sau dacă o retrăisem doar în mintea mea. Am sorbit ceaiul dintr-o înghițitură. Mi-era îngrozitor de sete.

Păunii se răspândiseră prin peșteră, unii aranjându-și penajul, alții ciugulind piatra. Măinile celui care ar fi trebuit să le mângâie gâturile albastre se odihneau acum pe masă.

— Rooky a făcut o greșeală – o greșeală infimă față de problemele dificile pe care le rezolva la concursurile de matematică, dar nu mi-am imaginat că aceasta avea să-l descumpănească într-atât. Încă de mic i se ceruse mereu să dea răspunsuri corecte — lucru pe care eu nu-l știusem. L-am aflat abia după moartea sa.

— În peștera asta... a zis paznicul, oprindu-se o clipă să aștepte ca ultimele ecouri ale vocii mele ciocnindu-se de stânci să se stingă. În peștera asta niciodată nu-i prea târziu.

Rareori fusese atât de categoric. Îndată ce rostise aceste cuvinte, ca la un semn, păunii s-au adunat sub rafturile ticsite de sticle, și, după ce s-au adăpat dintr-o băltoacă, s-au înghesuit unul într-altul și au dispărut în întineric. Penele le-au plutit o clipă în aer, atingându-li-se de stânca jilavă, până ce legănarea lor a încetat, și peștera a rămas iar încremenită.

— Totu-i dinainte stabilit. Ce ți-e dat să ți se întâmple ți se întâmplă oricum, fie că vrei sau nu.

— Dinainte stabilit?

— Da.

— Și ce pot face?

— Trebuie să-ți amintești. Memoria este un crâmpei din plămada noastră.

Cuvântul „memorie” a trimis în jur o undă de soc și aerul a vibrat îndelung.

— Bine, dar n-am nici o legătură cu trecutul lui Rooky.

— Nu-i deloc așa. Amintirea ta l-a însoțit în clipa morții.

Și-a întins brațele și mi le-a pus pe umeri. Brațele să fi fost oare? Putea fi părul. Sau limba. Era o senzație care

țâșnea spre mine din întuneric, fără ca nimic să-i anunțe prezența.

— Trecutul nu-i pierdut. Așa cum nimeni nu poate schimba ceva ce a fost dinainte stabilit, tot așa nimeni nu poate modela trecutul după bunul plac. Așa funcționează memoria, amintirile... chiar și după moartea noastră.

Bărbatul a continuat să mă mângâie pe umăr. Îmi zisese cam tot ce avusese de zis. Mâna nu-i era nici fierbinte, nici rece. Nu știam ce formă au degetele sale sau câte de mare-i era palma, însă senzația prezenței lui lângă mine era profundă și densă.

Câteva picături au căzut între noi. Păunii erau departe. Nu li se mai auzea nici măcar fâlfâitul aripilor.

M-am gândit la amintirile luate cu el de Rooky. Mi-am zis că poate și eu existam printre ele, că nu pierisem cu totul. Deși blândă, atingerea de pe umăr nu mi-a adus nici o alinare, dimpotrivă, parcă mă împingea și mai mult în brațele tristeții.

— Mai pot rămâne puțin? am zis.

— Desigur, stai cât vrei, mi-a răspuns.

16

Proprietăreasa hotelului mi-a dat două bilete la un terțet pentru vioară, violoncel și pian. Evenimentul urma să se desfășoare la vila Bertramka, oferindu-mi așadar un nou prilej de a o vizita.

Concertul începea la șase după-amiaza, când încă ultimele raze ale soarelui mai luminau peluza din spatele vilei. Ușile de sticlă ce dădeau spre grădină erau larg deschise, deși cu o zi înainte le prinsesem pe toate închise. Majoritatea scaunelor din salon erau deja ocupate, capacul pianului era ridicat, și partiturile se odihneau pe stativ.

Jenat, Jeniak îmi tot spunea:

— Dekuji văm, dekuji văm²².

Bănuiam că îmi mulțumește. Renunțase la geaca de piele și era îmbrăcat la patru ace, într-o haină de tweed, cu mânecile cam prea lungi – ceea ce îl făcea să arate și mai tânăr.

După Beethoven și Dvorak a urmat o pauză. În grădină ni s-a oferit un pahar cu vin. Soarele era pe cale să apună, căci iarba era pe jumătate cufundată în penumbră, iar întunericul pusese deja stăpânire pe păduricea din spatele curții.

Tocmai când îmi luam paharul de vin alb, m-am pierdut de Jeniak. Locul era înțesat de lume și, dacă nu aș fi fost cu mare băgare de seamă, mi-aș fi vărsat vinul pe mine. Am încercat să-l caut croindu-mi drum prin mulțime, până m-am pomenit în partea de est a salonului, în fața unei scări de piatră care ducea în pivniță.

M-am încumetat să cobor, dar nu pentru că aș fi crezut că Jeniak se află acolo, ci pentru că scara mi-a stârnit pur și simplu curiozitatea. Se vedea că pe ea urcaseră și coborâseră de-a lungul timpului o sumedenie de oameni, întrucât treptele, alunecoase și lucioase, erau atât de șlefuite la mijloc, că luaseră forma piciorului. La subsol, tavanul era jos. Interiorul era luminat de un singur bec, iar cele câteva uși care urmau arătau destul de rustic. Aici cineva cântase ieri la un instrument muzical. M-am uitat împrejur. Zarva mulțimii din grădină se stinsese, și acum era liniște.

Am deschis ușa din imediata mea apropiere și m-am pomenit într-o bucătărie cu un aragaz, un bufet cu veselă și un frigider. O bătrână se uita în cuptor. M-a simțit că intrasem, așa că s-a întors și mi-a zis ceva.

²² *Vă mulțumesc (în lb. cehă, în original).*

— Scuze, am spus eu repede în japoneză.

— Nu-i voie aici.

Îmi vorbise în engleză. După voce am realizat că e femeia de serviciu de ieri, cea pe care o întâlnisem în fața vitrinei unde fusese expusă suvița din părul lui Mozart.

— N-ai văzut plăcuța pe scări?

— Ba nu era nici o plăcuță, i-am răspuns într-o engleză sovăielnică.

— Nu trebuia să te deranjezi să-mi aduci paharul. Puteai să-l lași pe o masă în grădină. Le strâng eu după aceea.

Abia atunci mi-am dat seama că țineam în mână paharul, așa că l-am pus pe chiuvetă. Bătrâna a șters fereastra cuptorului cu un colț al șorțului și a răsucit hotărâtă un buton. Mirosea a friptură de porc, prune și sherry.

— Să stiti că nu era nici o plăcută.

— Bine, bine.

Nu părea să-și amintească de episodul de ieri. Femeia s-a postat în fața aragazului și a amestecat într-o oală.

— Gătiți pentru cineva? am întrebat-o.

— Pentru muzicienii de azi. Și pentru mine.

— Faceți mâncare în fiecare zi?

— Doar în timpul stagiunii. Iarna sunt mai liberă, fiindcă nu prea sunt concerte. Dar mai am și alte treburi. Tot eu mă ocup și de curățenie.

— Lucrați de mult aici?

— De mai bine de treizeci de ani. Mă lasă să stau într-una din camerele de la subsol.

— Atunci, poate că acum cincisprezece ani...

— Să știți că mai e puțin și începe partea a doua a concertului. Poate că ar trebui să mergeți sus... mi-a retezat-o ea.

— Nu-i nimic. Mai degrabă aş prefera să ştiu dacă mai ţineţi minte concursul de matematică de acum cincisprezece ani?

Pentru că nu eram prea încrezătoare în engleza mea, am repetat rar, de două ori, „concursul de matematică”.

— Domnişoară, n-aţi venit aici pentru concert?

Ce concurs de matematică? Da, mai demult erau şi astfel de concursuri, dar...

Bătrâna a scos din frigider smântână, a pus-o într-un castron, rară să se obosească s-o cântărească, şi a început s-o bată cu un tel. Pesemne că pregătea desertul. Era cam din topor, dar măcar îmi răspundea la întrebări.

— În salon se organizau fel şi fel de evenimente. Nu le mai ţin minte pe toate.

— Concursul a avut loc acum cincisprezece ani... Au participat şi nişte japonezi, care s-au cazat aici, la vilă.

— Acum cincisprezece ani... acum cincisprezece ani. Hm... N-am stat niciodată prea bine cu matematica. Japonezi... japonezi... Da, da, a fost un grup de asiatici care a stat aici.

Bătrâna şi-a băgat nişte fire de păr cărunt sub basma şi a început să bată iar crema. Am dat înconjur mesei, m-am apropiat de ea şi am continuat s-o descos.

— Erau cinci participanţi, cinci elevi de liceu veniţi din Japonia, însoţiţi de câţiva adulţi. Au rămas cu toţii la vilă. Nu vă amintiţi de un băiat, Hiroyuki? Cel mai tânăr concurent... avea şaisprezece ani şi era cel mai bun din echipă. Venise cu mama lui. Mai mult ca sigur că dumneavoastră le-aţi pregătit masa. Atunci a avut loc un mic incident neprevăzut. A venit şi poliţia şi s-a făcut ceva vâlvă. Din cauza asta, Hiroyuki a trebuit să părăsească mai repede concursul. Tot nu vă amintiţi?

În încăpere nu se auzea decât ţăcănitul telului, în tot acest răstimp, bătrâna a rupt o pungă cu zahăr şi a turnat

din ochi peste smântână. Când și când se oprea să se uite în oală sau să verifice cuptorul. Părea că face eforturi să-și aducă aminte, dar în același timp era atentă și la mâncare.

— Atâtea amănunte!...

— Îmi cer scuze. Știu că vă e greu. Vă rog să mă iertați. Cum ziceam, s-a făcut puțină tevatură... a venit și poliția... Un concurent ungur spunea că i s-a pus otravă în cafea, așa că au întrerupt concursul. Până la urmă s-a dovedit că în ceașcă nu fusese decât niște detergent de vase. Îmi dau seama că vă rețin de la treburile dumneavoastră, dar chiar nu vă amintiți nimic-nimic?

— Despre ce, mai exact? a spus bătrâna.

Sub pașii ei, podeaua se zdruncina, și becul din tavan se legăna.

Avea dreptate. Ce naiba voiam s-o întreb? Am căzut pe gânduri. M-am simțit ridicol că o bombardasem cu atâtea întrebări, fără să știu de fapt unde bat.

Bătrâna a scos din dulap niște boluri de sticlă, le-a așezat pe masă și le-a umplut ochi cu compot de pere. Dincolo de uși se așternuse liniștea. La subsol nu mai era nimeni în afară de noi. Mă luase durerea de cap pentru că vorbisem în engleză, fără să fiu obișnuită.

— Și deasupra frișca, nu? am murmurat eu, fără să-i fi răspuns la întrebare. Să vă ajut.

Am pus frișca peste pere.

— Doar o lingură. Scuze... a spus bătrâna.

Am reușit să ne coordonăm și să terminăm pregătirile pentru masă. Friptura de porc era gata. Pe când aștepta să se îngroașe sosul, eu am așezat farfuriile pentru cină, ornându-le cu ierburi aromatice.

— Mai demult făceam asta cu soțul... a spus ea, băgându-și degetul mic în cratiță și gustând sosul.

— Soțul?

— A murit mai demult. Imediat după scandalul cu detergentul de vase.

Deci își amintea!

Am tăiat atent ierburile aromatice, încercând să mă liniștesc și să-mi alung durerea de cap.

— A suferit un atac de cord și s-a prăpădit...

— Îmi pare foarte rău...

Friptura de porc de-abia scoasă din cuptor sfârâia, iar sosul caramelizat de pe ea lucea. Bătrâna a mai sărat puțin sosul. Se lăsase tăcerea. Eu am pus în farfurii garnitura de cartofi.

— Poliția a venit și la pe noi. Mă luaseră la ochi, din moment ce eu pregătisem masa și făcusem cafeaua, a zis.

— Dar erau doar urme de detergent pe cană.

— Asta au spus și ei după ce s-au mai liniștit apele. Nu că aș vrea să mă scuz, dar știu că am spălat vasele cu mare grijă. Oricât aș fi de prinsă, nu fac lucrurile pe jumătate. Cum să fi lăsat cămile neclătite? Soțul meu era cusurgiu din cale-afară!

— Da? Atunci cum de s-a întâmplat?

— Unde mai pui că eu nu spăl niciodată cămile cu detergent.

— Cum adică?

— Detergentul de vase costă o grămadă de bani și nu vreau să fac risipă. Le-am spălat cu apă. Trebuia să le clătesc foarte bine, ca pe fundul căinii să nu rămână pic de murdărie.

— Și atunci...? am repetat în șoaptă.

— N-avea cum să fi rămas detergent pe cești! Numai că, dacă îmi dădeam drumul la gură, aș fi încălzit și mai mult ițele, așa că mi-am ținut pliscul și mi-am cerut, spăsită, scuze. Astfel, lucrurile aveau să se îndrepte de la sine. Toată lumea va crede că fusese o mică scăpare a unui bucătar aiurit. Și chiar așa a fost!

— De ce ziceți că situația s-ar fi complicat?

— Păi ar fi început să-l caute pe adevăratul făptaș. În vilă erau niște copilandri de nici douăzeci de ani. I-aș fi băgat în sperieți dacă aș fi adus vorba de otravă sau de vinovat la un concurs de aritmetică.

— Aveți idee cine a turnat detergentul?

Bătrâna a tăcut o vreme. Amesteca încontinuu în castronul cu cartofi, deși cred că era aproape gol.

— Să fi fost tânărul japonez? am întrebat eu ca pe ghimpi.

— Habar n-am. N-am fost de fată ca să știu, a spus în cele din urmă, ridicându-și ochii din castron. Numai că, la un moment dat, ceva ciudat tot s-a întâmplat. Dar asta nu-l face vinovat. Bineînțeles că nu le-am spus polițiștilor. Sincer, aproape că uitasem isprava asta până să apari dumneata să răscolești trecutul.

— Băiatul a fost?

M-am uitat în ochii femeii. Pielea din jurul lor era brăzdată de riduri.

— Nu, a scuturat din cap, nu el. A fost o femeie. După ce am dus prânzul în grădină, m-am întors în bucătărie, iar ea era aici, în picioare, cu spatele la mine. Ceștile erau înșirate pe masă, și cafeaua pregătită în ibric, gata de servit. Când am dat cu ochii de ea, am scos un mic strigăt. Ea s-a întors, s-a uitat o clipă la mine, apoi a luat-o la fugă. În privirea ei nu erau nici uimire, nici teamă, nici dorința de a se ascunde. Era mai degrabă hotărâre. Sticla cu detergent de vase, pe care de obicei o țin închisă în du-lăpiorul de sub chiuvetă, zăcea pe jos. Mă luase prin surprindere nu fiindcă-mi intrase în bucătărie sau fiindcă-mi vărsase detergentul, ci pentru că am văzut că era descheiată la spate.

— Descheiată la spate?

— Da. Ii lipseau doi nasturi de la spate, chiar cei de pe mijloc. De aceea am strigat, ca s-o avertizez.

Mi-am amintit de întâlnirea mea cu Fumiko Sugimoto. Moliciunea canapelei pe care stăteam, balerinii ei cu tocurile roase, care se vedeau prin masa transparentă de sticlă, viteza cu care mergea caseta pe care făceam înregistrarea.

— Ce culoare avea rochia ei?

— Galben, un galben aprins. O rochie cu volane, imprimeu cu frezii, fără mâneci, a răspuns ea fără să pregete.

— Era elevă la liceu?

— Nu, nu era o fetișcană. Individida era o asiatică între două vârste.

A luat un cuțit ascuțit de bucătărie și l-a înfipt în friptura de porc.

— Asta e tot ce am văzut. Domnișoară, trebuie să te întorci repede sus. Mai e puțin și se termină concertul. Ultima piesă este Mozart.

Mâinile ei se pregăteau să dezmembreze bucata de carne.

Am urcat în goană și l-am găsit pe Jeniak în capul scărilor.

— Riry! a strigat el și m-a prins de mână, trăgându-mă spre el.

Am străbătut în fugă grădina și am iuțit pasul spre salon. Jeniak turuia ceva, cu respirația întretă-iată. Pesemne că mă certa, dar în tonul său se citea ușurarea.

— Mă cheamă Ryoko, am spus, pentru că nu știam ce altceva i-aș fi putut zice.

Se întunecase de-a binelea. Iarba era umedă de rouă, și luna plutea pe deasupra pădurii. Un greiere a țopăit la picioarele noastre.

Hiroyuki se sacrificase pentru mama lui la fel cum făcuse în copilărie pentru Akira, care îi stricase stetoscopul tatălui

său. Bănuise că mama lui fusese de vină, iar el luase totul asupra lui.

Să fi fost o reacție instinctivă, sau cu bună știință? Mi-l închipuiam povestind cu lux de amănunte: mirosul detergentului de vase, bătaile nebunești ale inimii când îl turnase în ceașcă, scârțâitul podelei din bucătărie. Expresia sa chinuită. Chipul palid.

De fapt, nu cred că intenționase să-și apere mama, ci să comită acea „greșală dinainte plănuită” pentru ca astfel să nu mai fie nevoit să participe niciodată la vreun concurs de matematică.

L-am strâns și mai puternic de mână pe Jeniak, ca să nu ne pierdem iar unul de altul. Sclipirile candelabrului din salon colorau întunericul în nuanțe de crem. Cei trei interpreți au dat paginile partiturii, și-au așezat degetele pe instrumente, gata să înceapă și ultima piesă – Mozart.

17

— Ce-i în vasele acelea? am întrebat, arătând cu degetul spre rafturile săpate în stânca peșterii.

— Inimi de păuni, a răspuns bărbatul.

Ca de obicei, pregătise ceaiul pentru amândoi. Scaunele erau comode și lampa cu alcool ardea cu flăcări mari. Păunii nu se vedeau, dar știam după parfum că se adunaseră cârduri-cârduri dincolo de întuneric. Mirosea a Izvorul memoriei. Începusem să mă obișnuisem deja ca în peșteră să mi se ascută simțurile.

— În toate?

— Da. Când moare un păun, îi scot inima, i-o înfășor într-o pânză de mătase îmbibată în smirnă și apoi i-o pun la păstrare în vas. E una dintre îndatoririle mele de paznic.

O picătură de apă mi-a căzut pe ceafă. Nu era rece, dar parcă nici udă nu mi se părea. Semăna foarte mult cu

senzația pe care am trăit-o când paznicul îmi pusese mâna pe umeri. Durerea de cap care mă sâcăia de ieri dispăruse ca prin farmec. Pânza înmuiată în smirnă nu mi-era tocmai străină. Mi-am amintit de mirosul ei când Hiroyuki zăcea pe masa de la morgă. O țesătură moale și rece, numai bună pentru pielea unui cadavru.

— Și păunii pier?

— Bineînțeles. Mor după ce își încheie menirea. Atunci eu le înfig cuțitul în stern și le spintec gâtulejul albastru pe din două. Din profunzimile cărnii despicată li se întrezărește inima. Îmi strecur binișor mâna și o scot cu grijă ca să n-o strivesc.

— Nu vă e frică?

— Deloc. E de un roșu frumos, străveziu, mai că n-ai crede că-i a unui animal mort. Pe suprafața ei, vasele de sânge se întretes în arabescuri și, dacă aș strânge-o mai tare, mi s-ar destrăma printre degete. Aș ține-o așa o veșnicie. Numai că nu se poate...

— De ce ?

— Pentru că inima unui păun este plină ochi de cuvintele celor care au venit în peșteră să-și depene amintirile. Tocmai de aceea trebuie s-o pun în vas cu mare băgare de seamă, pentru ca amintirile să nu se piardă. Cam asta e tot ce poate face un paznic.

A scos un oftat. Am încercat să mi-l închipui cu palmele mânjite de sânge. Dar unde-i erau mâinile? Nu i le vedeam. După unduirea întunericului din jurul nostru bănuiam că și le mișcă ușor.

— Îmi puteți arăta inima în care sunt păstrate amintirile lui Hiroyuki?

Mi-a părut rău că mă pripisem. Sigur n-avea să accepte. Vasele erau atât de înghesuite pe rafturile săpate în stâncă, de parcă ar fi refuzat să fie atinse sau mutate din loc.

Paznicul și-a coborât privirea spre pieptul meu. De pulover mi se prinsese o ramură spinoasă. Pro-babil o agățasem din seră ceva mai devreme. Am luat-o și am lăsat-o să cadă într-o crăpătură a stâncii.

— De unde știi că a fost aici? s-a interesat bărbatul.

Era prima dată când îmi puneă o întrebare. Am răsuflat ușurată, fiindcă știam ce să-i răspund.

— După miros. Mireasma care plutește prin aer miroase exact ca parfumul pe care l-a creat pentru mine.

Am băgat mâna în poșetă după sticluța cu parfum. Oricât de simplă ar fi fost întrebarea lui, trebuia să-l conving că nu mă înșelasem în privința parfumului.

— Prea bine, a zis bărbatul. O s-o aduc.

S-a ridicat în picioare și s-a dus întins la un vas de pe raft, fără ca măcar să-l fi căutat. Când se mișca, întunericul tălăzuia în jur cu atâta forță, că mă lua amețea. Era o iluzie, desigur. Cu toate acestea, nu i-am mai putut distinge silueta după ce se topise în întunericul grotei. Nu i-am auzit nici scaunul târșâindu-se pe podeaua de piatră, nici zvonul pașilor îndepărtându-se.

— Poftim.

Paznicul a așezat în fata mea vasul. Am aruncat o privire pe raft. Locul unde acesta fusese depozitat până mai adineauri era acum gol – o mică fractură într-o fâșie de lumină.

De aproape, vasul lucea și mai tare. Sau poate că flăcările lămpii se oglindeau în el? Era făcut din porțelan fin, închis cu un dop de plută, îngust la gură, dar cu rotunjimi ce îți încăpeau perfect în palmă. Pe el nu avea nici o decorațiune, nici un model, nici o etichetă.

L-am întrebat din priviri pe paznic dacă într-adevăr puteam pune mâna pe vas. El a încuviințat tăcut. Era rece la atingere. Judecând după lumina crem care cădea pe el, m-aș fi așteptat să fie mai cald. Mi-am retras palma,

amintindu-mi de momentul în care îi atinsesem cadavrul lui Hiroyuki.

— E în regulă, nu-ți face griji, m-a încurajat paznicul fără prea multe cuvinte.

Dopul era negricios și oarecum umed. Stătuse sigilat mult timp. L-am răsucit cu prudență, să nu vărs ce era înăuntru. Capacul s-a deschis mai repede decât aș fi crezut.

Inima, nu mai mare ca un ou, era bine înfășurată în pânda îmbibată în smirnă. Chiar și prin țesătura de mătase i-am simțit moliciunea și i-am văzut minunatul roșu străveziu de care îmi vorbise paznicul. Vâscoasă, smirna o proteja ca o membrană gelatinoasă.

Curios! Îndată ce am scos dopul de plută, mireasma Izvorul memoriei a dispărut. Mi-am strecurat mâna în vas și am pescuit de acolo inima. Atunci m-a frapat un alt miros – parfumul lui Hiroyuki.

Mulțimea s-a îmbulzit entuziasmată. Chiar dacă îmi ciuleam urechile, nu reușeam să disting fiecare voce în parte. Iarba deasă fusese tunsă uniform, fără nici un cusur. Cerul era senin, soarele strălucea orbitor, iar în păduricea din apropiere se zăreau păsările zburând prin copaci.

Stăteam în picioare, cu un pahar de vin alb în mână. Deodată, un bărbat m-a izbit cu umărul și băutura i s-a vărsat pe cravată.

— îmi pare rău, mi-am cerut eu scuze, dar el m-a năpădit cu un șuvoi de vorbe pe care nu le-am înțeles.

S-a îndepărtat tâțâind nemulțumit. Oamenii din jurul meu stăteau de vorbă în toate limbile pământului, în spatele lor se înălța vila Bertramka. Zidurile pe care le crezusem crem aveau acum o culoare mult mai vie – galben-lămâie. Acoperișul brun-roșcat lucea în bătaia soarelui. Pe balcon era o atmosferă destinsă. Invitații discutau vesel unul cu altul, în partea de est a clădirii se vedea o scară, din piatră,

cu trepte îmbietoare, care ducea la bucătăria de la subsol. La capătul ei era pusă o plăcuță cu „Intrarea interzisă”.

Toate ușile de sticlă fuseseră larg deschise, ca soarele să pătrundă în salon. Pe mesele frumos aliniate se aflau creioane și alte ustensile de scris. Nici urmă de pian, vioară sau violoncel. În locul lor se găsea o tablă mobilă, pe care era scris:

9:30 – 12:00 13:30 – 15:30

Era probabil programul competiției.

Lângă tablă, expus ostentativ în văzul tuturor, trona un trofeu, care la început am crezut că-i o vază de flori. Arăta mai impresionant ca trofee din casa lui Hiroyuki — era sculptat cu migală, fără nici un strop de plastic sau de furnir pe el, și avea un aer maiestuos. Nimeni nu apucase să-l atingă și să-și lase pe el urmele degetelor.

Tocmai pentru că aveam deja ochiul format, mi-am dat seama că era absolut magnific. Era singurul trofeu pe care Hiroyuki nu izbutise să-l aducă acasă.

— Cum de te afli aici?

Cineva m-a bătut pe umăr. M-am întors și l-am văzut în fața mea. Simțisem că-i lângă mine înainte să mă întorc. Rooky la șaisprezece ani.

— Am luat inima de păun, i-am răspuns.

Părea să fi înțeleș, judecând după expresia zâmbitoare care i s-a așternut pe chip.

Nu mai rămăsese mare lucru din bufetul suedez amenajat în cort: câteva sendvișuri, două-trei murături, resturi de salam și niște frunze ofilite de salată verde. Farfuria din mâinile lui Hiroyuki era goală.

Purta un sacou bleumarin. Își lărgise nodul cravatei vișinii și își desfăcuse cămașa la gât. Părea destins și binedispus. Deși stătea în plin soare, nu încerca să se ferească de razele care îi cădeau direct pe față, dimpotrivă,

parcă voia să lase lumina să-l inunde. Chipul alb îi era de nepătruns.

— Ce surpriză să ne întâlnim aici! a zis.

— Așa-i.

Era ceva mai scund decât îl știam. Cu siguranță că mai avea să crească. Linia maxilarului era mai joasă. Avea șoldurile și umerii înguști, cu musculatura ușor disproporționată. M-au frapat mâinile și picioarele sale lungi.

Vocea îi era neschimbată. Avea același glas cu care îmi spunea în șoaptă numele esențelor de plante din atelierul de parfumuri.

— Vrei să-ți aduc ceva de mâncare?

— Nu, mulțumesc. Nu mi-e foame.

Era cât pe ce să-l prind de braț, dar mi-am retras iute mâna. Presimțeam că, dacă l-aș atinge, totul s-ar preface în fărâme.

În spatele lui Hiroyuki stătea Fumiko Sugimoto. Își strânsese părul într-o coadă prinsă cu o panglică roșie de catifea. Picioarele goale ce i se șteau de sub fusta plisată îi dădeau un aer tineresc și oarecum neajutorat. Mușca dintr-o portocală în timp ce sporovăia cu ceilalți concurenți japonezi. Coadă i se legăna de fiecare dată când râdea.

Dar unde era mama lui? M-am uitat în stânga și-n dreapta, dar era prea multă lume. O bătrână împingând un cărucior a trecut prin spatele cortului. Părea cam de aceeași vârstă cu doamna întâlnită deunăzi la subsol. Pe cărucior erau niște cești și un ibric mare cu cafea.

— Hei, Rooky! I-am strigat.

Trecuse mult timp de când nu-i mai spusese așa, și o clipă m-am temut că n-avea să-mi răspundă.

— Ei, ce mai e?

Același timbru inconfundabil! Cred că l-am strigat „Hei, Rooky!” de zeci ori – în fața sticlulețelor de parfum, în grădina

de rozmarin, lângă rafturile din atelier, în baie... A câta oară să fi fost acum? De fiecare dată se întorcea cu un „Ei, ce mai e?” pe buze.

— Să nu bei cafeaua!

— De ce?

— De-aia. N-o bea și gata.

— Bine. Parc-ai fi mama. Și ea mi-a spus același lucru.

— Mama ta?

— Da. Mi-a interzis să beau ceai sau cafea, sau orice altă băutură făcută cu apă de la robinet. Își face probleme să nu mă stric la stomac. Așa e ea! Aproape că se îmbolnăvește de grija mea. A dat poznaș din umeri a lehamite.

— Mă întreb unde o fi Sugimoto-san²³.

— Uite-o acolo! am zis, arătând-o cu degetul.

— A, da.

Hiroyuki s-a uitat după coada ce se legăna în stânga și-n dreapta.

— I-am promis că în pauză o să scriem scenariul.

— Da, știu. Actul trei, scena doi.

— Exact!

— Să n-o faci să sufere, bine?

Era pentru prima dată când Hiroyuki părea mirat. Era chiar mai surprins decât atunci când dăduse peste mine la vilă. Făcuse ochii mari și fixa cu privirea un punct îndepărtat de pe cer.

— Ce vrei să spui?

— Nu te sacrifică în locul ei. Tu n-ai făcut nimic. Nu-ți mai face probleme pentru alții. Oamenii mari se descurcă și singuri.

— Să mă sacrific în locul cui?

²³ *Apelativ japonez care înseamnă domn/ doamnă/ domnișoară.*

— Nu contează. În orice caz, încetează să mai iei totul asupra ta. Nu mai face greșeli intenționat, nu te mai autoflagela. Aș vrea să nu-ți mai distorsionezi amintirile. Nu salvezi pe nimeni așa, doar te amăgești!

— Ryoko...

Hiroyuki și-a pus pe masă farfuria goală și a lovit cu vârful pantofului în iarbă. Purta aproape patruzeci la picior.

— E în regulă, te asigur. Nu-ți face probleme.

Poziția soarelui se schimbase și acum Rooky avea chipul pe jumătate în penumbră. Dacă aș fi întins mâna, l-aș fi atins pe nas. Îmi plăcea la nebunie forma nasului său.

— Nu tu ești vinovat! Nu tu ai pus detergentul de vase!

— Oricum, asta nu schimbă nimic. Cineva mi-a fixat traiectoria încă înainte de a mă naște. Merg deja în direcția stabilită...

— Nu, nu se poate! Intoarce-te, te implor!

— De ce ți-e atât de teamă? E o prostie. Nu te mai frământa! Liniștește-te!

— Rooky! am țipat.

Nu voisem să strig la el, dar simțeam o greutate în piept și cuvintele îmi ieșeau cu greutate.

Soarele ardea și Hiroyuki se afla din nou în plină lumină.

— E în regulă. Nu-ți mai face probleme.

Era aceeași replică ca mai înainte. Începuse să se îndepărteze, iar ecourile vocii i-au fost înghițite de lumină.

— Hei, Rooky!

Soarele ne orbea. Larma din jurul nostru creștea. Mi-am ciulit urechile. Aș fi vrut atât de mult să-l aud spunându-mi cu vocea sa blândă: „Ei, ce mai e?”

Tăceți, tăceți! Mă pregăteam să țip și probabil chiar aș fi făcut-o, dacă de undeva nu s-ar fi auzit un strigăt sfâșietor. O ceașcă a căzut în iarbă și cio-burile au zburat în toate părțile. Mulțimea a luat-o la fugă în același timp.

— Nu pleca!

Am întins brațele să-l prind. Țipetele s-au înțețit, cortul a început să se lege și fire de iarbă să zboare prin aer.

În mâini țineam inima de păun. Printre degete mi se prelingeau picături de smirnă. Întunericul revenise.

Paznicul mă privea în tăcere. Am pus inima la loc și am închis vasul cu capacul. Tenebrele mi-au uscat imediat palmele și lucrurile care până nu demult prinseseră contur în fața mea au fugit să se ascundă în cel mai tainic ungher al peșterii.

În ziua plecării mele din Praga, am fost la patinoar cu Jeniak – același la care merseseră pe furiș Hiroyuki și Fumiko, cu o zi înainte de concurs.

Era situat în afara orașului, mai la sud de vila Bertramka. Îndată ce am ieșit din Praga pe drumul național, peisajul s-a schimbat. De-o parte și de alta a șoselei se întindea câmpia și, ici-colo, câte un depozit sau o fabrică. Am trecut pe lângă un motel, o școală de echitație și ne-am apropiat de o construcție cenușie de beton. Jeniak, care conducea, mi-a arătat-o cu degetul. Era chiar în mijlocul unui lan de maci.

În spatele clădirii se afla o parcare imensă, de aproape o sută de locuri. Ușa rotativă era la fel de impunătoare ca a unui hotel de cinci stele. Am dat ocol complexului și, uitându-ne pe una dintre ferestre, am constatat că înăuntru nu era doar patinoarul, ci și un bazin de înot, un teren de tenis și o sală de sport – din păcate, toate părăsite și lăsate în paragină.

Stația din fața intrării principale, de unde Hiroyuki și Fumiko, rămași fără bani, se urcaseră în autobuz, era dezafectată. Bucăți de plastic din copertină căzuseră pe bănci. În afară de dubita lui Jeniak, în parcare se mai afla o rablă cu cauciucurile furate. Pereții complexului erau crăpați și năpădiți de buruieni, iar cea mai mare parte a

geamurilor sparte. Nimic din ce vedeam nu mai avea strălucirea de altădată.

Nu era nici țiipenie de om, doar mașinile treceau în viteză pe șosea. În bătaia vântului, macii se unduiau cu toții în același timp și scripetele de pe un stâlp rămas fără steag zdrăngănea jalnic.

Pe mânerul ușii rotative era înfășurat un lanț ruginit de fier.

— Nu cred că avem șanse să intrăm, am șoptit.

— Ddvat' și pozor²⁴, mi-a spus Jeniak, trăgându-mă de lângă ușa ca să ia de pe jos o piatră și să lovească în lanț cu toată puterea.

S-a auzit un zgomot asurzitor. Așchii de rugină au sărit în toate părțile. Nici în ruptul capului nu l-aș fi crezut pe Jeniak în stare de așa ceva! Lanțul cedase. Când a împins ușa, mi-a făcut cu ochiul.

Înăuntru nu era foarte întuneric, fiindcă lumina pătrundea nestingerită prin ferestrele sparte. În capătul scărilor se afla patinoarul care cândva trebuie să fi fost foarte frumos.

Era imens, cu mult mai mare decât cel din spatele gării, unde Hiroyuki își făcea acrobațiile. Tavanul era foarte înalt, iar pista de patinaj, înconjurată de mai multe rânduri de scaune, se întindea până departe, în întuneric. Pe pereți erau montate spoturi luminoase și difuzoare. O mocheta groasă acoperea culoarele dintre rânduri, iar holul de la intrare fusese transformat într-o cafenea.

Pe jos nu mai era gheață, ci doar beton împânzit de tot felul de gunoaie – șervețele mototolite, pahare de hârtie strivite, căști de șantier, păpuși fără picioare, sticle de bere. Firele difuzoarelor fuseseră tăiate, mochetele se scorjiseră,

²⁴ *Ai grijă!* (în lb. cehă, în original).

iar cafeneaua rămăsese fără nici un dozator de băuturi. Am coborât pe una din scările care duceau la marginea pistei. Dublul ecou al pașilor noștri răsuna în toată sala.

— Oare își mai amintește cineva că aici a fost odată gheață?

— Ano, rozumim²⁵, a venit răspunsul lui Jeniak.

Rezemați de balustradă, ne-am uitat la pista fără gheață. În urmă cu cincisprezece ani, Rooky executase aici o superbă piruetă, pentru care fusese ovaționat de public, iar Fumiko se temuse că avea să se rotească la nesfârșit, fără să se mai oprească niciodată.

În zilele de glorie ale patinoarului, nimeni nu ar fi îndrăznit să arunce gunoaie pe pistă. Fumiko și Rooky, cu fețele șfichiuite de aerul rece, patinau fără să le pese de concursul de doua zi. Muzica de fundal și hârșăitul patinelor pe gheață se contopeau într-o unică melodie ce se revărsa în toate colțurile patinoarului Rooky s-a lansat într-o suită de piruete. Patinele sale împrăștiu așchii de gheață, desenând linii fru-moase, ce aduceau cu formulele de matematică, sau cu sticlele aranjate cu migală pe rafturile din atelierul de parfumuri, sau cu profilul său inegalabil. În urma lui plutea mireasma, „unui lac în zori, de-abia poleit cu o pojghiță fină de gheață”. Din ce în ce mai mulți oameni se adunaseră în jurul lui, ținându-și respirația și așteptând să se oprească ca să-l poată aplauda, însă el se rotea, se învârtea și se răsucea neîntrerupt, fără să vadă, fără să audă, cu trupul atras într-un loc tainic unde nu exista nimic altceva decât miros.

Mi-am lipit fața de balustradă și am plâns încetiușor. Lacrimile mi-au căzut pe patinoarul fără gheață. Era prima dată când plângeam de la moartea lui Rooky.

²⁵ *Da, înțeleg (în lb. cehă, în original).*

Așezat pe portbagajul mașinii părăsite din parcare, Jeniak mi-a cântat la violoncel. A început cu Menuetul lui Beethoven, urmat de Trăumerei de Schubert și Lebăda de Dvorak.

Timbrul cald și efemer ale violoncelului din brațele sale se insinua înspre mine. Luptându-se cu vântul, sunetul vibra din când în când, gata să piară, dar în cele din urmă izbutea să nu se stingă, încurajat de alunecarea neobosită a arcușului pe corzi.

Roșul intens al macilor țâșnea până dincolo de linia orizontului. Florile își plecau sfioase capetele, cu petalele dănțuindu-le în ritmul violoncelului.

Lacrimile nu mi se uscaseră încă. Jeniak, cu privirea în pământ, continua să cânte. Obrajii mei aveau să rămână pentru totdeauna uzi de lacrimi.

Epilog

Deși Hiroyuki nu mai era, timpul trecea nepăsător, aducând cu sine o serie de schimbări.

Viața își urma cursul.

La atelierul de parfumuri a fost angajat un alt asistent. Rozmarinul plantat pe când trăia Rooky s-a uscat, și grădina a fost năpădită de buruieni. Din locurile pe care Hiroyuki le aranjase cu atâta grijă – bufetul cu condimente, sertarele de la măsuta de telefon, dulapul pentru pantofi sau măsuta de toaletă – au început să lipsească sau să fie mutate lucruri. Aura de perfecțiune pălea puțin câte puțin.

Mi-am reluat munca de ziarist independent. Lumea din jurul meu devenise brusc mai ternă, sau cel puțin așa mi se părea. Peisajul citadin, oamenii pe lângă care treceam erau plăți ca niște colaje din hârtie ieftină, pe care o poți sfâșia cu un singur gest brutal.

Nu mai aveam vesti de la Akira. Amândoi ne aflam în orașe diferite, trăindu-ne, fiecare în felul lui, tristețea.

Sentimentul că pierdusem tot ce aveam mai de preț mă lua cu asalt aproape tot timpul – și când fugeam prin mulțime să ajung la un interviu, și când oja de pe unghii mi se cojea, și când trăgeam perdelele după lăsarea întunericului. Încercam să-mi scot din minte aceste gânduri negre, dar ele nu se dădeau duse. Mi-era greu mai ales fiindcă nu aveam nimic palpabil de care să mă ancoriez. Mă simțeam un boț inert de carne, chircit în singurătate, strângând la piept sticluta cu Izvorul memoriei. Mi se părea că, în felul acesta, întunericul fertil ce umplea peștera prindea din nou viață, muzica se revărsa iar din violoncelul lui Jeniak, și inima de păun îmbibată în smirnă se afla iarăși în palmele mele. Peștera avea să rămână pentru totdeauna locul suprem al tristeții mele.

La jumătate de an de la întoarcerea mea de la Praga, într-o zi de toamnă târzie în care bătea un vânt rece, a sosit o scrisoare adresată lui Hiroyuki. Pe plicul bej, folosit de obicei pentru treburi administrative, fuseseră lipite mai multe etichete de redirecționare a corespondenței. Expeditorul era Internatul pentru nevăzători Wakagi. Numele nu-mi spunea nimic.

Stimate domnule,

Ne bucurăm să vedem că și în această toamnă avem parte de sprijinul dumneavoastră ca membru al fundației noastre. Ne face plăcere să vă informăm că anul viitor se împlinesc douăzeci și cinci de ani de la înființarea Internatului Wakagi. Ne amintim că de la începuturile noastre, într-o căsuță din lemn și mortar, până la finalizarea actualei clădiri cu două etaje, cu armătură de fier și treizeci de camere, ne-am confruntat cu o serie de dificultăți, cum ar fi lipsa acută de personal, incendiile sau tăierile de fonduri. Dacă am reușit să trecem peste aceste probleme și

să sărbătorim douăzeci și cinci de ani de existență, se datorează ajutorului dumneavoastră și al multor alte persoane care ne-au fost alături. Vă suntem foarte recunoscători pentru sprijinul acordat.

Prin urmare, ne propunem să marcăm acest eveniment printr-o modestă recepție la care să-i invităm pe toți cei implicați în viața Internatului Wakagi la data, locul și ora de mai jos. Sperăm că ne veți onora cu prezența dumneavoastră. Atât noi, cei din personal, cât și rezidenții vă așteptăm cu nerăbdare.

Data: duminică, 2 decembrie

Ora: 5 după-amiaza

Locul: sala de recepție a Internatului Wakagi

2 decembrie a fost o zi senină, dar geroasă. Akira stătea cu capul între umeri din pricina frigului. Când m-a văzut după atâta amar de vreme, a scos o mica exclamație de surpriză, ridicând mâna în aer în chip de salut.

Am luat autobuzul spre Internatul Wakagi din intersecția cu sens giratoriu din fața gării.

— Aveți grijă să nu confundați autobuzul cu cel spre vila Wakaba, care se află în direcție opusă. Trebuie să luați autobuzul 3, spre Internatul Wakagi. Are culoarea albastru deschis. Vă rog să vă asigurați că nu vă urcați în cel greșit, mă instruisese afabil angajatul care îmi răspunsese la telefon.

Autobuzul era aproape gol. În afară de noi, mai erau răzlețite pe scaune câteva persoane. Mașina a traversat zona comercială a orașului și, după ce a mers o vreme pe drumul principal, a trecut printr-un tunel și a intrat în munți. Eram singurii pasageri rămași.

— Stai mai mult?

— Plec cu primul tren de mâine-dimineată. Doamna de la curățenie, pe care o sun când sunt plecat de acasă, s-a mutat la țară. Nu pot s-o las pe mama singură multă vreme.

I-am pregătit trei mese și i le-am băgat în frigider. Ar trebui să-i ajungă o zi.

— Ea ce mai face?

— Mulțumesc, bine, ca de obicei.

Am trecut pe lângă o livadă, apoi pe lângă un lac de acumulare și am intrat într-alt tunel. Internatul tot nu se vedea, iar serpentinele se înmulțiseră. Akira stătea ghemuit pe scaun, înfășurat în haina lui groasă cu brandenburguri.

— Tu ești bine?

— Mda, mă descurc. Încerc să merg înainte...

— Asta-i tot ce contează.

— Ce mai face prietena ta?

— Ne-am despărțit.

— De ce?

— Nu eram cine și-a imaginat, ci doar un răz-gâiat care, la vârsta mea, se mai ține încă de fustele maică-sii.

Akira a șters aburul de pe fereastră cu mâneca hainei.

— Nu știam că Rooky a lucrat la un internat de copii orbi.

Akira și-a lipit fața de geam, după ce-l lustruise bine.

— Nici eu... a murmurat el.

Iarăși vorbeam despre Hiroyuki.

Internatul Wakagi era o clădire discretă, agățată parcă de povârnișul muntelui. Terenul pe care fusese construit era destul de mare, și priveliștea absolut magnifică. Ici-colo, pe balcoanele aflate la distanțe egale se vedeau bluze sau treninguri puse la uscat. Judecând după fumul ce ieșea din coș și care mirosea îmbietor a mâncare, în bucătărie, pregătirile erau în toi.

În grădină, pe un petic de pământ, cultivaseră câteva legume – ceapă, spanac și ridichi. Într-un colț era o cușcă mare pentru animale. Un iepuraș cu urechile ciulite a țopăit afară din ascunzătoarea sa, fixându-ne cu privirea.

— Mulțumesc că ați venit, ne-a întâmpinat directorul, un bărbat înalt, cu părul cărunț.

— Și noi vă mulțumim pentru invitație, am schițat eu o plecăciune politicoasă.

— .. .Ce bine semănați cu el! a comentat directorul, măsurându-l o clipă din priviri pe Akira.

Rostise aceste cuvinte atât de spontan, că amândoi am dat din cap, zâmbind.

— Chiar n-am știut... Sincere condoleanțe! a zis directorul și și-a înclinat capul, ca și cum ar fi făcut o rugăciune.

— Însmormântarea a avut loc într-un cerc restrâns. Nu am mai spus la nimeni, a explicat Akira.

Am vizitat internatul însoțiți de director. În hol era instalat, puțin cam devreme, un pom de Cră-ciun. Pereții erau împodobiți cu ghirlande argintii, iar de tavan atârna un banner pe care scria stângaci, cu litere viu colorate: „BINE AȚI VENIT LA PETRECEREA DE 25 DE ANI A INTERNATULUI WAKAGI!”

Podeaua strălucea de curățenie, iar pe geamuri nu se vedea nici o pată de murdărie. Deși nu era încă seară, toate luminile fuseseră aprinse, aruncând sclipiri pe fiecare decorațiune în parte.

Pretutindeni se auzea larma făcută de copiii încântați că petrecerea era pe cale să înceapă – voci care se strigau unele pe altele, clinchet de vase, târsăit de scaune, râsete. O fetiță de zece ani, cu un teanc de șervețele de hârtie în mână, ne-a urat bunvenit cu o ușoară plecăciune, apoi a intrat în sala de recepție, după ce și-a plimbat degetele pe plăcuța cu litere Braille din hol.

— Câți ani a lucrat Hiroyuki la internat? am întrebat.

— Vreo șapte, de la vârsta de nouăsprezece ani. Locuia aici, cu noi. Făcea câte puțin din toate: ajuta la bucătărie,

avea grijă de grădină, deretica prin camere, se ocupa de copii... Orice...

— Deci, practic, a ajuns la dumneavoastră după ce a fugit de acasă... a spus Akira, mai mult pentru sine.

— Era foarte priceput la treburile de aici. Copiii, personalul... cu toții îl îndrăgeau. Ne-am fi dorit să rămână la noi, dar a spus că vrea să se apuce de ceva nou... Cum să-i cerem cuiva atât de dotat ca Hiroyuki să se îngroape într-un loc unde nu-i pu-team oferi nimic, nici măcar un salariu decent? De aceea n-am încercat să-l facem să se răzgândească.

În sala de recepție, pregătirile erau în toi. Pe mesele lungi, acoperite cu fețe de masă în carouri, erau așezate farfurii și pahare de unică folosință, iar în sticlele de lapte fuseseră puse flori proaspete. Unii copii se cățăraseră pe scaune și lipeau pe pereți bucăți de hârtie în formă de stea, în timp ce alții înfășurau copanele rumenite de pui în folie de aluminiu.

Deși toată lumea stătea de vorbă cu însuflețire, pe undeva domnea o atmosferă liniștită, poate și pentru că mulți dintre ei erau orbi și nici o sarcină, oricât de ușoară, nu le venea la îndemână. Înainte să înceapă ceva, se lăsa o clipă de tăcere în care vârfurile degetelor pipăiau... băjbăiau... după care se apucau de treabă.

— Astăzi a venit multă lume – tineri absolvenți cu familiile lor, foști angajați, acum pensionari, fermieri care ne-au învățat să cultivăm grădina de legume, voluntari care cunosc alfabetul Braille și locuitori ai orașului. O să fie o petrecere reușită. Mai puteți arunca o privire prin sălile din internat până e gata masa.

Directorul a ridicat steluța de hârtie de la picioarele sale și i-a dat-o unui copil.

— Mulțumesc, domnule, a spus micuțul, luând steaua.

Am vizitat bucătăria, sala de mese, camera profesorului de gardă și salonul de muzică. Atât eu, cât și Akira am rămas tăcuți. Ardeam de nerăbdare să pun mai multe întrebări despre Hiroyuki, dar îmi simțeam inima grea și nu mi-era deloc ușor să accept că el locuise cândva aici.

Din toate colțurile se auzeau glasuri de copii. Mergeam aproape ținându-ne respirația, în căutarea unei urme infime ale trecerii lui Hiroyuki. Directorul a rămas, discret, în urma noastră.

— La etaj sunt dormitoare pentru copii, baia și sălile de studiu. Pofțiți, intrați!

Razele soarelui în amurg luminau palierul. Pe fereastră am văzut cum mașinile invitaților urcau panta, îndreptându-se spre internat. De la norii tiviți cu roșu, cerul se colorase în nuanțele apusului.

În camerele mici și confortabile se aflau șiruri de paturi și de mese. Peste tot domnea o ordine desăvârșită – nimic nu era pus anapoda, nimic nu ieșea în evidență.

— Este atât de curat, că nici nu-ți vine să crezi că aici locuiesc niște copii.

— Îi deranjează când un lucru nu-i așezat în același loc, a răspuns directorul.

Așadar aici lui Hiroyuki îi fusese de mare ajutor infailibilul său simț al ordinii.

M-am uitat la caietele, penarele, manualele și echerile de pe masă. Parcă ar fi fost aranjate de mâna lui Hiroyuki. Obiectele care stăteau cu încredință la locurile lor mi-au dat un sentiment de liniște – o dovadă în plus că Rooky fusese fericit în acest internat.

— Hiroyuki era foarte bun la matematică, a spus directorul în barbă.

— Poftim? am întrebat și eu, și Akira în același timp.

— De multe ori îi ajuta pe copii cu lecțiile. Știa cum să le explice. Deși nu avea pregătire de specialitate, izbutea ca

prin farmec să-i facă să înțeleagă noțiuni de aritmetică și de geometrie, folosindu-se de metode la care nimeni nu s-ar fi gândit vreodată.

— Deci fratele meu i-a învățat aritmetica... a zis Akira, pipăind plăcuța cu litere Braille agățată de ușă.

— Da, nu că i-ar fi cerut cineva asta. Totul a venit de la sine. Ii auzeam deseori vocea lui Hi-

royuki din camera de studiu vorbind despre adunarea cu numere din trei cifre, măsurarea volumului sau calcularea vitezei. Toți copiii voiau să-l aibă profesor.

Ușa camerei de studiu era întredeschisă. Încăperea era inundată de ultimele raze ale soarelui, gata să apună dincolo de fereastră. Un copil, pesemne elev în clasa întâi, stătea la birou. Părul, pantalonii scurți, șosetele erau de aceeași culoare cu soarele care apunea.

— Nu trebuia să ajuți și tu la pregătiri? I-a admonestat directorul.

Copilul s-a întors, bălângănindu-și picioarele.

— Îmi pare rău. Am uitat de temă. O termin imediat, și apoi merg să dau o mână de ajutor.

Pe masă avea o tăbliță albă, cu magneți rotunzi, pe care îi muta în stânga și-n dreapta cu degetele sale mici.

Akira și-a lăsat paltonul cu brandenburguri pe care îl ținea în brațe pe un birou din colțul camerei și s-a apropiat binișor de prichindel, să nu-l sperie.

— Asta-i o scădere?

Băiatul s-a oprit și a încuviințat, deși habar n-avea cine era cel care îl întrebase.

— Bun,iei unu de pe coloana zecilor și ții minte că te-ai împrumutat. Uite, așa.

Akira l-a luat de mână ca să-l ajute să mute magnetul la dreapta. Siluetele lor s-au contopit, proiectând pe podea o singură umbră lungă.

— Domnilor, la masă! Cina e servită! s-au auzit din toate părțile glasurile copiilor.